

**Η ΣΤΑΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 20-26
ΕΤΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΕ
ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΑ ΑΤΟΜΑ: μια
εμπειρική μελέτη της προκατάληψης''.**

Ερευνήτρια: Καρυτινού Σωτηρία

A.M. 300M013

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

:''Μειονότητες και αποκλεισμός''

Ακαδημαϊκό έτος: 2000-2002

Υπεύθυνος καθηγητής: Κο Μαγγανάς

Καθηγητές: Κα Κορωναίου

Κο Καλογερόπουλος

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ-Σεπτέμβριος 2002!

➤ ΠΕΡΙΟΧΟΜΕΝΑ:

➤ ΠΕΡΙΟΧΟΜΕΝΑ:

1.Σύνοψη

2.Θεωρητικό υπόβαθρο-υποθέσεις

3.Μεθοδολογία

4.Παρουσίαση Αποτελεσμάτων

5.Συμπεράσματα[Σχολιασμός]

6.Κριτική της έρευνας

7.Παραρτήματα

• ΣΥΝΟΨΗ

Η έρευνα αυτή στηρίχτηκε μεθοδολογικά στην χορήγηση ενός ερωτηματολογίου πάνω σε θέματα κοινωνικής επανένταξης του αποφυλακισμένου ατόμου και αποσκοπεί στην μελέτη της κοινωνικής αναπαράστασης του. Για αυτό το λόγο χρησιμοποιήθηκε το θεωρητικό υπόβαθρο των στερεοτύπων, των προκαταλήψεων, των κοινωνικών αναπαραστάσεων και γενικότερα ο ευρύτερος τομέας της κοινωνικής ψυχολογίας, κοινωνιολογίας και της εγκληματολογίας πάνω σε κοινωνικές στάσεις και πρόσληψη κοινωνική είτε ατόμων [διατομικά] είτε ομάδων [διομαδικά].

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε περιλαμβάνει περίπου 300 ερωτηματολόγια, τα οποία ήταν διαφοροποιημένα ως προς το κείμενο το οποίο το δείγμα έπρεπε να διαβάσει και το οποίο στην πρώτη συνθήκη εξέταζε τις μεταβλητές μικρή εγκληματικότητα\οχι υποτροπή\μικρή ποινή και στην 2^η συνθήκη τις μεταβλητές μεγάλη εγκληματικότητα\μεγάλη ποινή\υποτροπή. Τα υποκείμενα έπρεπε να απαντήσουν σε ερωτήσεις που σχετίζονται με θέματα, γενικότερα και ειδικότερα, κοινωνικής αποκατάστασης. Το δείγμα μας απο δημογραφική άποψη αναφέρθηκε σε άτομα ηλικίας 20 έως 26 ετών με μορφωτικό επίπεδο Πναεπιστημίου και λυκείου, κυρίως.

Η έρευνα αυτή αναλύθηκε στα αποτελέσματα της με την μέθοδο της ανάλυσης περιοχομένου και με στοιχεία περιγραφικής στατιστικής [ποσοστιαίες κεντρικές συχνότητες, κεντρικές τιμές].

Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν τις αρχικές μας υποθέσεις, οι οποίες διατυπώθηκαν με απαγωγικό τρόπο, και οι οποίες υπέθεταν ότι το αποφυλακισμένο άτομο θα αντιμετωπίσει προβλήματα κοινωνικής αποδοχής μετά την αποφυλάκιση του τόσο σε εργασιακό, κοινωνικό, οικονομικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο σχέσεων [οικογένειας\φίλων\συγγενών\ερωτικών σχέσεων] και ευατού [πως νιώθει το ίδιο το άτομο\ενδοατομικότητα].

Η κοινωνιοψυχολογική διάθρωση της κοινωνικής πραγματικότητας, έτσι όπως προτάθηκε μέσα από τα τέσσερα επίπεδα του DOISE [1984]: ενδοατομικό, διατομικό, διομαδικό και ιδεολογικό, όπως και η θεωρία των κοινωνικών αποδόσεων [Κελεϋ κ.λ.π.] μαζί με την θεωρία του ετικεταρίσματος [labelling theory] του ΛΕΜΕΡΤ, στηρίζουν την δομή σύλληψης αυτής της εργασίας. Το θεωρητικό πλέγμα της κοινωνικής αντίδρασης στην εγκληματολογία αποδεικνύει την κοινωνική απόρριψη που θα πρέπει να είναι προετοιμασμένο ένα αποφυλακισμένο άτομο να αντιμετωπίσει με την λήξη της αποφυλάκισης του.

➤ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Προκειμένου να ερευνηθούν οι υποθέσεις της εργασίας αυτής 250 ερωτηματολόγια δόθηκαν σε γυναίκες και άντρες ηλικίας 20 έως 26 ετών. Η δειγματοληψία της έρευνας αυτής έγινε με την συμμετοχή ορισμένων φοιτητών του τμήματος Κοινωνιολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Κάθε φοιτητής ανέλαβε την διεκπεραίωση της συμπλήρωσης 5 ερωτηματολογίων, ύστερα απο

οδηγίες που τον δόθηκαν από τον ερευνητή της εργασίας για τον τρόπο χορήγησης του ερωτηματολογίου. Συγκεκριμένα, οι οδηγίες χορήγησης του ερωτηματολογίου ήταν :1) να δοθεί σε άτομα ηλικίας από 20 έως 26 ετών, 2) τα άτομα αυτά να μην προέρχονται από επαρχιακό περιβάλλον, 3) να μην ανήκουν στο στενό οικογενειακό τους περιβάλλον, 4) να μην τους αποκαλυφθεί ο βασικός σκοπός της έρευνας 5) η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου να μην γίνεται ομαδικά, 6) να μην κατευθύνουν το υποκείμενο στις απαντήσεις του, είτε άμεσα είτε έμμεσα. Επιπρόσθετα το ερωτηματολόγιο περιείχε οδηγίες προς το υποκείμενο και οι οποίες είναι οι εξής εξι:

1) απαντήστε το ερωτηματολόγιο μόνοι σας 2) διαβάστε προσεκτικά τις ερωτήσεις πριν απαντήσετε 3) μην απαντάτε βιαστικά 4) μην αφήνετε το ερωτηματολόγιο μισό συμπληρωμένο 5) η συμμετοχή σας είναι σημαντική για την επιστημονική αυτή έρευνα 6) να μην είναι φοιτητές Κοινωνικών Επιστημών. Επίσης, δόθηκε και η ηλεκτρονική διεύθυνση του ερευνητή, ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν για περαιτέρω απορίες ή προβλήματα σχετικά με το ερωτηματολόγιο.

Η εργασία αυτή επέλεξε το ερωτηματολόγιο ως τρόπο συλλογής των δεδομένων και αυτό γιατί εκτιμήθηκε ότι αυτό το μέσο συλλογής είναι προσφορότερο ποσοτικά για την μελέτη των στάσεων απέναντι στους αποφυλακισμένους.

Συγκεκριμένα χρησιμοποιήθηκε αυτοσχέδιο ερωτηματολόγιο και όχι σταθμισμένο, όπως κάποιο από αυτά που μελετούν τις στάσεις. Πριν την οριστική χορήγηση του ερωτηματολογίου πραγματοποιήθηκε μια μικρής εκτάσεως, αριθμητικά, προκαταρκτική έρευνα [πilotική], προκειμένου να ελεχθούν στοιχεία εγκυρότητας του ερωτηματολογίου. Δεν πραγματοποιήθηκε καμμία διαφοροποίηση στο ερωτηματολόγιο της πιλοτικής έρευνας με αυτό του κυρίου

πιστεύετε.....οτι το άτομο..] μη-κατευθυνόμενες και εστιασμένες στον τρόπο που το υποκείμενο προσωπικά φαντάζεται την κοινωνική και προσωπική επανένταξη του αποφυλακισμένου ατόμου.Όλες οι ερωτήσεις περιέχουν σκόπιμα είτε την φράση “πως φαντάζεστε” είτε την φράση “πως πιστεύετε” ,προκειμένου το υποκείμενο να κατανοήσει πως ενδιαφερόμαστε για την καθαρά προσωπική άποψη του ,μια άποψη η οποία περνάει μέσα απο τον δρόμο του φαντασιακού .Μέσα απο την φαντασία περνάει και ο δρόμος της δράσης:το υποκείμενο μεσα απο ερωτήσεις που ενεργοποιούν το φαντασιακό του, θα μπορούσε ασυνείδητα να ταυτιστεί είτε με το αποφυλακισμένο άτομο είτε με την κοινωνική αντίδραση απέναντι στο έγκλημα και μέσα απο αυτήν την δυναμική να διαφανεί και ο βαθμός προκατάληψης απέναντι στα αποφυλακισμένα άτομα.

Στο τρίτο και τελευταίο μέρος του ερωτηματολογίου οι ερωτήσεις που γίνονται ξεφεύγουν πιά απο το άτομο του κειμένου και στρέφονται πάνω στον τρόπο αντιμετώπισης της εγκληματικότητας.Οι ερωτήσεις είναι τέσσερις και ρωτούν πάνω στα εξής θέματα:

- 1.αν οι μεινοτικές ομάδες τυγχάνουν βοήθειας απο την κοινωνία?
 - 2.αν υπάρχει τρόπος πρόβλεψης της εγκληματικότητας του ατόμου μετά την έξοδο του απο την φυλακή
 - 3.πως μπορεί να γίνει πρόβλεψη της εγκληματικότητας γενικότερα?
 - 4.αν το στίγμα της φυλάκισης θα συνεχίζει να επηρεάζει τον αποφυλακισμένο.
- [ως αποφυλακισμένο εδώ ,αναφέρουμε το άτομο Κ.Μ. του κειμένου].

Οι ερωτήσεις αυτές,είναι δύσκολες στην απάντηση τους αλλά εξυπηρετούν ενα πολύ συγκεκριμένο σκοπό:να δώσουν απάντηση σε ένα αρκετά αμφίσημο και πολύπλοκο πρόβλημα,οπως αυτό της εγκληματικότητας.Οι ερωτήσεις αυτές δεν ακολουθούν μια αόριστη λογική αλλά αντίθετα κινητοποιούν το υποκείμενο

μεσα απο την δυσκολία της απάντησης που απαιτούνε,να σκεφτεί σε ενα βαθύτερο επίπεδο και να δώσει μια απάντηση που δεν θα είναι κοινότυπη ή καθαρά βερμπαλιστική αλλά που αντίθετα θα το αντιπροσωπεύει.

Ο ηλικιακός καθορισμός του δείγματος της ερευνας έγινε επίσης με μια συγκεκριμένη λογική:τα υποκείμενα της ερευνας επιλέχθηκαν να είναι απο 20 ετών εως 26 ,μη-φοιτητές Κοινωνικών Επιστημών,ωστε να ερευνήσουμε τις στάσεις απέναντι στα αποφυλακισμένα σε ενα γκρούπ ατόμων που δεν είναι ασχημάτιστο απο αποψη ψυχοσυναισθηματικής και κοινωνικής ταυτότητας,οπως είναι τα άτομα κάτω απο τα 20 [πολύ νεαρά] αλλά ούτε και αρκετά ώριμο]π.χ. πάνω απο τα 30] ωστε στην μελέτη των στάσεων να υπεισέρχονται ενα πλήθος άλλων παραγόντων ,οπως ο γάμος,η πατρότητα\μητρότητα,το επάγγελμα,οι ψυχοκοινωνικές εμπειρίες κ.λ.π.Στην εφηβεία επιτελείται σύμφωνα με τον Erickson ο σχηματισμός της ταυτότητας ,μια σύνθεση όλων των συνειδητών και ασυνειδητών πλευρών της προσωπικότητας σε μια ιεραρχία εικόνων του εαυτού,που διαρκεί στο χρόνο[Τσιάντης,1986,57].Το δείγμα μας ανηκει στο τελικό στάδιο της εφηβείας[Τσιάντης,1986,70], το οποίο χρονικά τελειώνει στα 20 έτη αλλά συνεχίζεται ασαφώς και στο διάστημα 20-25,οπου ο νέος πρέπει να κάνει συνειδητές επιλογές όσον αφορά τη σταδιοδρομία ,τους φίλους και ,γενικά,το μικρόκοσμο μέσα στον οποίο θα ζήσει καθώς απομακρύνεται απο την οικογένεια του.Στο στάδιο των 20 με 26 ετών,το άτομο έχει πλέον σταθεροποιήσει την ταυτότητα του,ετσι οπως αυτή διαμορφώνεται μέσα απο την δομή του υπερεγώ και της κοινωνικοποίησης.

Αυτός είναι ο βασικός λόγος για τον οποίο επιλέχθηκε το χρονικό φάσμα των 20 με 26 ετών στην εργασία αυτή δηλ.η μελέτη των στάσεων και συγκεκριμένα

της προκατάληψης σε νεανικό πληθυσμό ,ο οποίος έχει μεν διαμορφώσει μια στάση ζωής αλλά που δεν είναι τόσο απόλυτη ,οσο αυτή που θα μπορούσε να επιδείξει ένα δείγμα μεγαλύτερης ηλικίας ,οπως των 40 ή και των 50 ετών.Οι στάσεις πέρα απο πλαίσιο αναφοράς του ατόμου ή της ομάδας στην οποία ανήκει ,είναι σχετικά σταθερές δηλ.αλλάζουν ,έστω και με αργό ρυθμό.Αυτό συμβαίνει ως αποτέλεσμα της κοινωνικοποίησης ,η οποία έχει δυναμικό χαρακτήρα.Επομένως,δυναμική είναι και η διαδικασία σχηματισμού των στάσεων γιατί πρόκειται στην ουσία για τον ίδιο μηχανισμό.

Η ερευνα αυτή εξετάζει τις κοινωνικές στάσεις των ατόμων απέναντι στο θέμα της αποφυλάκισης και του στιγματισμού που αυτή δημιουργεί στο επίπεδο της μελλοντικής επανένταξης του ατόμου,εξετάζει δηλ.τις αξίες και τις πεποιθήσεις ενός δείγματος 200 υποκειμένων,ηλικίας 20 εως 26 ετών. Ο ορος κοινωνική στάση σημαίνει την ετοιμότητα του ατόμου να αντιδράσει κατά ένα ορισμένο τρόπο σε ένα εξωτερικό ερέθισμα σε σχέση με συγκεκριμένες κοινωνικές αφορμές[κοινωνιολογία Γ΄ Λυκείου,1990,σε.258].Το πως θα αντιδράσει δηλ.ένα άτομο Α σε ένα ερέθισμα Β,σύμφωνα με το ψυχοκοινωνικό υπόβαθρο της προσωπικότητας του .Αυτό σημαίνει πως οτι κάνει ή δεν κάνει το άτομο,οπως συμπεριφέρεται ή δεν συμπεριφέρεται,είναι απόρροια του συστήματος αναφοράς του ,το οποίο σχηματίζεται απο την σύνθεση του συνόλου των κοινωνικών στάσεων.Αυτό το σύστημα καθορίζει τις αντιδράσεις και την συμπεριφορά του σε κάθε δεδομένη περίπτωση.Στην περίπτωση των υποθέσεων μας ,επειδή οι στάσεις δεν υπόκεινται σε άμεση παρατήρηση αλλά μέσα απο την έκφραση γνώμης και την συμπεριφορά,το μόνο συμπέρασμα πάνω σε αυτές μπορεί να βγεί υστερα απο την ανάλυση ενός μεγάλου αριθμού γνωμών και απόψεων ,ιδίως για το θέμα του αποφυλακισμένου ατόμου.

Το ερωτηματολόγιο ως μέσο συλλογής των δεδομένων μας βοηθάει ιδιαίτερα ,λόγω της ανωνυμίας του,στο να εκφράσει το άτομο την αποψη του,ακόμα και αν είναι αρνητική για τα αποφυλακισμένα άτομα.Αντίθετα στην συνέντευξη,η οποία μπορεί να προσεγγίσει το θέμα μέσα απο μια βαθύτερη οπτική,το υποκείμενο θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τον λόγο προφορικά και άμεσα ,ενδεχομένως περισσότερες εκλογικεύσεις και κοινότυπες απαντήσεις,απο φόβο να μην φανεί ρατσιστής ή προκατειλημένος .Επιπλέον υπάρχει μεγαλύτερη η πιθανότητα η αλληλεπίδραση μεταξύ ερευνητή και συνεντευξιαζόμενου να μην είναι επιτυχής ή αποτελεσματική στον βαθμό που απαιτείται,με αποτέλεσμα η εργασία να μην είναι αποδοτική .Αυτή η εργασία είναι ένας συνδυασμός ποσοτικής και ποιοτικής ερευνας.Είναι ποσοτική γιατί χρησιμοποιεί το ερωτηματολόγιο και απευθύνεται σε ένα μεγάλο δείγμα, ποιοτική γιατί χρησιμοποίησε την ανάλυση περιοχομένου ως τρόπο στατιστικής επεξεργασίας των δεδομένων.

Η ανάλυση των απαντήσεων του δείγματος έγινε με την μεθοδο της ανάλυσης περιοχομένου,οπως αναφέρθηκε παραπάνω.Τα δεδομένα εντάχθηκαν σε κατηγορίες ,οι οποίες ικανοποιούν τις προϋποθέσεις της ανάλυσης περιοχομένου.Με αυτήν την λογική οι κατηγορίες ήταν :αντικειμενικές και πιστές,εξαντλητικές,αλληλοαποκλειόμενες,προσαρμοσμένες στο αναλυόμενο υλικό,παραγωγικές[Σακαλάκη,1984,σελ. 126].Κατά την ανάλυση των δεδομένων προσέξαμε οι κατηγορίες ενταξης του γραπτού υλικού να μπορεί να μας δώσει ικανοποιητική πληροφόρηση για το θέμα μας,να έχουν αξιοπιστία και εγκυρότητα[να μετρούν αυτό που πρέπει και να δίνουν σταθερά αποτελέσματα σε οποιαδήποτε μελλοντική μέτρηση απο άλλον ερευνητή ή απο τον ίδιο],να ακολουθούν την ροή του αναλυόμενου υλικού και των υποθέσεων .Επίσης η

κατάταξη του υλικού σε κατηγορίες να μην παραλείπει κάποια άλλα στοιχεία ή πληροφορίες.

Στο Κατώφλι του 21^{ου} αιώνα ,μέσα απο την παρατήρηση εικόνων και συμπεριφορών ,που προκύπτουν απο την εξωτερική πραγματικότητα αλλά και απο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης,στον βαθμό που η παρουσίαση απο αυτά είναι σε κάποιο βαθμό αντικειμενική και αντιπροσωπευτική της πραγματικότητας,παρατηρούμε οτι πολύ λίγα έχουν γίνει ακόμα σε θέματα μειονοτήτων,οπως αυτή των αποφυλακισμένων.Αυτό προκύπτει και απο την πρόσφατη ανάδυση του ορου "κοινωνικού αποκλεισμού" και συγκεκριμένα για πρώτη φορά το 1989 σε Κοινοτικό κείμενο. Προετοιμάζοντας αυτή την εργασία ,πριν ακόμα αναλύσουμε τις απόψεις του δείγματος μας για το κατα πόσο το αποφυλακισμένο άτομο μπορεί να ξεφύγει απο το στίγμα της φυλάκισης και απο τα λάθη του παρελθόντος[ποινικές παραβάσεις],η βασική υπόθεση είναι πως όσο πιο επικίνδυνο εμφανίζεται το αποφυλακισμένο άτομο τόσο πιο αρνητική θα είναι η θέση του στην σκέψη του δείγματος σχετικά με την πιθανότητα επανένταξης του στην κοινωνία.Είναι αλήθεια οτι κάποιες θετικές εξελίξεις γίνονται σε συλλογικό επίπεδο,σε επίπεδο Κρατών ,οπως είναι π.χ. η Συνθήκη των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά[1988] ή για την καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και άλλων σοβαρών εγκλημάτων[Συνθήκη Παλέρμου,2000].Ωστόσο θα ήταν αρκετά αφελές να πιστέψουμε οτι έχει αλλάξει η κοινωνική σκέψη απέναντι στα άτομα που έχουν χαρακτηριστεί ως εγκληματίες και τα οποία για κάποιο χρονικό διάστημα έχουν μπει στην φυλακή για μία ή περισσότερες φορές.Ο εγκληματίας πάντα φέρνει πάνω του ενα πέπλο μυθολογίας , κάτι το υπερβολικό απο οτι είναι στην πραγματικότητα ,κάτι το οποίο είναι πέρα και πάνω απο τον κοινωνικό νορμαλισμό.Αυτό μπορεί να

συμβαίνει τόσο γιατί υπάρχει έντονη η ανάγκη της λειτουργίας του αποδιοπομπαίου τράγου στην βάση της κοινωνικής δυναμικής, στην βάση της κοινωνιοψυχολογίας των ομάδων, των διατομικών, διομαδικών και ιδεολογικών παραμέτρων είτε γιατί η αδυναμία αποστιγματοποίησης του "εγκληματία" στην κοινωνική συνείδηση εμφανίζεται-[και θα πρέπει να ερμηνευτεί ως ετσι-] ως αποτέλεσμα λανθασμένων αντεγκληματικών πολιτικών του παρελθόντος και του πρόσφατου παρόντος, τόσο σε επίπεδο πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής πρόληψης.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Η εργασία αυτή θεωρητικά στηρίζεται σε τρέχουσες απόψεις της κοινωνικής ψυχολογίας, της εγκληματολογίας και της κοινωνιολογίας πάνω στα θέματα των κοινωνικών στάσεων, της κοινωνικής ταυτότητας, της γνωστικής κατηγοριοποίησης του αποφυλακισμένου ατόμου, της προκατάληψης, των στερεοτύπων και της κοινωνικής αντίδρασης πάνω στο έγκλημα. Η βασική υπόθεση που εξετάζει η αυτή η ερευνητική εργασία είναι αυτή του στίγματος

στην κοινωνική ταυτότητα του αποφυλακισμένου ατόμου ,ετσι οπως ερευνήθηκε απο τους θεωρητικούς της αλληλεπίδρασης Becker,Lemert και απο τον Thorston Sellin,ο οποίος το 1935 διατύπωσε την θεωρία της Πολιτισμικής σύγκρουσης στον κλάδο της εγκληματολογίας.Ερευνάται κατά πόσο το αποφυλακισμένο άτομο βρίσκεται εγκλωβισμένο μέσα σε ένα στερεοτυπικό μηχανισμό ,που του αποδίδει αρνητικά κοινωνιοψυχολογικά χαρακτηριστικά ,ακόμα και αν αυτό έχει σταματήσει την εγκληματική δραστηριότητα [ή αναγκάζεται να την συνεχίσει λόγω ένταξης του πλέον βαθύτερα στην εγκληματικότητα τόσο εξαιτίας της ενδυνάμωσης των εγκληματικών αξιών, που προσφέρει η φυλακή μέσω της υποκουλτούρας αλλά και εξαιτίας της αδυναμίας ένταξης του ατόμου στο κοινωνικό σύνολο].Η αποτυχία της φυλακής ως τρόπου βελτίωσης του “παραβάτη” έχει αναφερθεί εκτεταμένα απο διάφορες έρευνες και θεωρητικούς,οπως ο Μισέλ Φουκώ ,που στο βιβλίο του “Επιτήρηση και καταστολή” [] τόνισε την αδυναμία λειτουργίας της φυλακής ως μέτρου “αποκατάστασης” και “επανένταξης” των παραβατών του νόμου[M.Foucault,1975:236επ].

Επίσης απο τον χώρο της κοινωνικής ψυχολογίας βασιστήκαμε στην θεωρία των άρρητων θεωριων προσωπικότητας,στις κοινωνικές αναπαραστάσεις ,ετσι οπως αρχικά μελετήθηκαν απο τον Durkeim [1898] και στην συνέχεια απο τον Moskovici[1961,1976] με το σύγγραμμα του “la phychanalyse son image et son public” , στην κοινωνική κατηγοριοποίηση και στην προβληματική της κοινωνιοψυχολογικής ταυτότητας[Tasfel,Forgas,Turner, Doise].

Τέλος, απο τον χώρο της κοινωνιολογίας στηριχτήκαμε στις απόψεις που αφορούν τις κοινωνικές στάσεις,την προκατάληψη και τον κοινωνικό αποκλεισμό,δεδομένου οτι ο κοινωνικός αποκλεισμός αναφέρεται στη απώλεια

των κοινωνικών ιδιοτήτων αυτών ,που τις κατείχαν ή που δεν κατείχαν ποτέ κάποιες ιδιότητες λόγω αποκλεισμού τους απο την αρχή της ύπαρξης τους .Τα αποφυλακισμένα άτομα λόγω αρνητικής κοινωνικής ταυτότητας που δημιουργεί το εγκληματικό τους ιστορικό σε συνδυασμό με τον φόβο του εγκλήματος που υπάρχει στην κοινωνική συνείδηση και που καλλιεργείται σταδιακά απο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης[τεχνικές δραματοποίησης και επιλεκτικής παρουσίασης] αντιμετωπίζουν με την αποφυλάκιση τους προβλήματα κοινωνικής ένταξης .Αυτό φαίνεται και μέσα απο την πρόσφατη κρατική κοινωνική πολιτική,οπου μέσα απο τον ΟΑΕΔ ενθαρρύνονται οι επιχειρήσεις να προσλάβουν με κρατική επιχορήγηση άτομα με κοινωνικά προβλήματα.Η κίνηση αυτή,πέρα απο τα "καλά της κίνητρα",εχει και ενα βαθύτερο μήνυμα:πρέπει να υπάρξει κάποιο όφελος και για τον εργοδότη ,οπως φορολογική διευκόλυνση ή πληρωμή του προσλαμβανόμενου υπαλλήλου απο το κράτος[π.χ.τα προγράμματα Stage:11μηνη πρόσληψη απο επιχειρήσεις μεσω κρατικής επιδότησης του ατομου που απασχολείται] προκειμένου να προσλάβει είτε άτομα με προβλήματα ναρκωτικών ουσιών είτε πρώην φυλακισμένους είτε ανέργους πτυχιούχους και μή.Στο πλαίσιο των πολύπλοκων καπιταλιστικών διαδικασιών που χαρακτηρίζουν περισσότερο απο οτιδήποτε άλλο την σύγχρονη κοινωνία ,μπορούμε να ερμηνεύσουμε την επέμβαση της κρατικής κοινωνικής πολιτικής στο θέμα της επανένταξης των μειονοτήτων ως απαραίτητη κίνηση απέναντι σε ενα κοινωνικό πεδίο το οποίο ρυθμίζεται σύμφωνα με κανόνες ομοιογένειας και συμμόρφωσης κοινωνικής.Τόσο απο την πλευρά της εγκληματολογίας [Thorston Sellin,Becker 1961] όσο και απο το λειτουργικό μοντέλο κοινωνικής επιρροής [Asch,1951,1956] ,σε αντίθεση με το "γενετικό " μοντέλο [Moscovici,1976] που αφήνει περισσότερα περιθώρια απόκλισης απο το

κοινωνικό "κυρίαρχο", τα κοινωνικά συστήματα εμφανίζονται δοσμένα και όπτιμα. Ο Sellin τόνισε την σημασία των κοινωνικών κανόνων του Ποινικού Δικαίου ως αιτία της πολιτισμικής σύγκρουσης [culture conflict] ή σύγκρουση κανόνων συμπεριφοράς [conflict of conduct norms] αλλιώς, μέσα από την οποία εκδηλώνεται το εγκλημα και πιο συγκεκριμένα η εγκληματικότητα των μεταναστών.

Ειδικότερα για τον Sellin, οι κανόνες του Ποινικού Δικαίου αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα των κανόνων με τους οποίους οι κοινωνίες επιδιώξαν να εξασφαλίσουν την ομοιόμορφη συμπεριφορά των μελών τους, δεσμεύουν όλους όσους ζούν μέσα στα πολιτικά όρια των αντίστοιχων κρατών και το κάθε κράτος εξαναγκάζει στην εφαρμογή τους. Ο χαρακτήρας αυτών των κανόνων, η κατηγορία της συμπεριφοράς που απαγορεύουν, η φύση των κυρώσεων που ενεργοποιούνται στην περίπτωση παραβίασης τους και όλα τα σχετικά θέματα που απορρέουν από την υπέρβαση αυτών των κανόνων, καθορίζουν την νομοθετική διαδικασία.

Σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο κοινωνικής επιρροής τα κριτήρια κοινωνικής κανονικότητας και παρέκκλισης αποτελούν απόλυτα, μιά και η πρώτη θεωρείται αξιολογείται λειτουργική και η δεύτερη μη λειτουργική [Παπαστάμου, 1983, σελ. 34]. Οι διαδικασίες κοινωνικής ομοιομόρφωσης που επιβάλλονται μέσα από την κοινωνικοποίηση και οι διαδικασίες που περιορίζουν την απόκλιση από τους κυρίαρχους κοινωνικούς κανόνες μέσα από την εφαρμογή του άτυπου και τυπικού κοινωνικού ελέγχου, χαρακτηρίζουν την δυναμική του λειτουργικού μοντέλου κοινωνικής επιρροής. Μέσα στα πλαίσια αυτού του θεωρητικού μοντέλου, οι σχέσεις εξουσίας δομούνται μέσα από το δυαδικό σχήμα κυρίαρχου-

κυριαρχούμενου,συμμόρφωσης του δέκτη με τον κανόνα της κυρίαρχης κοινωνικής ομάδας μέσα απο διαφορά κοινωνιομετρικού αναστήματος:μόνο η ανώτερη ομάδα ή το ανώτερο άτομο μπορεί να επηρεάσει το κατώτερο άτομο ή την κατώτερη ομάδα[Παπαστάμου,1983,σελ.34].Η ασυμμετρία των θέσεων οδηγεί σε ασυμμετρία επιρροής[Παπαστάμου,1983,34].Ο Μισέλ Φουκώ αναφέρθηκε στο δίκτυο των σχέσεων εξουσίας,στο παιχνίδι μεταβολής τους,και έθεσε στο έργο του,τον προβληματισμό γύρω απο το το πως συνδέονται μεταξύ τους όλες αυτές οι σχέσεις εξουσίας ,καθώς και με ποιόν τρόπο τα διάφορα είδη λόγων[discours] καθιστώνται δυνατά και πως χρησιμεύουν ως στήριγμα.Αναφέρθηκε επίσης στο δυνάμωμα των σημείων εξουσίας,στην αποδυνάμωση άλλων,στις εκδηλώσεις αντίστασης ,στις αντιεπενδύσεις .Αναφέρεται στην εξουσία ως το πλήθος των σχέσεων δύναμης που ενυπάρχουν στον χώρο όπου ασκούνται και είναι συστατικές της οργάνωσης τους .Δεν βλέπει την δομή της εξουσίας ως ενα σταθερό τρόπο καθυπόταξης ή ως ενα το κλασσικό σχήμα κυρίαρχου-κυριαρχούμενου ,οπου η δυαδική και καθολική αντίθεση ανάμεσα στους εξουσιαστές και στους εξουσιάζομενους αναιρείται.Για τον Φουκώ η εξουσία έρχεται απο κάτω και όχι απο πάνω και οι συνέπεις της αγγίζουν όχι μόνο περιορισμένες κοινωνικές ομάδες[εξουσία που ξεκινάει απο πάνω] αλλά η εξουσία αυτή διαπερνά,μέσα απο τις πολλαπλές σχέσεις δύναμης, ολο το σύστημα παραγωγής,την οικογένεια,τις ομάδες,του θεσμούς,ολο το σύνολο του κοινωνικού σώματος.Για τον Φουκώ η η εξουσία χρησιμεύει σαν μια πλατιά διασχιστική ενέργεια που διατρέχει το σύνολο του κοινωνικού σώματος,συνδέει τις τοπικές συγκρούσεις δημιουργώντας ανακατατάξεις,ευθυγραμμίσεις,ομοιογενοποιήσεις ,σειραιές διευθετήσεις,συγκλί-

Σεις.Το πιο σημαντικό απο τις απόψεις του Φουκώ για την εξουσία και το οποίο μπορούμε να συνδέσουμε με τις υποθέσεις μας,είναι η θέση του Φουκώ οτι δεν υπάρχει εξουσία που να ασκείται χωρίς μια σειρά απο βλέψεις και στόχους.Αυτό συμβαίνει γιατί για τον Φουκώ οι σχέσεις εξουσίας είναι ταυτόχρονα σκόπιμες και υποκειμενικές χωρίς αυτό να σημαίνει οτι η εξουσία εδώ είναι απόφαση ενός ατομικού υποκειμένου ή μιας ομάδας.Αντίθετα θεωρεί οτι το δίκτυο εξουσίας που υπάρχει και λειτουργεί σε μια κοινωνία δεν μπορεί να το διαχειριστεί ολοκληρωτικά οι ομάδες που ελέγχουν τους κρατικούς μηχανισμούς.Η άποψη αυτή του Φουκώ έρχεται σε αντίθεση με τις κλασσικές Μαρξιστικές απόψεις,τις απόψεις των εγκληματολόγων Sutherland,Sellin,Cohen,Durkeim,Becker, σύμφωνα με τους οποίους το Ποινικό Δίκαιο εκφράζει τα συμφέροντα της κυρίαρχης ομάδας και ο κοινωνικός κανόνας προβάλλεται μέσα απο την σχετικότηταλειτουργίας του.Πιο συγκεκριμένα στην θεωρία της ανομίας του Ντυρκάϊμ τα θεσμικά μέσα επίτευξης των στόχων ,που εξαίρει η κοινωνία ως σημαντικούς,περιορίζονται σε ορισμένα μόνο τμήματα του κοινωνικού συνόλου ,τα οποία έχουν την δυνατότητα να τα χρησιμοποιούν νόμιμα.Στα χνάρια του Ντυρκαϊμ ,ο Μέρτον πρότεινε πέντε τρόπους προσαρμογής απέναντι στην ανομική κατάσταση:τον κονφορμισμό,την τυπολατρεία,την εξέγερση,την καινοτομία και την απόσυρση.Σύμφωνα με τους θεωρητικούς των Υποπολιτισμικών θεωριών-απο τους οποίους προέκυψαν νέα θεωρητικά σχήματα στην εγκληματολογική σκέψη-η υποκουλτούρα [υποπολιτισμική ομάδα\subculture] είναι ενα σύστημα αναφοράς του ατόμου,στο οποίο το ατομο με την παρεκκλίνουσα συμπεριφορά βρίσκει υποστήριξη διότι οι αξίες και οι κανόνες που κυβερνούν αυτή την κουλτούρα έρχονται σε αντίθεση ,ως προς το περιοχόμενο,με τις αξίες και τους κανόνες των

άλλων ομάδων και γενικότερα, της κοινωνίας. Ο Cohen είδε την υποκουλτούρα ως συστήματα αξιών διαφορετικά από τα αυτά που επικρατούν ως κυρίαρχα, ως πολιτισμικές διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των κατώτερων και των μεσαίων κοινωνικών στρωμάτων. Η πολιτισμική διαφορά είναι αιτία δημιουργίας της υποκουλτούρας για τον Κοέν, ενώ οι διαφορετικοί κανόνες που χαρακτηρίζονται σύστημα αξιών της υποκουλτούρας ερμηνεύονται ως αποτέλεσμα αντίδρασης των ομάδων που υποεκπροσωπούνται στην κοινωνική ιεραρχία. Για τον Σέλιν επίσης, οι πολιτισμικές διαφορές παίζουν σημαντικό ρόλο στην γένεση της εγκληματικής συμπεριφοράς. Ξεκινώντας από την αρχή ότι το κάθε άτομο γεννιέται μέσα σε ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό περιβάλλον και ότι αποτελεί μέλος πολλών κοινωνικών ομάδων, ευρύτερων και πιο κλειστών, η σύγκρουση κανόνων εμφανίζεται αναπόφευκτη δεδομένου ότι κάθε ομάδα προβάλλει δικούς της κανόνες συμπεριφοράς για το άτομο. Η πιθανότητα να διαφέρουν ως προς το περιοχόμενο τους αυτοί οι κανόνες είναι πιο δυνατή από την πιθανότητα οι κανόνες αυτοί να συγκλίνουν μεταξύ τους. Η στάση που θα κρατήσει το άτομο μπροστά σε αυτήν την αντίφαση εξαρτάται από την εκτίμηση που αποδίδει προσωπικά στην κοινωνική αντίδραση. Για τον Σέλιν τέτοιου είδους συγκρούσεις εμφανίζονται συχνότερα: 1] μεταξύ παλαιού και νέου τρόπου ζωής και κοινωνικών αξιών, 2] ως αποτέλεσμα μετακίνησης από αγροτικό σε αστικό περιβάλλον, ιδίως στα αστικά κέντρα και 3] ως αποτέλεσμα μετακίνησης από μια καλά οργανωμένη κοινωνία σε μια άλλη ανομοιογενή, μη οργανωμένη κοινωνία π.χ. πρωτόγονες φυλές. Και για τον Σέλιν το έγκλημα ξεκινάει από μια βάση σύγκρουσης κανόνων, διαφορετικών ως προς το περιοχόμενο και τις αξίες που προβάλλουν. Ο κονφορμισμός και η τάση ομοιομορφίας που προσπαθεί ο κοινωνικός έλεγχος με τους μηχανισμούς του να επιβάλλει στα άτομα μιας

κοινωνίας σε σχέση με την κοινωνική συμπεριφορά, αναπόφευκτα κατηγοριοποιεί ως απόκλιση οτιδήποτε διαφορετικό, που δεν ακολουθεί την κυρίαρχη φόρμα εξουσίας. Κοντά στις απόψεις του Σέλιν είναι και οι θεωρητικές απόψεις του Becker, τις οποίες απόψεις περιέχει στο βιβλίο του "Outsiders: Studies in the sociology of deviance" και με το οποίο ουσιαστικά σηματοδοτήθηκε το πέρασμα από την Θετικιστική εγκληματολογία στην "νέα", "κριτική", ή αλλιώς, "ριζοσπαστική εγκληματολογία". Όπως ο Σέλιν, έτσι και ο Μπέκερ, επικεντρώθηκε στο κοινωνικό κανόνα: στον τρόπο θέσπισης και εφαρμογής του. Επισήμανε ότι η εφαρμογή ενός κανόνα είναι ιδιαίτερα προβληματική και εξαιρετικά μεταβλητή γιατί παράγοντες όπως, το ποιος παραβίασε τον κανόνα, ποιοί αισθάνονται ότι ζημιώνονται, το πλαίσιο στο οποίο εκδηλώθηκε η παράβαση δηλ. ο τόπος, ο χρόνος και οι συνθήκες που επικρατούσαν, αναιρούν την σταθερότητα του. Η επιβολή κυρώσεων δεν είναι επομένως σταθερή αφού επηρεάζεται και εξαρτάται από τους παραπάνω παράγοντες. Αυτή η άποψη έκανε τον Μπέκερ να διακρίνει την παραβίαση του κανόνα [rule-breaking] από την έννοια της παρέκκλισης [deviance]. Το ίδιο στοιχείο μεταξύ παρέκκλισης και παραβίασης του κανόνα είναι ότι η παρέκκλιση συνδέεται άμεσα με τις αντιδράσεις των άλλων ατόμων στη συμπεριφορά και είναι αποτέλεσμα αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο άτομο που διαπράττει την παράβαση και σε αυτούς που εναντιώνονται, αντιδρούν σε αυτή. Η προβληματική του στιγματισμού [labeling theory], που είναι ουσιαστικά η βασική θεωρία πάνω στην οποία στηρίζεται η υπόθεση της εργασίας αυτής, Είναι εμφανής ακριβώς στην διάκριση αυτή, που κάνει ο Μπέκερ μεταξύ παραβίασης του κανόνα και παρέκκλισης γιατί μέσω της διάκρισης αυτής μετατίθεται το ερευνητικό ενδιαφέρον από τα ατομικά χαρακτηριστικά του

ατόμου ,που παραβιάζει τους κανόνες στα άτομα ή στις ομάδες που διαμορφώνουν αυτούς τους κανόνες και τους εφαρμόζουν.Οι κοινωνικές ομάδες δημιουργούν την παρέκκλιση για τον Μπέκερ ,εφαρμόζοντας τις κυρώσεις ,που προκύπτουν απο την παράβαση αυτών των κανόνων,σε ορισμένα άτομα .Αποτέλεσμα αυτής της εφαρμογής κυρώσεων είναι ο στιγματισμός τους ως "περιθωριακά".Απο αυτήν την άποψη η παρέκκλιση για τον Μπέκερ δεν αποτελεί ιδιότητα της πράξης που διαπράττει το άτομο αλλά συνέπεια της εφαρμογής των κυρώσεων στον "παραβάτη".Ο παρεκκλίνων είναι αυτός στον οποίο έχει εφαρμοστεί επιτυχώς το στίγμα.

Η εργασία αυτή στηρίζεται κυρίως στην θεωρία της αλληλεπίδρασης στην εγκληματολογία με κύριο εκπροσώπους τον Μπέκερ και τον Λεμέρτι.Οι δύο αυτοί θεωρητικοί χρησιμοποίησαν την έννοια της κοινωνικής αντίδρασης και τον στιγματισμό δηλ.την επιβολή στον παραβάτη ,αρνητικής κοινωνικής ταυτότητας ,ως αιτιολογικό παράγοντα της ανάπτυξης μιας εγκληματικής σταδιοδρομίας.Σύμφωνα με τον Λεμέρτ ,ο οποίος το 1951 διέκρινε την παρέκκλιση σε πρωτογενή [primary] και δευτερογενή[secondary] παρέκκλιση,ο στιγματισμός ενδέχεται να ενθαρρύνει το άτομο να συνεχίσει την παραβατική συμπεριφορά,που ανέπτυξε στο παρελθόν.Μέσα απο το παράδειγμα του πότη ο Λεμέρτ έδειξε πως μια αρχική παρέκκλιση μπορεί μέσω των κυρώσεων ,που επιβάλλονται στο άτομο[αρνητική κοινωνική αντίδραση],να γεννήσει δευτερεύουσες παρεκκλίνουσες συμπεριφορές και μέσω της επιβολής ολοένα και πιο αυστηρών κυρώσεων να ενδυναμώνεται η αρχική παρέκκλιση με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος αρνητικών κοινωνικών αντιδράσεων και περαιτέρων παραβάσεων του νόμου ή γενικότερα,παρεκκλίσεων απο οτι ορίζεται ,μεσω του κοινωνικού ελέγχου,ως

φυσιολογικό,κυρίαρχο,κοινωνικά επιθυμητό και αποδεκτό.Δυσμενή συνέπεια για το άτομο είναι η τελική αποδοχή του ρόλου [παρεκκλίνοντος] αυτού,η εσωτερίκευση δηλ.του στίγματος και η εκδήλωση των αντιδράσεων,που απορρέουν απο τον ρόλο αυτό.Δημιουργείται δηλ.μια καινούρια αρνητική κοινωνική ταυτότητα για το άτομο ,η οποία δημιουργεί στο ευρύτερο και μη περιβάλλον του ατόμου προσδοκίες οτι το ατομο είναι αυτό που δηλώνει αυτή η νέα ταυτότητα.Αυτό,που επισήμανε τόσο ο Μπέκερ,μέσα απο την έννοια της''αλληλουχίας της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς'',οσο και ο Λεμέρτ με την πρωτογενή και δευτερογενή παρέκκλιση είναι η σημασία της αρνητικής κοινωνικής αντίδρασης απέναντι στον παρεκκλίνοντα,μια σημασία ιδιαίτερη αφού είναι ικανή να δημιουργήσει καινούριες ταυτότητες,ρόλους και αντιδράσεις απο το περιβάλλον του παραβάτη.

Στο σημείο αυτό ερχόμαστε στην ολοκληρωμένη διατύπωση των υποθέσεων αυτής της ερευνας,υποθέσεων βασικών και δευτερογενών:

Η βασική υπόθεση αυτής της εργασίας ,οπως αναφέραμε και παραπάνω,είναι η μελέτη της προκατάληψης,της στάσης γενικότερα απέναντι στα αποφυλακισμένα άτομα.Περιγράφοντας σε δυο κείμενα ,τα οποία διαφέρουν ως προς την βαρύτητα της πράξης που υποτίθεται οτι εχει διαπράξει το ατομο K.M.[πρωταγωνιστής του κειμένου],ως προς την υποτροπή σχετικά με τον εγκλεισμό στην φυλακή και ως προς την βαρύτητα της ποινής φυλάκισης,θέλουμε να ερευνήσουμε αν οι παραπάνω τρεις παράγοντες ,ετσι οπως παρουσιάζονται διαβαθμισμένοι,διαφοροποιούν την στάση του δείγματος απέναντι στο ατομο K.M.,το οποίο παρουσιάζεται στα υποκείμενα οτι θα αποφυλακιστεί σε λίγες εβδομάδες.Ως μοναδική απαίτηση,επιθυμία του\της K.M. εμφανίζεται η ανάγκη εύρεσης δουλειάς μετά την αποφυλάκιση και

επιστροφής του στο οικογενειακό περιβάλλον του. Αν η συσχέτιση αυτή είναι θετική δηλ. αν οι ανεξάρτητες μεταβλητές [τρεις παράγοντες] επηρεάζουν την κοινωνική αντίδραση [αρνητική] θετικά, τότε υπάρχει μεταξύ τους συναφειακή σχέση. Αντίθετα, αν δεν υπάρχει καμμία διαφοροποίηση μεταξύ των αποτελεσμάτων, που δίνει το πρώτο κείμενο και το δεύτερο, αλλά η κοινωνική αντίδραση στην σκέψη των υποκειμένων παραμένει αρνητική και στερεοτυπική για τον φανταστικό πρωταγωνιστή των δυο κειμένων [K.M.], αυτό σημαίνει πιθανώς ότι και μόνο η είσοδος στην φυλακή για το άτομο και ο χαρακτηρισμός του από το κοινωνικό σύστημα, επίσημο [Ποινικό] και άτυπο [περιβάλλον] ως "Ποινικό παραβάτη", αρκεί για να κατηγοριοποιηθεί το άτομο αυτό στην σκέψη των ατόμων ηλικίας 20-26 ετών ως ανεπίδεκτο φυσιολογικής ένταξης στο κοινωνικό σύνολο. Είναι δύσκολο το άτομο να επανενταχθεί κοινωνικά, αν δεν του δίνονται ευκαιρίες για εργασία [οικονομική υποστήριξη] και αν η αντιμετώπιση από το περιβάλλον του είναι εχθρική λόγω προκατάληψης. Το ερωτηματολόγιο, που χρησιμοποιήσαμε στην έρευνα αυτή, μελετάει ακριβώς το βαθμό ικανότητας, που αποδίδουν τα άτομα ηλικίας 20-26 ετών στον φανταστικό "παραβάτη" των κειμένων, αναφορικά με την εργασία, τις σχέσεις του με την οικογένεια, τις πιο προσωπικές σχέσεις του, όπως είναι οι φιλικές σχέσεις, οι ερωτικές και γενικότερα, η ανθρώπινη αλληλεπίδραση. Μέσα από ερωτήσεις, που επικεντρώνονται σε ένα πιο ειδικό [ατομοκεντρικό] και σε ένα πιο γενικό επίπεδο [ερωτήσεις που ρωτούν γενικότερα για την εγκληματικότητα- τρίτο μέρος ερωτηματολογίου] θα μελετήσουμε την φαντασίωση της κοινωνικής αντίδρασης στην σκέψη του δείγματος σε δύο επίπεδα: 1. στο επίπεδο του ατόμου K.M. και 2. στο επίπεδο της επίδρασης της ποινής της φυλάκισης στο άτομο, της πρόβλεψης της εγκληματικότητας πριν την φυλάκιση του και μετά την

αποφυλάκιση του και τέλος,της υποστήριξης[θετική κοινωνική αντίδραση] σε μειονοτικές ομάδες[εννοείται ότι και οι "αποφυλακισμένοι" είναι ομάδα μειονοτική].Εχοντας υπόψη μας την θεωρία του στιγματισμού ,ετσι οπως προτάθηκε απο τον Λεμέρτ[1951],και ότι το αποτέλεσμα της αρνητικής κοινωνικής αντίδρασης απέναντι στο άτομο είναι διπλό[απομόνωση του απο μη παρεκκλίνουσες πηγές,ενσωμάτωση της εικόνας ,που έχει σχηματίσει το περιβάλλον του για αυτό] ,η υπόθεση που κάνουμε είναι ότι η θεωρία της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και η θεωρία του στιγματισμού,θα επιβεβαιωθεί απο τα ευρήματα μας[απόψεις υποκειμένων].Αν και δεν πρόκειται για την μελέτη της κοινωνικής αντίδρασης στην πράξη,δηλ.συμπεριφορά εν δράσει,αλλά για το πως το δείγμα μας ΦΑΝΤΑΣΙΩΝΕΙ ,οτι ΘΑ ΕΙΝΑΙ η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ απέναντι στον ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΒΑΤΗ του ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ,αυτό δεν σημαίνει ότι επειδή η συμπεριφορά δεν έχει εκδηλωθεί στην πράξη ,αλλά βρίσκεται στο στάδιο της αναπαράστασης ότι η απόσταση μεταξύ της αναπαράστασης αυτής και της πραγματικής συμπεριφοράς είναι μεγάλη ή ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά πράγματα.Απο τον χώρο της κοινωνικής ψυχολογίας[Ευρώπη:Γαλλία] ο Μοσκοβισί ορίζει τις κοινωνικές αναπαραστάσεις ως γνωστικές διεργασίες μέσα απο τις οποίες το υποκείμενο πλησιάζει το αντικείμενο,το οποίο μπορεί να είναι πρόσωπο,πράγμα,γεγονός,ιδέα,μια θεωρία[Μοσκοβισί,1976].Πριν απο τον Μοσκοβισί το ενδιαφέρον για τις αναπαραστάσεις είχε εκδηλωθεί απο τον Ντυρκαϊμ[1898] μέσα απο την διάκριση των συλλογικών και ατομικών αναπαραστάσεων και την υπογράμμιση της σημασίας,απο τον ιδιο,της συλλογικής σκέψης σε σχέση με την ατομική.Την μελέτη των κοινωνικών αναπαραστάσεων στον Ευρωπαϊκό χώρο συνέχισε ο Μοσκοβισί[1961,1976]με το

σύγραμμα του "La psychanalyse son image et son public". Αυτό που μας ενδιαφέρει από το πεδίο των κοινωνικών αναπαραστάσεων και το οποίο μπορεί να συνδεθεί με τις υποθέσεις μας είναι η διάσταση των κοινωνικών αναπαραστάσεων που ασχολείται με το πώς οργανώνεται αυτή. Δεν μας ενδιαφέρει μόνο η εικόνα της αναπαράστασης [παθητική οψη] αλλά και τα ερεθίσματα εκείνα που ανοικοδομούν την αναπαράσταση ως έτσι. Πιο πολύ μας ενδιαφέρει ο τρόπος οργάνωσης της κοινωνικής αναπαράστασης αφού σύμφωνα με τον Αμπρίκ [1987] η κοινωνική αναπαράσταση χαρακτηρίζεται από τρία στοιχεία: τον κεντρικό πυρήνα, ένα σύνολο πληροφοριών, στάσεων και πίστσεων, που είναι οργανωμένες γύρω από τον πυρήνα και ένα σύστημα κατηγοριοποίησης. Και τα τρία αυτά στοιχεία των κοινωνικών αναπαραστάσεων μας ενδιαφέρουν τόσο γιατί οι στάσεις εκφράζουν σε ένα βαθμό [οι θεμελιώδεις στάσεις] την τοποθέτηση του ατόμου απέναντι σε ένα κοινωνικό ερέθισμα όσο και γιατί το σύστημα κατηγοριοποίησης εκφράζει μια γνωστική "συρρίκνωση" σχετικά με την κοινωνιοψυχολογική δυναμική του ατόμου, που κατηγοριοποιούμε. Η κατηγοριοποίηση ως σημαντική διάσταση των στερεοτύπων, εκπληρεί την δικιά της λειτουργικότητα στον γνωστικό κόσμο του ατόμου, που την εφαρμόζει απέναντι σε κάποιο αντικείμενο, άτομο, ομάδα κ.λ.π. Είτε συνδέσουμε τα στερεότυπα με την ισχύ, την κοινωνική δύναμη, είτε με το συναίσθημα ή με την προκατάληψη, το αποτέλεσμα είναι σε όλες τις περιπτώσεις το ίδιο: ο ρόλος του στερεοτύπου είναι να κατευθύνει την σκέψη, την αντίληψη και την κρίση μας κατά τρόπο ανορθολογικό [Κοινωνιολογία Λυκείου, σελ. 239]. Ο Lippman χρησιμοποίησε πρώτος τον όρο το 1922 και θεώρησε τα στερεότυπα ως εσφαλμένες εικόνες της κοινωνικής πραγματικότητας στο βιβλίο του "Κοινή γνώμη". Σύμφωνα με τον ορισμό που

δίνει ο ίδιος στο στερεότυπο ,το στερεότυπο περιγράφει ιδέες,εικόνες ,που είναι έτοιμες μέσα στο κεφάλι μας και παρεμποδίζουν την λειτουργία της κρίσης γιατί υπάρχει μια εκ των προτέρων διαμορφωμένη κρίση .Η μεγάλη πλειοψηφία των ανθρώπων δεν κρίνει με βάση τα πραγματικά γεγονότα ή πράγματα ,αλλά με βάση δικές τους παραστάσεις για τα γεγονότα ,δημιουργημένες από πριν .Έτσι ,μεταξύ του ατόμου και της εξωτερικής πραγματικότητας παρεμβάλλονται ακατάπαυστα "έκτυπα"[κλισέ] ή στερεότυπα που παραμορφώνουν και διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα.Τα στερεότυπα σύμφωνα με την Susan Fiske , αποτελούν εργαλεία άσκησης του κοινωνικού ελέγχου και το οποίο η συγκεκριμένη ερευνήτρια απέδειξε με μια σειρά ερευνών γύρω από τον τρόπο που τα στερεότυπα συνδέονται με την ισχύ και συγκεκριμένα κατέληξε στο συμπέρασμα[ΦΙΣΚΕ,1993],οτι τα άτομα που κατέχουν ισχύ στερεοτυποποιούν τους κατώτερους τους είτε από έλλειψη προσοχής απέναντι τους είτε ως αποτέλεσμα τακτικής ,προκειμένου να διατηρηθεί η συγκεκριμένη κοινωνική τους θέση και η ιδεολογία ,που απορρέει από αυτήν.Η άσκηση εξουσίας γίνεται κατά επέκταση μέσω της κοινωνικής διάκρισης,της ενεργοποίησης στερεοτύπων και προκαταλήψεων,που μειώνουν το κύρος της κατώτερης κοινωνικά ομάδας και την καθιστούν ευάλωτη απέναντι στην άσκηση του κοινωνικού ελέγχου.Η Φίσκε κατέληξε στα εξής συμπεράσματα σχετικά με τα στερεότυπα:

-τα στερεότυπα διατηρούν την δύναμη μέσω της κατηγοριοποίησης και της διομαδικής πόλωσης

-Μέσα από τα στερεότυπα σχηματίζονται επιφανειακές κρίσεις που κάνει ο άνωτερος κοινωνικά για το κατώτερο κοινωνικά άτομο και αυτό συμβαίνει ως

αποτέλεσμα μικρής προσοχής που δίνεται στο στερεοτυποποιημένο άτομο απο τον πρώτο

-η Φίσκε δικαιολόγησε το κίνητρο της ελλειμματικής αυτής προσοχής ως αποτέλεσμα του οτι οι ανώτεροι δεν κινδυνεύουν να χάσουν προνόμια απο τους κατώτερους ,η θέση τους είναι διασφαλισμένη,η λογική τους κυρίαρχη ,επομένως οι κατώτεροι δεν είναι απειλητικοί ως προς τους πρώτους εφόσον στερούνται ``οπλων`` ,γενικότερα ισχύς.

-Η Φίσκε συνόψισε την λογική αυτή των ανώτερων κάτω απο την φράση: ``δεν έχουν λόγο να δώσουν προσοχή,δεν θέλουν και δεν είναι υποχρεωμένοι να δώσουν προσοχή στους κατώτερους``.

-Τα άτομα δίνουν προσοχή συνήθως σε αυτούς με τους οποίους βρίσκονται σε εξάρτηση δηλ.με άτομα τα οποία ελέγχουν τα αποτελέσματα των ενεργειών τους.Η εξάρτηση αυτή αναγκάζει το άτομο να εστιάσει σε διαστάσεις των στερεοτύπων που έρχονται σε αντίθεση με την πραγματικότητα.Μεσα απο αυτήν την δυναμική της αντίφασης το στερεότυπο χάνει την ``αληθοφάνεια του`` ,μειώνεται δηλ.η ψευδοεγκυρότητα του και υποσκάπτεται στις βάσεις που το δομούν και το συγκροτούν ως έτσι.

- Τα άτομα φτιάχνουν την άποψη τους για ενα γεγονός μέσα απο τις πληροφορίες που έχουν για αυτό.Με την συλλογή πληροφοριών για άτομα ή ομάδες ή καταστάσεις το υποκείμενο πιστεύει πως μπορεί να προβλέψει τις προσωπικότητες των άλλων και να ελέγξει το περιβάλλον του .

Αυτές είναι μερικές απο τις απόψεις της Φίσκε και τις οποίες θα χρησιμοποιήσουμε θεωρητικά στην εργασία αυτή.Η άποψη οτι η στερεοτυποποίηση εκ ‘ μέρους αυτών ,που έχουν την κοινωνική ισχύ γίνεται μέσω επιφανειακής επεξεργασίας των πληροφοριών γιατί αποσκοπεί στην

διατήρηση του κοινωνικού ελέγχου ,είναι μια θεωρητική άποψη ,που θα χρησιμοποιήσουμε στην εργασία αυτή.Η Fiske όρισε την ισχύ ως τον έλεγχο πάνω στα αποτελέσματα των πράξεων άλλων ανθρώπων [Depret and Fiske,1993] προκειμένου να αντισταθμίσουν την απώλεια ελέγχου που νιώθουν.

Τα στερεότυπα επειδή ακριβώς είναι προκατασκευασμένα σχήματα αντίληψης-σκέψης-διανοητικές εικόνες –ιδέες,που παρεμβάλλονται ανάμεσα στην πραγματικότητα και την αντίληψη ,που πάμε να σχηματίσουμε για αυτήν την πραγματικότητα ,προκαλούν απλοποιήσεις και γενικεύσεις ,που την διαστρεβλώνουν.Το βασικό χαρακτηριστικό της στερεοτυπικής σκέψης είναι ο μεγάλος βαθμός της γενίκευσης ,το ανεξέλεγκτο των πληροφοριών και της απόδειξης των κρίσεων .Είναι απλοποιητικά γιατί το στερεότυπο παρουσιάζει μια φτωχή,υπεραπλουστευμένη εικόνα του εξωτερικού κόσμου,είναι γενικευτικά αφού ενα χαρακτηριστικό γενικεύεται σε όλα τα αντικείμενα ή καταστάσεις στα οποία αναφέρονται και είναι και αφομοιωτικά δηλ.εσωτερικεύεται εύκολα λόγω των δυο παραπάνω χαρακτηριστικών.

Η εργασία αυτή ,εξετάζοντας την στάση των ατόμων απέναντι στα αποφυλακισμένα άτομα και έχοντας ως βασικής της υπόθεση την θεωρίας της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και την θεωρία του στιγματισμού[Lemert] ,περιλαμβάνει και τον τρόπο ,που η στερεοτυπική σκέψη ενεργοποιείται στα άτομα,δεδομένου οτι ρωτάμε το δείγμα μας να προβλέψει την μελλοντική εγκληματικότητα του αποφυλακισμένου ατόμου ,επομένως να αποδώσει στον εγκληματία ήδη μια μελλοντική πράξη,την οποία δεν έχει διαπράξει ακόμα και την οποία μπορεί και να μην διαπράξει,αλλά που το δείγμα πιστεύει πως θα διαπράξει ή όχι.Επομένως τα στερεότυπα ως προσδιοριστικοί παράγοντες των στάσεων και ως κατηγορία των πεποιηθήσεων,αντανακλούν τις κοινωνικές

προσδοκίες σχετικά με ένα θέμα ,που αφορά ένα άτομο ή μια ομάδα ή δυο άτομα μεταξύ τους ή ένα αντικείμενο,κατάσταση,και κυρίως αντανakλούν δράση όταν αυτή η δράση δεν έχει ακόμη συμβεί.Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας μας είναι ένα πρώην φυλακισμένος.Ζητάμε ουσιαστικά απο το δείγμα μας,να μας προκαθορίσει την μελλοντική στάση ζωής αυτού του ατόμου.Όλες οι απαντήσεις επιτρέπονται και για αυτό το λόγο το ερωτηματολόγιο στην πλειοψηφία του περιέχει ανοιχτές ερωτήσεις.Το ερώτημα που τίθεται είναι πώς ξέρουμε τι θα κάνει ο άλλος,ο οποιοσδήποτε άλλος,όταν αυτός δεν έχει προβεί ακόμα στην ανάλογη πράξη,που εμείς νομίζουμε οτι θα κάνει?Το στερεότυπο ,οπως και η προκατάληψη δείχνουν την ιδιαίτερη ψυχολογική τοποθέτηση των ατόμων ή των ομάδων απέναντι σε άλλα άτομα και ομάδες.Η διαφορά μεταξύ προκατάληψης και στερεότυπου είναι πώς η προκατάληψη κατευθύνεται και προδιορίζεται απο το στερεότυπο ενώ το στερεότυπο εμφανίζεται ως κατηγορία των πεποιηθήσεων.Η προκατάληψη είναι μια στερεοτυπική συμπεριφορά ,που εμφανίζεται είτε ως εσωτερικευμένη κατάσταση [ιδιαίτερη στάση],είτε ως εκδήλωση στερεοτυπικής γνώμης ,συνδέεται κατά κανόνα με εσφαλμένες εντυπώσεις και εκφράζει μία έντονη αποδοκιμασία ή επιδοκιμασία [αρνητική – θετική προκατάληψη].Επομένως ,αναφορικά με τις υποθέσεις εργασίας,μας ενδιαφέρει να μάθουμε αν η προκατάληψη που δείχνει το δείγμα απέναντι στον αποφυλακισμένο είναι θετικής ή αρνητικής υφής και αν ο αποφυλακισμένος γίνεται αντικείμενο στερεοτυπικών μηχανισμών αναφορικά “μετά της αποφυλακίσεως” ζωής του.

Μια ακόμη έννοια,που θα χρησιμοποιήσουμε στην εργασία αυτή και που συγγενεύει με τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις είναι η έννοια της προγνωστικής κοινωνικής αναπαράστασης ,οπως μελετήθηκε κυρίως απο τον

Doise το 1969 και το 1972-73. Πέρα από τους πειραματικούς χειρισμούς ,που πραγματοποίησε ο συγκεκριμένος ερευνητής,κατέληξε στο συμπέρασμα ότι στο πλαίσιο διομαδικών σχέσεων ,προτού η μία ομάδα αλληλεπιδράσει με την άλλη ομάδα,αποδίδονται στην αντίθετη ομάδα χαρακτηριστικά που εκλογικεύουν μια ανταγωνιστική συμπεριφορά απέναντι της.Σύμφωνα με το βιβλίο "το εγχειρίδιο της κοινωνικής ψυχολογίας"[1989,σελ.198] και τον συγγραφέα του Στάμο Παπαστάμου ...''ο τρόπος με τον οποίο οι ομάδες αντιλαμβάνονται η μία την άλλη εξαρτάται από τις σχέσεις ,που εγκαθιδρύονται μεταξύ αυτών των ομάδων και χρησιμεύει στην αιτιολόγηση της ανέλιξης τους ,ενώ,παράλληλα διατηρούν ανέπαφη την ιδιαιτερότητα και την ταυτότητα των ομάδων.Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις είναι αναγκασμένες να επέμβουν δυναμικά ,κατά τρόπο,στις διαδικασίες αυτές,προβλέποντας ενεργά την έκβαση των σχέσεων ,που εγκαθιδρύονται μεταξύ των διάφορων κοινωνικών ομάδων''.

Επίσης,η έννοια της αιτιολογικής κοινωνικής αναπαράστασης θα χρησιμοποιηθεί στην εργασία μας δεδομένου ότι ,σύμφωνα με τους Avidgor[1953],Wilson,Kayatani[1968] ο σκοπός των κοινωνικών αναπαραστάσεων είναι η αιτιολόγηση μιας συγκεκριμένης υπαρκτής συμπεριφοράς απέναντι στην άλλη ομάδα[Παπαστάμου,σελ.194,εγχειρίδιο].Αν τα στερεότυπα χρησιμεύουν για την διατήρηση της διαφοράς μεταξύ ομάδων και ατόμων,επομένως την συντήρηση της ισχύος σε αυτούς που την έχουν,σε κάποιο βαθμό αυτό ισχύει και για τις κοινωνικές αναπαραστάσεις:ο Peabody προσπάθησε και να ορίσει το "αντικειμενικό"ως ότι αποτελεί αντικείμενο κοινωνικής συναίνεσης αλλά το 1986 επιχείρησε να κάνει μία διάκριση μεταξύ της αντικειμενικής πραγματικότητας και των εκτιμήσεων ,που περιέχουν οι

κρίσεις στις οποίες προβαίνουν οι διάφορες κοινωνικές ομάδες. Με άλλα λόγια ο Peabody συμπεραίνει ότι η ίδια συμπεριφορά μπορεί να προσλάβει εντελώς διαφορετικές σημασίες κάτω από διαφορετικές συνθήκες και καταστάσεις αποδόσεων κοινωνικών. Ποιός αποδίδει σε ποιόν και γιατί και κάτω από ποιες συνθήκες? Μια συμπεριφορά θα ερμηνευθεί ως θετική, σύμφωνα με τον Peabody, από τα μέλη της ομάδας που ακολουθούν αυτήν την συγκεκριμένη συμπεριφορά και αρνητικά, από τα μέλη της ομάδας που δεν ανήκουν σε αυτήν. Επομένως, αν η έρευνα αυτή είχε ως δείγμα της αποφυλακισμένους δηλ-ζητάγαμε από αποφυλακισμένους να απαντήσουν στις ερωτήσεις σχετικά με την μελλοντική εγκληματικότητα αποφυλακισμένων ατόμων, ενδεχομένως, σύμφωνα πάντα με τις απόψεις του Peabody, η συμπεριφορά του πρωταγωνιστή στο κείμενο να μην κρινόταν αρνητικά, ούτε να υπήρχε προκατάληψη σχετικά με την κοινωνική αποκατάσταση του αλλά επειδή όντως δείγμα και αντικείμενο του ερωτηματολογίου ανήκουν στην ίδια ομάδα, οι εκτιμήσεις από την πλευρά του δείγματος να ήταν πιο ελαστικές απέναντι στον φανταστικό πρωταγωνιστή του κειμένου μας. Αυτή βέβαια είναι μόνο μία υπόθεση, η οποία θα πρέπει για να δούμε ανα ισχύει, να επιβεβαιωθεί μέσα από μια μελλοντική έρευνα, που θα ρωτάει τις απόψεις των αποφυλακισμένων για την εγκληματικότητα άλλων αποφυλακισμένων. Θα είναι μια ευκαιρία να ερευνήσουμε αν όντως η απόψη του Peabody περί ελαστικότερων εκτιμήσεων για τα μέλη της ενδοομάδας, είναι ορθή και στην περίπτωση των αποφυλακισμένων ατόμων.

Τόσο η προγνωστική κοινωνική αναπαράσταση, όσο και η αιτιολογική, χρησιμεύουν στα άτομα για να ερμηνεύσουν, να κυριαρχήσουν, να ελέγξουν γνωστικά και πρακτικά το περιβάλλον τους, τον εξωτερικό κόσμο. Όπως

το στερεότυπο χειρίζεται τις πληροφορίες ,που μαζεύει για τους άλλους,επιλεκτικά,ετσι και στην περίπτωση των κοινωνικών αναπαραστάσεων υπάρχει η επιλεκτική κοινωνική αναπαράσταση,την οποία το 1953 η Avidgor μελέτησε διεξοδικά.Μέσα απο πειράματα,που πραγματοποίησε ,κατέληξε στο οτι η απόδοση χαρακτηριστικών της μιας ομάδας για την άλλη γίνεται μέσα απο επιλεκτικό μηχανισμό:χρησιμοποιώντας τον μηχανισμό της προβολής ,ο οποίος εμποδίζει τα μέλη μιας ομάδας να αντιληφθούν την προκατειλημμένη στάση \κίνητρα ,που συντηρούν για τα μέλη της άλλης ομάδας και προβάλλοντας πάνω στην άλλη ομάδα τις δικές τους διαθέσεις ,εκλογικεύεται το "γιατί" της αρνητικής συμπεριφοράς.Οπως αναφέρεται συγκεκριμένα στο βιβλίο "το εγχειρίδιο της κοινωνικής ψυχολογίας"[σελ.192,1989] :''το περιοχόμενο των αρνητικών χαρακτηριστικών με τα οποία γίνεται περιγραφή της αντίπαλης ομάδας, είναι τέτοιο ,που δικαιολογεί την επιθετική συμπεριφορά των υποκειμένων απέναντι στα μέλη της εξωομάδας''.Στην περίπτωσης της εργασίας αυτής,οι ομάδες που εχουμε είναι αυτή του δείγματος και αυτή που εκπροσωπεί ο φανταστικός πρωταγωνιστής του κειμένου.Είναι δηλ.αυτή των νομίμων,που δεν είναι φυλακισμένοι αυτή τη στιγμή και αυτής ομάδας,των σε λίγο αποφυλακισμένων.Απο αποψη κοινωνικής ταυτότητας ,υπάρχει διαφορά οχι σε σχέση με την στάση απέναντι στον νόμο γιατί μπορεί κάποιο μέρος τυ δειγματος μας να είχε εμπλακεί με τον Νόμο αλλά κυρίως με την ποινή της φυλακισής.Ακόμα και κάποιοι απο το δείγμα μας να είχαν την εμπειρία της φυλάκισης και να μην το ξέρουμε,αυτό που κυρίως μας ενδιαφέρει είναι το τώρα: δηλ.οτι στο τώρα αναφερόμενοι ,ο πρωταγωνιστής του κειμένου μας είναι φυλακισμένος,που πρόκειται να αποφυλακιστεί σε λίγες εβδομάδες και στο τώρα του δείγματος μας,που δεν βρίσκεται στην φυλακή.Εχουμε δηλ.τα άτομα ,που

είναι ελεύθερα ,απο νομική αποψη και αυτούς που είναι στιγματισμένοι και φυλακισμένοι.Η μεταξύ τους σχέση είναι αρνητική δεδομένου οτι ο εγκληματίας ,παραβαίνοντας την έννοια της κοινωνικής συναίνεσης,γίνεται εχθρός αυτής και επομένως και της κοινωνικής ευρρυθμίας.

Σύμφυτη με την έννοια της κατηγοριοποίησης στην κοινωνική ψυχολογία,η έννοια της ταυτότητας εμφανίζεται ως αποτέλεσμα της πρώτης,ως αποτέλεσμα των πολιτισμικών αντανakλάσεων,των διαφορετικών στάσεων και κοινωνικών ομάδων,που συνθέτουν το κοινωνικό τοπίο.Τα άτομα οργανώνονται σε ομάδες με βάση ίδια χαρακτηριστικά,βιολογικής,οικονομικής,ψυχολογικής και ,γενικότερα,κοινωνικής υφής,οπως και επηρεάζονται μέσα απο διαδικασίες ταύτισης,στον οποίο και πάλι η κοινωνική ταυτότητα της πηγής επιρροής παίζει σημαντικότατο ρόλο.Αναφέρουμε χαρακτηριστικά τις απόψεις του Τασφέλ για την κοινωνική ταυτότητα του ατόμου και στα επακόλουθα αυτής της ταυτότητας.Στο πεδίο άσκησης της κοινωνικής επιρροής κοινωνικοί ψυχολόγοι ,οπως ο Μάρτιν[1987] και ο Τασφέλ[1979]επισήμαναν την αποτελεσματικότητα της επιρροής αυτής,όταν η πηγή επιρροής ανήκει στην ίδια ομάδα και αυτό γιατί μια πηγή επιρροής με ίδια κοινωνική ταυτότητα με τον στόχο της επιρροής δεν αναγκάζει τον τελευταίο να επαναπροδορίσει την κοινωνική του ταυτότητα και επομένως το ψυχολογικό κόστος είναι μικρότερο σε αυτήν την περίπτωση.Το ποσοστό "ψυχολογικού κόστους",σύμφωνα με τον Τασφέλ καθορίζεται απο : 1]την ισχυρότητα ένταξης του ατόμου με την ομάδα του και 2]απο τό πόσο επιθυμητά είναι τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του στόχου επιρροής.Αν και η έρευνα αυτή δεν αναφέρεται καθόλου στον τομέα της κοινωνικής επιρροής και η έννοια της πηγής επιρροής και του στόχου αυτής δεν υπάρχουν εδώ,αναφέρουμε τις απόψεις αυτές για να καταδείξουμε το πώς ένας παράγοντας,οπως είναι η

το δικαίωμα να υποθέσουμε ότι στην περίπτωση του στιγματισμού του ατόμου ,οι αιτιακές αποδόσεις σχετικά με τον εγκληματία είναι ισχυρότερες,επομένως και πιο ανθεκτικές,όταν αυτές ξεκινούν από την βάση της κοινωνικής ταυτότητας του ατόμου και όχι από την ύπαρξη του ως άτομο γενικότερα με ευρύτερη δράση πέρα από αυτή,που προκαθορίζεται από την συγκεκριμένη ταυτότητα του αποφυλακισμένου ατόμου.

Σύμφωνα με την θεωρία της κοινωνικής κατηγοριοποίησης το περιβάλλον διαιρείται σε αναπόφευκτα σε 2 κατηγορίες ,σε δύο επίπεδα:αυτό της ενδοομάδας και αυτό της εξω-ομάδας.Ο Heider[,1958]θεώρησε ότι οι άνθρωποι βιώνουν θετικά συναισθήματα για τα άτομα ,που ανήκουν στην ίδια κοινωνική κατηγορία με αυτά ως αποτέλεσμα της εξάρτησης ,που διατηρεί το άτομο από την ομάδα.Σύμφωνα με τον Heider τα άτομα θα αδικήσουν πιθανότερα την εξω-ομάδα έναντι της ενδο-ομάδας με σκοπό την επίτευξη κυριαρχίας της ομάδας τους.Αυτή η τακτική ονομάζεται διαστρέβλωση,που δημιουργείται από την κατηγοριοποίηση και πιο συγκεκριμένα από την ενδοομάδα προς την εξωομάδα.Αυτή η θέση ενισχύεται και από την θεωρία της γνωστικής ασυμφωνίας του Festinger[1957],σύμφωνα με την οποία το άτομο έχει τη τάση να μειώνει την ασυμφωνία,που μπορεί να προκαλεστεί από την συνύπαρξη δυο γνωστικών στοιχείων αντιφατικών και μεταξύ τους συγκρουόμενων.Ως γνωστικό στοιχείο μπορεί να οριστεί οτιδήποτε ,που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο γνωστικής επεξεργασίας από ένα άτομο:συμπεριφορά,γνώμες,πεποι-
θήσεις κ.λ.π.Επειδή η κατάσταση της γνωστικής ασυμφωνίας είναι δυσάρεστη ψυχολογικά για το άτομο,το άτομο θα προσπαθήσει να μειώσει την γνωστική ασυμφωνία με το να αποφύγει κάθε τι που μπορεί να την αυξήσει[Παπαστάμου,σελ.36 "εγχειρίδιο"].Το άτομο σε κατάσταση γνωστικής

συμφωνίας προσπαθεί να διατηρήσει αυτήν την συμφωνία,αποφεύγοντας την έλευση στο γνωστικό του πεδίο.γνωστικών στοιχείων,που μπορούν να ανατρέψουν αυτήν την κατάσταση γνωστικής ισορροπίας.Η γνωστική συμφωνία ωστόσο,οταν προκαλείται λύνεται είτε με την αποδυνάμωση των γνωστικά ασύμφωνων στοιχείων είτε με την πρόσθεση νέων στοιχείων ,που μειώνουν την σπουδαιότητα των γνωστικά σύμφωνων στοιχείων.Το θέμα είναι γιατί θα πρέπει να μας ενδιαφέρει η γνωστική ασυμφωνία στο θέμα της εργασίας μας?Ξεκινώντας απο τα 4 επίπεδα ανάλυσης της κοινωνιοψυχολογικής πραγματικότητας,ετσι οπως ορίστηκαν απο τον William Doise το 1986,το ενδοατομικό επίπεδο[ο τρόπος με τον οποίο το άτομο,πλέον σαν μονάδα οργανώνει τις αντιλήψεις τους] ,το διατομικό[η δυναμική των σχέσεων μεταξύ ατόμων σε μία ορισμένη στιγμή],το διομαδικό επίπεδο[δηλ.η διαφορά των κοινωνικών θέσεων,που μπορεί να υπάρχει ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες κοινωνικών υποκειμένων] και το ιδεολογικό επίπεδο [δηλ.στις αξίες,στους κανόνες που επικρατούν σε μια συγκεκριμένη κοινωνία σε συγκεκριμένο χωρόχρονο] , η ενδοομαδική ευνοιοκρατία δηλ.το να ευνοώ την δική μου ομάδα περισσότερο και λιγότερο την εξωομάδα, αγγίζει και το θέμα της εργασίας μας εφόσον καταλήγουμε και πάλι να αναζητάμε τις εκτιμήσεις,τις πεποιηθήσεις κ.α. των ατόμων,που δεν είναι φυλακισμένοι και ακολουθούν το μοντέλο της κοινωνικής συναίνεσης απέναντι σε μια ομάδα ατόμων ,που αποτελείται απο άτομα ,που έχουν περάσει μέσα απο την φυλακή και έχουν υποστεί την κύρωση ως απάντηση στην παράβαση.Οπως αναφέρθηκε και παραπάνω,μοιραία η κοινωνική κατηγοριοποίηση φέρνει τον αναπόφευκτο διχασμό του "εμείς " και "εσείς", του "εγώ" και του "αλλού","του έτερου",του "διαφορετικού".Ενας τέτοιος διχασμός δεν μπορεί να μην

επηρεάζει και τον τρόπο,που το άτομο εκτιμάει ένα άλλο άτομο με διαφορετική κοινωνική ταυτότητα και διαφορετική,επομένως κατηγοριακή υπαγωγή:“εγω έχω περάσει απο την φυλακή”, “εσύ δεν έχεις περάσει”.“Εγω έχω αποφυλακιστεί”,“εσυ δεν έχεις”.Να ένα στοιχείο διαφοράς,η ηθική αξιολόγηση της οποίας εξαρτάται πάντα απο την ιδεολογία με την οποία κρίνεται και συγκρίνεται.Οι υποπολιτισμικές θεωρίες στην εγκληματολογία ,τις οποίες μελέτησε εκτενώς ο Μέρτον,η υποκουλτούρα ορίστηκε ως ένα σύνολο αξιών και κανόνων ,που έρχονται σε αντίθεση ως προς το περιοχόμενο ή την έμφαση,με τις αξίες,τους κανόνες των άλλων ομάδων και γενικά με την κοινωνία.Η συμπεριφορά στην περίπτωση αυτή θεωρείται αποκλίνουσα αλλά βρίσκεται σε πλήρη αρμονία με τις αξίες και τους κανόνες της ομάδας στην οποία ανήκει.Ο απόλυτος ,επομένως χαρακτήρας του κανόνα χάνεται και η σχετικότητα αυτού αναδύεται πολύ πιο εντονα και στην θεωρία της υποπολιτισμικότητας[subculture] αλλά και στην θεώρηση του Μπέκερ ,της κοινωνικής αλληλεπίδρασης,οπου το κέντρο βάρους ανάλυσης μεταφέρεται απο τα χαρακτηριστικά του παραβάτη και της πράξης στην έννοια του κοινωνικου περιβάλλοντος,της αντίδρασης αυτού και πιο συγκεκριμένα ,στην έννοια της κοινωνικής αλληλεπίδρασης.Ο Κοέν ηταν ένας απο τους πρώτους,που υποστήριξαν την θέση,οτι διάφορες κοινωνικές ομάδες δημιουργούν συστήματα αξιών διαφορετικά απο τα κρατούντα ,τα οποία έρχονται σε σύγκρουση με την θεσμοθετημένη έννομη τάξη.Το κίνητρο ,που εδωσε ο Κοέν στα άτομα της χαμηλής οικονομικής και κοινωνικής τάξης,ήταν η ανάγκη τους για αναπλήρωση της “ζωής χαμηλών προσδοκιών”,που απορρέει απο την κοινωνική τους θέση ,μέσω του σχηματισμού ενός συστήματος αξιών που ερχεται σε αντίθεση με το κυρίαρχο αλλά και που ταυτόχρονα δίνει μια αίσθηση

ισάξιας υπεροχής με τα άτομα της κυρίαρχης κουλτούρας, στα άτομα της υποκολτούρας εφόσον μέσα στο πλαίσιο της κουλτούρας αυτής μπορεί να έχουν μια σημαντική θέση σε αντίθεση με την θέση που έχουν στα πλαίσια της πλειονοτικής ιδεολογίας. Βέβαια ο Κοέν επηρεάστηκε από το κλίμα, που επικρατούσε στην Αμερική, την εποχή που συνέλαβε την θεωρία του δηλ. στις αρχές του '50, όταν η Αμερική χαρακτηριζόταν από έντονη ταξική διαστρωμάτωση.

Αυτό, που μας απασχολεί στην έρευνα αυτή είναι ότι ενδεχομένως το δείγμα μας θα έχει την τάση γνωστικά να απορρίψει πιο εύκολα την ομάδα, που εκπροσωπεί ο πρωταγωνιστής του κειμένου λόγω ενδοομαδικής ευνοιοκρατίας, συνεπειών της κοινωνικής κατηγοριοποίησης. Σύμφωνα με τους Tasfel 1982\Billig and Tasfel 1973\Turner and Tasfel, 1979] η ενδοομαδική ευνοιοκρατία είναι ένας δείκτης της επιθυμίας για ευνοϊκή κοινωνική ταυτότητα. Οι άνθρωποι αναζητώντας την θετική αξιολόγηση του εαυτού τους μπαίνουν σε γνωστικές διεργασίες σύγκρισης της ομάδας με άλλες ομάδες για να ενεργοποιήσουν μια ευνοϊκή διάκριση υπερ τους μέσα από την σύγκριση με άλλες ομάδες. Αυτή η σύγκριση αναπόφευκτα πρέπει να συμβαίνει και όταν ζητάμε από τα υποκείμενα να εκτιμήσουν την μελλοντική δραστηριότητα ατόμων, τα οποία ανήκουν σε μια διαφορετική κοινωνική ομάδα από αυτή, που ανήκουν οι ίδιοι. Φυσικά, όπως τονίστηκε από τον Μοσκοβισί και έχουμε αναφέρει παραπάνω, το άτομο είναι φορέας παραπάνω από μια, ταυτότητων και η ενταξη κάθε φορά σε κοινωνικές κατηγορίες γίνεται ανάλογα με το ποιά ταυτότητα-κριτήριο εντάξης σε κατηγορία χρησιμοποιείται. Σύμφωνα με τον [Abelson, 1976] οι άνθρωποι μαθαίνουν ευνοούν τις ενδο-ομάδες, επειδή αυτή η συμπεριφορά είναι αναμενόμενη και κοινωνικά αποδεκτή. Η διαστρέβλωση της εξω-ομάδας από την

ενδο-ομάδα ,δείχνει τον κανονιστικό χαρακτήρα της διομαδικής διαστρέβλωσης [π.χ. LeVine and Campbell, 1972. Summer, 1906]. Η διαφοροποίηση ,που επέρχεται ως αναμενόμενο αποτέλεσμα της κατηγοριοποίησης ,δημιουργεί ενδο-ομαδικές και εξω-ομαδικές σχέσεις ,που δημιουργούν αντίστοιχα ενδο-ομαδικές και εξω-ομαδικές προσδοκίες μέσω των συγκρίσεων που αναγκαστικά ενεργοποιούνται. Τέλος, ως μέρος του θεωρητικού υπόβαθρου μας ,θα χρησιμοποιήσουμε απο τον χώρο της κοινωνικής ψυχολογίας την θεωρία των άρρητων θεωριών προσωπικότητας και πιο συγκεκριμένα της ψυχολογιοποίησης, σύμφωνα με την οποία οι άνθρωποι έχουν την τάση να εξηγούν τις κοινωνικές συμπεριφορές αποδίδοντας τις στα ψυχολογικά χαρακτηριστικά των αυτουργών τους [Παπαστάμου, σελ. 430]. Η συμπεριφορά ερμηνεύεται με βάσει την προσωπικότητα, τα ψυχολογικά χαρακτηριστικά του ατόμου και όχι με βάσει την αλληλεπίδραση του με το περιβάλλον. Στο ερωτηματολόγιο ,οι ερωτήσεις που αναφέρονται στο πώς φαντάζονται τα υποκείμενα ότι θα είναι ο πρωταγωνιστής του κειμένου στο μέλλον αναφορικά με την ψυχολογία του, την προσωπικότητα του και τις σχέσεις του με τους άλλους ανθρώπους. Σύμφωνα με το τους ερευνητές της ψυχολογιοποίησης [Παπαστάμου, Μιουνύ, Καίξερ, Μοσκοβισί], οι ψυχολογίζουσες ερμηνείες της "πραγματικότητας" είναι επιλεκτικές, μονοκατευθυνόμενες και ιδεολογικά φορτισμένες. Ο επιλεκτικός μηχανισμός της σκέψης είναι μηχανισμός και των στερεοτύπων, που σημαίνει ότι αυτός που προσλαμβάνει τον άλλο μέσα από άρρητες θεωρίες προσωπικότητας θα αποδώσει και στερεοτυπικές εικόνες για τον άλλον, οι οποίες βασίζονται σε "αυθόρμητες θεωρίες για τα γεγονότα" [Ajzen, 1977] και έχουν ως φυσικό αποτέλεσμα την παραγωγή και ενδυνάμωση των προκαταλήψεων. Ο Ross [1977] αναφέρθηκε στο θεμελιώδες σφάλμα απόδοσης ,δηλ. το να αποδίδουμε

την συμπεριφορά του ατόμου σε εσωτερικά κίνητρα ή αίτια. Σύμφωνα με τον Παπαστάμου[1989,σελ.375-376 "εγχειρίδιο"] οι άρρητες θεωρίες ορίζονται ως εξής: "Οι άρρητες θεωρίες της προσωπικότητας αντιστοιχούν σε γενικές πεποιθήσεις ,που καλλιεργούμε για το ανθρώπινο γένος και,ειδικότερα,αναφορικά με την συχνότητα και την μεταβλητότητα ενός γνωρίσματος του χαρακτήρα στον γενικό πληθυσμό.Πρόκειται για θεωρίες αθεμελείωτες επιστημονικά,στις οποίες προσφεύγει όλος ο κόσμος όταν θέλει να κρίνει τον ίδιο του τον εαυτό ή τους άλλους ,για να εξηγήσει και να προβλέψει την δική του συμπεριφορά ,όσο και την συμπεριφορά των άλλων".

Ζητώντας απο το δείγμα μας να μας δώσει τις απόψεις του για το ποιά φαντάζονται οτι είναι η σταση του κοινωνικού συνόλου,του εαυτού τους απέναντι στον αποφυλακισμένο και να μας προβλέψουν την εγκληματικότητα τυν στο μέλλον,ουσιαστικά αναφερόμαστε στο κεφάλαιο των κοινωνικών αποδόσεων δηλ. το να προβούν σε ερμηνείες σχετικά με τον αποφυλακισμένο,την δυνατότητα του να επανακοινωνικοποιηθεί,να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο και στο αν θα υποτροπιάσει ή οχι ,στο πρόσφατο και απώτερο μέλλον.Οι κοινωνικές αποδόσεις ,διέπονται απο κοινωνιοψυχολογικούς μηχανισμούς με βάσει τους οποίους το άτομο ερμηνεύει ή παρερμηνεύει κάθε φορά το κοινωνικό του περιβάλλον ,τα άτομα που το αποτελούν και τις συνθήκες αλληλεπίδρασης ατόμων και περιβάλλοντος.Ο σκοπός πάντα αυτής της τεχνικής είναι ο έλεγχος και η πρόβλεψη του φυσικού και κοινωνικού μας περιβάλλοντος , βασικές λειτουργίες που επιτελούν επίσης και τα στερεότυπα,η κοινωνική κατηγοριοποίηση ,η προκατάληψη και οι κοινωνικές αναπαραστάσεις.

Η εργασία αυτή ενδιαφέρεται προφανώς και πρωτίστως για το μέρος της παρερμηνείας της συμπεριφοράς του " προσφάτως αποφυλακισμένου ατόμου"

απο τα άτομα ηλικίας 20-26 ετών αναφορικά με την κοινωνική πρόσληψη του πρώτου.

Ορισμένες πορίσματα εγκληματολογικά σχετικά με την λήψη μέτρων προκειμένου να προβλεφθεί ο βαθμός υποτροπής του εγκληματία ,δεν αναφέρονται εδώ,αλλά στον σχολιασμό των αποτελεσμάτων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής περιλαμβάνουν τα στάδια της δειγματοληψίας και της στατιστικής επεξεργασίας.

Συνολικά μοιράστηκαν 350 ερωτηματολόγια σε τρεις αίθουσες πρωτοετών φοιτητών κοινωνιολογίας με σκοπό να δώσουν οι φοιτητές τα ερωτηματολόγια αυτά σε άτομα ηλικίας 20 έως 26 ετών .Κάθε φοιτητής θα μοίραζε τα ερωτηματολόγια που πήρε[μέσος ορος έκαστος :5 ερωτηματολόγια] σε ισάριθμο δείγμα αντρών και γυναικών.

Επιστράφηκαν απο τα 300 περίπου ερωτηματολόγια που μοιράστηκαν 280 ερωτηματολόγια.Υπήρξε ποσοστο διαρροής εξαιτίας της Πανεπιστημιακής απεργίας ,οπου η επαφή με τα υποκείμενα διατηρήθηκε μόνο στην μια αίθουσα πρωτοετών.Τα ερωτηματολόγια μοιράστηκαν αρχικά σε δυο αίθουσες,2 στην μία και 90 στην άλλη.Απο τα 260 ερωτηματολόγια που μοιράσαμε στην μια αίθουσα επιστράφηκαν τα 240 και απο τα 20 ερωτηματολόγια στην άλλη αίθουσα δεν επιστράφηκε κανένα λόγω της απεργίας και του οτι ο καθηγητής της αίθουσας εκείνης δεν ήταν υπεύθυνος στην έρευνα αυτή,επομένως ο έλεγχος που θα μπορούσαμε να ασκήσουμε στο θέμα των συνθηκών της έρευνας δεν ήταν μεγάλος.Επιπλέον στην αίθουσα με την μικρή διαρροή ,τα υποκείμενα ειχαν την χορήγηση των ερωτηματολογίων σε συγκεκριμένο δείγμα ,που τους ζητήθηκε,ως εργασία μαθήματος,που σημαίνει οτι ήταν πιό κινητοποιημένοι στο να επιστρέψουν τα ερωτηματολόγια σωστά σε σχέση με την δεύτερη αίθουσα.που η συμμετοχή τους ήταν εθελοντική.

Τα τελικά αποτελέσματα κατά επέκταση βγαίνουν μέσα από το τελικό δείγμα επιστροφής των ερωτηματολογίων δηλ. $N=240$ [ποσοστό διαρροής κατά προσέγγιση: 80%]. Η διαρροή υπήρξε γιατί, όπως επισημάναμε παραπάνω υπήρξε Πανεπιστημιακή απεργία αλλά και σε τηλεφωνική επαφή που είχαμε με τα υποκείμενα-βοηθοί δειγματοληψίας, το ποσοστό που δεν επέστρεψε τα ερωτηματολόγια ήταν αυτό που δεν μπορούσαμε να επικοινωνήσουμε μαζί του τηλεφωνικά [δεν απαντούσε]. Ωστόσο στην αιθουσα, που μοιράστηκαν τα 260 ερωτηματολόγια επιστράφηκαν τα 244 δηλ. το ποσοστό διαρροής ήταν : 94%. Το ποσοστό είναι μικρό : 6%.

Το τελικό δείγμα των ερωτηματολογίων, που επιστράφηκαν περιελάμβανε τον αποκλεισμό από την επεξεργασία ερωτηματολογίων, που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις δηλ. δεν ανταποκρίνονταν στους όρους του δείγματος που θέλουμε να μελετήσουμε. Συνεπώς το τελικό δείγμα και το οποίο πληρεί τις προϋποθέσεις του πληθυσμού, στον οποίο θέλουμε να γενικεύσουμε τα αποτελέσματα μας είναι $N=204$ και αυτό γιατί από τα 244 ερωτηματολόγια, που επιστράφηκαν τα 22 ήταν συμπληρωμένα από άτομα ηλικίας εκτός αυτής της έρευνας [20-26] και τα 18 ήταν χωρίς ηλικία [αγόρια: 9 κορίτσια: 9]. Επομένως 40 ερωτηματολόγια από τα 244 δεν συμπεριλήφθησαν στην επεξεργασία διότι εμείς απευθυνόμαστε σε δείγμα ηλικίας 20 έως 26 ετών. Στους βοηθούς δειγματοληψίας είχαν δοθεί οδηγίες για τον σωστό τρόπο συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, γραπτές και προφορικές. Προφανώς αυτό δεν τηρήθηκε από 5 βοηθούς.

Το δείγμα μας σε σχέση με το φύλο διαμορφώθηκε ως εξής: από τα 204 ερωτηματολόγια τα αγόρια ήταν 93 και τα κορίτσια 111. Αρχικά ήταν 105 αγόρια και 120 κορίτσια, αλλά αποκλείστηκαν τα μη σωστά συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Δεν έχει καμμία σημασία για εμάς να επεξεργαζόμαστε

στάτιστικά ερωτηματολόγια για τα οποία δεν ξέρουμε την ηλικία του ατόμου που απάντησε σε αυτό. Η ηλικία και το φύλο είναι πολύ σημαντικές μεταβλητές [ανεξάρτητες] στις κοινωνικές επιστήμες, οπότε είναι μη-έγκυρο να περιλαμβάνονται απαντήσεις υποκειμένων, για τις οποίες απαντήσεις δεν ξέρουμε τα χαρακτηριστικά του υποκειμένου που απάντησε. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα 40 αυτά ερωτηματολόγια από τα 240 που επιστράφηκαν δεν θα συμπεριληφθούν στην ανάλυση περιοχομένου και σε οποιαδήποτε περαιτέρω επεξεργασία.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Σε συνολικότερο επίπεδο η ανάλυση περιοχομένου των απαντήσεων των υποκειμένων έδειξε ότι η στάση του δείγματος μας απέναντι σε ένα άτομο αποφυλακισμένο είναι αρνητική και μάλιστα από πολύ έως πάρα πολύ. Μεταξύ των 2 συνθηκών δεν παρουσιάστηκε διαφοροποίηση ιδιαίτερη ως προς την κατεύθυνση της στάσης και του βαθμού της κατεύθυνσης αυτής. Τόσο για το άτομο των συνθηκών: "μικρότερη ποινή-απουσία υποτροπής-ελαφρύτερα εγκλήματα", όσο και για το άτομο των συνθηκών: "μεγαλύτερη ποινή-υποτροπή-βαρύτερα εγκλήματα", η συνολική στάση του δείγματος μας ήταν αρνητική και πιο συγκεκριμένα, αρκετά επιφυλακτική απέναντι στην πιθανότητα κοινωνικής επανένταξης του ατόμου.

Ως μονάδα καταγραφής στην ανάλυση περιοχομένου, όπως αναφέρθηκε και στην ενότητα της μεθοδολογίας, θεωρήσαμε το ΘΕΜΑ, γιατί αναφορικά με την διερεύνηση αξιών, συμπεριφορών, κινήτρων, γνώμης, χρησιμοποιείται ως μονάδα καταγραφής το θέμα διότι η κατά θέμα κατάτμηση του περιοχομένου γίνεται σε σημασιολογικό επίπεδο, πράγμα το οποίο είναι απαραίτητο για την σωστή κατανόηση και καταγραφή των παραπάνω στοιχείων [Σακαλάκη, σελ. 68, 1984]. Σε ορισμένες ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυασμός μονάδων καταγραφής, το θέμα σε συνδυασμό με την φράση γιατί θεωρήσαμε σκόπιμο την δημιουργία υποκατηγοριών στο εσωτερικό των βασικών κατηγοριών, που προέκυψαν από την ανάλυση περιοχομένου και οι οποίες κατηγορίες καθιστούν δυνατή την περιγραφή του αναλυόμενου υλικού, δηλ. "την συγκέντρωση, ταξινόμηση και μέτρηση των διαφόρων θεμάτων" [Σακαλάκη, σελ. 61, 1984]. Σύμφωνα με Μαρία Σακαλάκη στο βιβλίο της "κοινωνικές ιεραρχίες και συστήματα αξιών" [1984] η ανάλυση περιοχομένου είναι ένα συστηματικός και αντικειμενικός τρόπος περιγραφής του περιοχομένου των μηνυμάτων, που αναδύονται από ένα υλικό, και η οποία ανάλυση αποβλέπει στην επίτευξη ποιοτικών ή ποσοτικών ενδείξεων. Οι ποιοτικές και ποσοτικές αυτές ενδείξεις μας επιτρέπουν να κατανοήσουμε τους όρους παραγωγής ή αποδοχής των μηνυμάτων [σελ. 61].

Μετά από μια πρώτη επεξεργασία του υλικού μας [απαντήσεις υποκειμένων] πραγματοποιήθηκε μια προανάλυση του υλικού αυτού [Corpus] δηλ. ένα στάδιο επεξεργασίας των απαντήσεων το οποίο μας βοήθησε στο να επιλέξουμε ορθότερα τους κανόνες κωδικοποίησης [μονάδα καταγραφής] του υλικού σε κατηγορίες και να κρίνουμε κατά πόσο αυτοί οι κανόνες κωδικοποίησης που επιλέξαμε ταιριάζουν στις αρχικές μας υποθέσεις δηλ. τις ελέγχουν με αξιόπιστο και έγκυρο τρόπο.

Οι βασικές κατηγορίες που προέκυψαν από την ανάλυση περιοχομένου ήταν κοινές και για τις δύο συνθήκες, ώστε να είναι συγκρίσιμες. Οι κατηγορίες αυτές είναι:

-ΘΕΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ\ΑΡΝΗΤΙΚΗ\ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ

-ΥΠΟΤΡΟΠΗ\ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ\ΜΗ ΥΠΟΤΡΟΠΗ

-ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΗΤΑΣ\ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ\ΜΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗ

-ΑΣΧΗΜΑ\ΚΑΛΑ

-ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑ:[ενδογενής\εξωγενής]

-ΘΕΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ\ΑΡΝΗΤΙΚΗ\ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ

-ΑΠΟΔΟΧΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ\ΜΗ ΑΠΟΔΟΧΗ\ΑΠΟΔΟΧΗ ΜΕ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

-ΘΕΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ\ΑΡΝΗΤΙΚΗ\ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ

Στις παραπάνω βασικές κατηγορίες υπάρχουν και οι ανάλογες υποκατηγορίες για κάθε μια απο τις κατηγορίες αυτές,και οι οποίες υποκατηγορίες μας βοηθάνε στο να είναι η πληροφόρηση για το υλικό μας πλούσια και εξαντλητική ,προσαρμοσμένη στο αναλυόμενο υλικό και ομοιογενής αναφορικά και με το θεωρητικό μας υπόβαθρο ,τις υποθέσεις μας αλλά και στο εσωτερικό των κατηγοριών της ανάλυσης περιοχομένου.

Τα αποτελέσματα σε ένα πρώτο περιγραφικό στάδιο περιγράφονται παρακάτω:

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

ΕΡΩΤΗΣΗ 1 =Μετά την αποφυλάκιση Κ.Μ.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ:

Αγόρια	Κορίτσια
Αρνητικά:87%	Θετικά:4%
Θετικά με προϋπόθεση:11%	Αρνητικά:94%

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

Αγόρια	Κορίτσια
Αρνητικά:67%	69%
Θετικά:4%	0%
Εξαρτάται:4%	6%
Μέτρια:2%	0%
Θετικά\αρνητικά:17%	24%

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Αρνητικά:87%	93%
Θετικά:6%	2%
Εξαρτάται:2%	
Κενό:2%	
Θετικά\αρνητικά:2%	2%

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

ΑΓΟΡΙΑ

Αρνητικά:83%
Θετικά:9%
Θετικά\αρνητικά:2%
Μέτρια:2%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

78%
15%
4%

ΕΡΓΑΣΙΑ**Αγόρια**

Αρνητικά:54%
Θετικά:17%
Θετικά\αρνητικά:19%
Εξαρτάται:2%
Τοποθέτηση:2%

κορίτσια

57%
15%
29%
4%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:**Αγόρια****κορίτσια****ΕΡΩΤΗΣΗ 1****ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ:**

Θετικά:4% 3%
Αρνητικά:96% 94%
Θετικά\αρνητικά:3%

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

Θετικά:18% 5%
Αρνητικά:67% 83%
Θετικά\αρνητικά:7% 11%
Ουδέτερα:2% 0%
Μέτρια:5% εξαρτάται:2%

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

Αρνητικά:89% 93%
Θετικά:5% 2%
Εξαρτάται:2% 4%
Τοποθέτηση:2%
Θετικά\αρνητικά:2% 2%

ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ:

Αρνητικά:75%	90%
Θετικά:7%	2%
Εξαρτάται:7%	2%
Θετικά\αρνητικά:5%	2%
Τοποθέτηση:4%	0%
Μέτρια:2%	2%
	Κενό:2%

ΕΡΓΑΣΙΑ

Αρνητικά:87%	90%
Θετικά:9%	5%
Θετικά\αρνητικά:4%	2%
	Εξαρτάται:3%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΡΙΑ ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΤΟΜΟΥ Κ.Μ. ΑΠΟ:

Αγόρια

κορίτσια

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Θετικά:65%	66%
Αρνητικά:6%	9%
Εξαρτάται:6%	5%
θετικά\αρνητικά:9%	7%
ουδέτερα:11%	τοποθέτηση:2%

ΦΙΛΟΙ:

Θετικά:39%	50%
Αρνητικά:22%	18%
Εξαρτάται:6%	5%
Ουδέτερα:6%	2%
Θετικά\αρνητικά:17%	18%
Τοποθέτηση:6%	κενό:2%

ΕΡΩΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ:

Αρνητικά:26%	22%
Θετικά:50%	50%
Θετικά\αρνητικά:4%	5%
Εξαρτάται:17%	18%
	Κενό: 2%

ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ:

Αρνητικά:65%	50%
Θετικά:22%	20%
Θετικά\αρνητικά:13%	17%
Εξαρτάται:9%	0%
	Τοποθέτηση:4%

➤ ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Αγόρια	κορίτσια
Θετικά:58%	65%
Αρνητικά:20%	12%
Θ\Α:11%	3%
Εξαρτάται:5%	12%
Μέτρια:5%	3%
	Τοποθέτηση:2%

ΦΙΛΟΙ:

Αρνητικά:51%	65%
--------------	-----

Θετικά:33%	22%
Εξαρτάται:5%	4%
Θ\Α:9%	5%
Κενό:2%	μέτρια:2%
	Τοποθέτηση:2%

ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ:

Αρνητικά:73%	77%
Θετικά:20	5%
Θ\Α:2%	7%
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ:5%	9%

ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ:

Αρνητικά:55%	58%
Θετικά:31%	34%
Εξαρτάται:7%	3%
Θ\Α:2%	5%
Τοποθέτηση:2%	

ΕΡΩΤΗΣΗ 4:''ΖΩΗ Κ.Μ. ΜΕΤΑ ΑΠΟ 5 ΧΡΟΝΙΑ''

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια κορίτσια

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Καλά:26%	50%
Εξαρτάται:11%	4%
Μέτρια:33%	17%
Ασχημα:20%	22%
Ασχημα\καλά:2%	ουδέτερα:5%

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Καλά:69%	καλά:65%
Εξαρτάται:2%	4%
Μέτρια:13%	11%
Τοποθέτηση:4%	10%
Άσχημα:6%	10%

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Αγόρια	κορίτσια
Καλά:66%	68%
Άσχημα:9%	15%
Μέτρια:9%	4%
Εξαρτάται:6%	4%
Τοποθέτηση:0%	7%

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ

Αγόρια	κορίτσια
Καλά:74%	44%
Άσχημα:9%	31%
Μέτρια:11%	5%
Εξαρτάται:2%	5%
	Θετικά\αρνητικά:5%
	Τοποθέτηση:2%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Ερωτηση 4

Αγόρια

κορίτσια

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Καλά:22%	29%
Εξαρτάται:9%	5%
Ασχημα:35%	50%
Καλά\άσχημα:9%	
Μέτρια:18%	15%
Τοποθέτηση:5%	
Κενό:2%	

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Καλά:27%	40%
Ασχημα:49%	48%
Καλά\άσχημα:2%	2%
Εξαρτάται:7%	2%
Μέτρια:9%	7%
Κενό:2%	
Τοποθέτηση:2%	

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Καλά:55%	52%
Ασχημα:27%	27%
Εξαρτάται:7%	2%
Καλά\άσχημα:4%	3%
Τοποθέτηση:2%	κενό:3%
Δεν ξέρω:2%	μέτρια:9%
	Ουδέτερα:3%

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

Ασχημα:40%	29%
Καλά:42%	52%
Εξαρτάται:11%	2%
Καλά\άσχημα:2%	8%
Τοποθέτηση:2%	0%

Κενό:2%

0%

Μέτρια:3%

Ουδέτερα:2%

ΕΡΩΤΗΣΗ:ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΦΥΛΑΚΗΣ ΣΤΟ ΑΤΟΜΟ Κ.Μ.

• ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια	κορίτσια
Θετική 19%	θετική:10%
Αρνητική:62%	αρνητική:75%
Εξαρτάται :13%	12%
Θετικά\αρνητικά:2%	0%
Ουδέτερα:2%	2%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Αγόρια	κορίτσια
Θετική:13%	5%
Αρνητική:71%	72%
Εξαρτάται:6%	11%
Αρνητική\θετική:4%	4%
Ουδέτερα:4%	4%
	Μέτρια:2%
	Τοποθέτηση:2%

ΕΡΩΤΗΣΗ:΄ΜΕΤΑ ΑΠΟ 5 ΧΡΟΝΙΑ

ΘΑ ΕΧΕΙ ΜΠΕΙ ΣΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗ?΄΄

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

Αγόρια	κορίτσια
ΝΑΙ: 35%ΟΧΙ :37%	ΝΑΙ:40% ΟΧΙ:42%
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ:19%	10%
ΚΑΙ ΝΑΙ ΚΑΙ ΟΧΙ:6%	8%
ΔΕΝ ΞΕΡΩ:2%	

“ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΥΑΤΟ ΤΟΥ?”

αγόρια	κορίτσια
ναι:48%	ναι:48%
οχι:33%	οχι:24%
ισως:4%	6%
και ναι και οχι:4%	4%
εξαρτάται:4%	18%
δεν ξέρω: 6%	0%

“ΑΠΟΔΟΧΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ”

αγόρια	κορίτσια
ναι:59%	50%
οχι:30%	31%
ισως:2%	0%
και ναι και οχι:2%	9%
εξαρτάται:6%	9%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

“ΘΑ ΕΧΕΙ ΞΑΝΑΜΠΕΙ ΦΥΛΑΚΗ?”

Αγόρια	κορίτσια
ΝΑΙ: 71%	60%
ΟΧΙ:17%	15%
ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ:5%	14%
Ναι με προϋπόθεση:2%	5%
Οχι με “ ” :5%	0%

Άλλη απάντηση:2%

“ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΥΑΤΟ ΤΟΥ?”

κορίτσια	αγόρια
ναι:30%	14%
οχι:47%	68%
εξαρτάται:9%	11%
ναι με προϋπόθεση:12%	7%

ισως ναι,ισως οχι:2%

“ΑΠΟΔΕΚΤΟ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ”

αγόρια

κορίτσια

ναι:31%

12%

οχι:63%

72%

εξαρτάται:2%

12%

ουδέτερο:2%

και ναι και οχι:2%

“ΘΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ”

αγόρια

κορίτσια

ναι:84%

82%

οχι:5%

0%

και ναι και οχι:2%

ισως :2%

εξαρτάται:5%

7%

τοποθέτηση:2%

2%

οχι με προϋπόθεση:2%

2%

ναι με προϋπόθεση

**ΕΡΩΤΗΣΗ:ΒΟΗΘΕΙΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΩΝΙΑ\ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ?”**

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια

κορίτσια

Ναι:22%

19%

Οχι:76%

76%

Εξαρτάται:2%

και ναι και οχι:5%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Αγόρια

κορίτσια

Οχι:56%	20%
Ναι:33%	76%
Και ναι και οχι:2%	2%
Εξαργάται:2%	κενό:2%
Δεν ξέρω:4%	
Τοποθέτηση:2%	

ΕΡΩΤΗΣΗ :''ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΦΥΛΑΚΗ?''

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια	κορίτσια
Ναι:56%	61%
Οχι:35%	35%
Εξαργάται:9%	0%
	Δεν ξέρω:4%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Ναι:41%	53%
Οχι:43%	20%
Ισως: 2%	3%
Και ναι και οχι: 7%	3%
Ναι με προϋπόθεση:2%	5%
Τοποθέτηση:5%	2%
	Οχι με βεβαιότητα:2%
	Δεν είναι εύκολη:2%

ΕΡΩΤΗΣΗ:''ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ Κ.Μ. μετα την έξοδο απο ΦΥΛΑΚΗ''

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Τα ποσοστά αυτά ισχύουν για πάνω απο το 80% του συνολικού δείγματος.
ΑΓΟΡΙΑ

Για όσους απάντησαν ναι:

- ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ :60%
- μετά έξοδο απο φυλακή \χαρακτήρας : 22%
- απο ειδικούς μέσα στην φυλακή 33%
- απο ειδικούς εκτός φυλακής 11%
- εξειδικευμένοι ψυχολόγοι 11%
- συμπεριφορά μετά φυλακή 11%
- φυλακή\εμπειρίες 11%

- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ : 12%
- Επανένταξη 50%
- βοήθεια απο κρατικούς φορείς 50%

- ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ :28%
- Υποτροπή: 50%
- Κοινά χαρακτηριστικά : 25%
- Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα 25%

Για όσους απάντησαν οχι

- ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΘΕ ΑΤΟΜΟ\χαρακτήρα του: 31%
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ : 15%
- ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΦΥΛΑΚΩΝ :8%
- ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ: 46%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Για όσους απάντησαν ναι

- ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ\ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΞΩ
- ΦΥΛΑΚΗ\ΕΙΔΙΚΟΙ: 50%
- ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΦΥΛΑΚΗΣ:10%
- Βοήθεια απο κρατικούς φορείς : 40%

Για όσους απάντησαν οχι:

- ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΤΗΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ: 45%
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ :13%
- ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΘΕ ΑΤΟΜΟ :29%
- ΣΥΝΘΗΚΕΣ\εμπειρίες φυλακής :13%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Αγόρια:

- Υποτροπή:28%
- κατάλληλη παρακολούθηση:20% -αόριστα : 5%
 - ειδικοί ψυχολόγοι:5%
 - μέσα στην φυλακή:10%
- πρόβλεψη απο ειδικούς ψυχολόγους :5%
- προσωπικότητα[ατόμου]:5%
- Στηριξη:22%
 - κοινωνική 25%
 - μέσω πολιτείας 25%
 - κοινωνικές υπηρεσίες 25%
 - κατά την διάρκεια φυλάκισης 25%
- προκατάληψη:17%

οσοι απάντησαν ΟΧΙ

Αγόρια:

- Ελλειψη κοινωνικής αποδοχής:25%
- κανείς δεν ξέρει\επιφυλακτικότητα:25%
- διαφορετικότητα κάθε ατόμου:12%
- αδυναμία γνώσης του χαρακτήρα ανθρώπου:12%
- αδυναμία γνώσης αιτιών βαθύτερων εγκλήματος:12%
- εμφυτη εγκληματικότητα+θέμα ψυχολογίας\στιγμής:12%

Οσοι απάντησαν ``και ναι και όχι``:

ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ:

- Το άτομο:50%
- Αδυναμία πρόβλεψης ψυχολογίας ανθρώπου:50%
- τοποθέτηση:[υποτροπή σίγουρη για άτομα σαν το άτομο Κ.Μ.]

- ΒΑΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ πρόβλεψης εγκληματικότητας Κ.Μ.
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗ:

Για όσους απάντησαν "ναι" στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας του Κ.Μ:

ΑΓΟΡΙΑ

- Εύκολα:23%
- ισως:6%
- πιθανόν:12%
- σε μεγάλο βαθμό:6%
- σίγουρα:6%
- ναι[απλά] :47%

Για όσους απάντησαν "οχι":

- Σίγουρα οχι:6%
- πολύ δύσκολα:22%
- οχι[απλά]:72%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ: ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Για όσους απάντησαν "οχι" στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας του Κ.Μ.:

- Ελλειψη ελέγχου του ατόμου [μετά την φυλακή]:16%
- αδυναμία γνώσης του χαρακτήρα ανθρώπου:43%
- οικονομικό επίπεδο του\της:5%
- Ελλειψη κοινωνικής αποδοχής :5%
- Υποτροπή:10%
- αδυναμία γνώσης \πρόβλεψης συμπεριφοράς:21%
- [Για το 65% του δείγματος]

Για όσους απάντησαν "ναι":

- πολυπαραγοντική προσέγγιση:15%
- Υποτροπή:23%
- Ενδείξεις απο πριν:8%
- Αποτυχία φυλακών:8%
- Αντιμετώπιση απο κατάλληλους ειδικούς[προϋπόθεση]:8%
- Υποτροπή: [εξαρτάται περίπτωση] [προϋπόθεση]:8%
- [ατομο άβουλο και επιρρεπές]:8%
- Κοινωνική στήριξη:8%
- Ψυχολογικά τέστ 8%
- Παρακολούθηση πριν+αποφυλάκιση απο ειδικό: 8%[προϋπόθεση]
- [87% του δείγματος]

Για όσους απάντησαν : ``και ναι και όχι``

ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ:

- βαθμός εγκλήματος:50%
- σταθερότητα \αστάθεια της συμπεριφοράς 50%

Για όσους απάντησαν : εξαρτάται``

ΑΠΟ:

- Αντιμετώπιση κοινωνικού συνόλου 33%
- Δεύτερη ευκαιρία επανένταξης: 33%
- Συμπεριφορά ατόμου εντός φυλακής: 33%

- ΒΑΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ Κ.Μ. μετά την έξοδο απο την φυλακή:

Για όσους απάντησαν ``ναι``:

- ισως :40%
- σε μεγάλο βαθμό:20%
- μεγάλες πιθανότητες:20%
- ασφαλώς:20%

[αυτα τα ποσοστά αφορούν το 33% του δείγματος στις γυναίκες [δεύτερη συνθήκη] που απάντησαν ``ΝΑΙ`` στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας του ατόμου Κ.Μ. μετά την αποφυλάκιση του].

Για όσους απάντησαν ``οχι``:

- Δεν ειναι εύκολη:11%
- Δύσκολα:55%
- τις περισσότερες φορές:11%
- πολύ δύσκολο:22%

[για το 31% του αντρικού δείγματος της δεύτερης συνθήκης που απάντησε ``ΟΧΙ`` στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας ατόμου Κ.Μ.].

ΕΡΩΤΗΣΗ ``ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΕΙ ΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ``

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

Αγόρια

Για όσους απάντησαν ναι [δυνατή η πρόβλεψη]:

ΜΕΣΩ:

-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ: 41% εξειδικευμένοι επιστήμονες 33%
στατιστικές 22%

ειδικοί\ παρακολούθηση μέσα στην φυλακή ατόμου 33%
συμβουλευτική στήριξη 11%

-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΕΛΕΤΗ: 33% παρέες 14%
χαρακτήρα μετά την φυλακή 14%
οικογενειακού περιβάλλοντος 14%
κοινωνικού συνόλου 14%
φυλάκισης\εμπειρίες 43%

-ΒΟΗΘΕΙΑ :12% Κρατικοί \κοινωνικοί φορείς 100%

-ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟ\ΥΠΟΤΡΟΠΗ: 12%

-ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΟΥΣΙΩΝ: 2%

τα παραπάνω ποσοστά αφορούν το 92% των ατόμων που απάντησαν ότι η εγκληματικότητα προβλέπεται.

Κορίτσια

-ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ: 22%

-ΕΙΔΙΚΟΙ: 39% Ψυχολογική στήριξη απο ειδικούς 22%
ειδικοί παρακολούθηση μέσα στην φυλακή 45%
Βοήθεια \ειδικοί 11%
Ψυχολογική παρακολούθηση 22%

-ΜΕΛΕΤΗ : 39%

-οικογενειακού περιβάλλοντος 22%
-συμπεριφορά μέσα και έξω απο φυλακή 22%
-συνθήκες φυλακής 22%
-χαρακτήρα του 22%
-είδος εγκλήματος 11%

Τα ποσοστά αυτά αφορούν το 100% του δείγματος που απάντησε θετικά στην δυνατότητα πρόβλεψης της εγκληματικότητας.

Για όσους απάντησαν όχι[στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας]

ΑΓΟΡΙΑ:

-ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΘΕ ΑΤΟΜΟΥ: 6%

- ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟ: 6%
- Απρόβλεπτη συμπεριφορά: 25%
- ευκαιρίες ζωής\εκτός φυλακής: 6%
- εξαρτάται απο την συμπεριφορά των άλλων απέναντι του 19%
- χαρακτήρα του: 25%
- πολλοί παράγοντες 6%
- εμπειρίες φυλάκισης :6%

τα ποσοστά αυτά αφορούν το 100% του δείγματος.

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

- ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΟ\ΥΠΟΤΡΟΠΗΣ: 20%
- ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΟΥ: 27%
- \ξεχωριστή υπόσταση κάθε ατόμου
- ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΟΤΗΤΑ ΨΥΧΙΣΜΟΥ: 27%
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΓΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ: 13%
- ΠΟΛΥΠΑΡΑΓΟΝΤΙΚΗ: 6%
- ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΟΣ: 6%

Τα ποσοστά αυτά αφορούν το 75% του δείγματος που απάντησε όχι στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας.

ΚΟΡΙΤΣΙΑ: ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ:

- Διάθεση εξόδου απο φυλακή :11%
- κάποια πρόβλεψη ισως : 11%
- ατομο : 11%
- χαρακτήρα του : 22%
- συμπεριφορά : 11%
- διαγωγή κατά την διάρκεια της φυλάκισης 11%
- συνθήκες φυλακής 11%
- στατιστικά στοιχεία 11%

❖ ΒΑΘΜΟΣ ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΤΗΣ
ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΑ:

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια

Κορίτσια

- ΟΣΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΝΑΙ[πρόβλεψη]

Ναι γενικά:73%	33%
Βεβαίως:2%	πιθανόν:4%
Σε μεγάλο βαθμό:8%	μεγάλο ποσοστό 4%
Ισως:5%	ισως 12%
Μέχρι ενός σημείου:2%	πιθανόν 4%
Αν\μόνο[προϋποθέσεις]:18%	αν\μόνο 42%

Ανάλογα:2%

• ΟΣΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΟΧΙ[πρόβλεψη]:

Αγόρια

Οχι γενικά:75%

Εξαιρετικά δύσκολο:6%

Απόλυτα οχι :6%

Δύσκολο:12%

Κορίτσια

71%

με σιγουριά οχι:5%

ανάλογα:9%

δύσκολο:5%

Δεν είμαστε σε θέση:5%

Απρόβλεπτο 5%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Όσοι απάντησαν ΝΑΙ [πρόβλεψη εγκληματικότητας εφικτή]

Αγόρια

Μπορεί να επιτευχθεί μέσω:

-ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΤΟΜΟΥ : 54%

[οικογενειακό επίπεδο, παιδική –εφηβική ηλικία-ατομικό επίπεδο\προσωπικότητα, εντονότερη παρακολούθηση σε όλες τις φάσεις της ζωής του, οικονομικές συνθήκες, ψυχολογία, ομάδες συναναστροφής, κοινωνική προσαρμογή]

-ΠΡΟΛΗΨΗ: 40%

[Ψυχολογική στήριξη, δυνατότητες για νέους, τα μέτρα αποτροπής \ποινές να γνωστοποιηθούν, αίτια επιβίωσης\βιοτικές ανάγκες, μείωση ανεργίας, εργασία δικαίωμα\υποστήριξη], έλλειψη βίας, πλήρη εφαρμογή νόμων, παροχή δυνατοτήτων επανένταξης, οικογενειακός προγραμματισμός, κοινωνικές ομάδες που θα βοηθούν, διεθνή συνεργασία όλων των χωρών, παιδεία, πρόληψη απο ειδικούς

-ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΤΡΟΠΟΙ :3%

-ΦΑΙΝΕΤΑΙ :3%

Όσοι απάντησαν ΟΧΙ[Πρόβλεψη εγκληματικότητας]:

Δεν είναι εφικτή η πρόβλεψη της εγκληματικότητας λόγω:

❖ ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΜΕΤΡΗΣΗΣ: 50%

❖ ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ[δύσκολο]:32%

❖ ΕΜΦΑΝΙΣΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ [λέγεται] στους εγκληματίες:16%

❖ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ:10%

Κορίτσια

Όσοι απάντησαν ΝΑΙ:

❖ ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΑΤΟΜΟΥ: 45%

[Παρακολούθηση συμπεριφοράς:18% [μαθητικά χρόνια\μικρή ηλικία+ γενικότερα

-μες στο κοινωνικό σύνολο 30%

-τρόπος ομιλίας:4%

-τρόπος δράσης:7%

-καθημερινή συμπεριφορά:4%

-Ενδοατομικότητα:18% [προσωπικότητα\χαρακτήρας:15%, εμπειρίες3%]

-ιδεολογία:18% [ηθική που ακολουθεί:4%, παρέες :4%, μόρφωση:4%, περιβάλλον στο οποίο μεγάλωσε:7%]

❖ ΠΡΟΛΗΨΗ :38%

Μέσω:

[Ηθικής 13%, παιδείας:22%, κοινωνία 22%, αστυνομία 13%, ανεργία 13%, κοινωνική υποστήριξη:17%]

❖ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ:6%

-Κοινωνικό 25%

-εκεί που μεγάλωσε 25%

-περιοχή που μεγάλωσε 25%

-γεωγραφική περιοχή 25%

❖ ΑΛΛΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:6%

-Οικογένεια 25%

-σχολείο 25%

-κοινωνία 25%

-λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικά δεδομένα:25%

❖ ΕΡΓΑΣΙΑ :3%

-Αν έχει 50%

-οικονομικό επίπεδο του 50%

Όσοι απάντησαν "ΟΧΙ"

Κορίτσια:

-έλλειψη τρόπου ελέγχου\μέτρησης αυτής:34%

-ρευστή η έννοια της εγκληματικότητας:8%

Αγόρια**κορίτσια**

Φυσιολογικός 28%	4%
Προβλήματα 11%	8%
Υποτακτικός\φόβο φυλακής 48%	64%
Άλλο :6%	23%
	Κενό:1%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Φυσιολογικός: 11%	2%
Προβλήματα:26%	45%
Υποτακτικός:40%	35%
Άλλο:20%	17%
Κενό:1%	2%

ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΓΙΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ ΦΥΛΑΚΗ \ΕΠΙΡΡΟΗ Κ.Μ."**ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:**

Πολύ θετικά: 15%	21%
Θετικά:28%	34%
Ουδέτερα:23%	23%
Αρνητικά:25%	13%
Πολύ αρνητικά:9%	6%

Προσδιορισμός εννοιών:

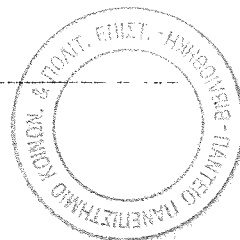
ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ\ΑΓΟΡΙΑ

Ομάδα "πολύ θετικά"

Θετικά στο:

- συγχρωτισμό με άλλους εγκληματίες:33%
- ένταξη σε μεγαλύτερη εγκληματικότητα:33%
- προσαρμογή\συνήθεια:17%
- εκμάθηση νέων τεχνικών: 17%

ομάδα "θετικά"

- ενθάρρυνση στην υποτροπή:40%
- εκμάθηση νέων τεχνικών[υποτροπή]:6%
- συγχρωτισμός με άλλους εγκληματίες[υποτροπή]:27%
- σωφρονισμός[θετικά]:6%
- δυσκολία προσαρμογής στον εξωτερικό κόσμο:6%
- αρνητική ψυχολογία [χρόνια φυλάκισης]:6%
- αρνητική ψυχολογία[αρνητική επιρροή στον χαρακτήρα-φυλακή]:6%

ομάδα "ουδέτερα"

- ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ από:
- χαρακτήρα ατόμου 33%
 - συμπεριφορά οικογένειας 8%
 - αιτία ποινής 16%
 - αδικία 8%
 - συνθηκες τέλεσης εγκλήματος:8%

- ΜΗ ΕΥΚΟΛΗ \ΔΥΝΑΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ της επιρροής \φυλακής:
- λόγω διαβρωμένου χαρακτήρα 8%
 - συνθηκών στην φυλακή 8%
 - επιρροή αυτών στο άτομο 8%

ομάδα "αρνητικά"

ΥΠΟΤΡΟΠΗ από :- συγχρωτισμός με εγκληματίες μέσω μακροχρόνιου εγκλεισμού: 27%

- συγχρωτισμός\αρνητική επιρροή ατομο 18%
- δυσκολία προσαρμογής στο εξωτερικό περιβάλλον[μακροχρόνιος εγκλεισμός] 9%
- κακές συνθηκες φυλακής: 18%
- αποτροπή υποτροπής[πολλά χρόνια φυλάκισης]:9%
- σωφρονιστικό σύστημα Ελλάδος[υποτροπή]:9%
- περιβάλλον φυλακής[αρνητική επιρροή\χαρακτήρα]:9%

ομάδα "πολύ αρνητικά"

- μακροχρόνιος εγκλεισμός[αρνητική αλλαγή χαρακτήρα] 33%
- μακροχρόνιος εγκλεισμός [υποτροπή] 33%
- φυλακές\σχολές εγκλήματος :33%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Ομάδα "πολύ θετικά"

- μακροχρόνιος εγκλεισμός \υποτροπή\δυσκολία προσαρμογής στο εξωτερικό κόσμο: 10%

-φυλακή : -αρνητική επιρροή χαρακτήρα 10%
-εκμάθηση τεχνικών-υποτροπή 30%
-υποτροπή: 10%
-σωφρονισμός μέσω μετάνοιας ατόμου[θετικά]:10%

- συγχρωτισμός με άλλους εγκληματίες 10%
- φυλακή[οχι σωφρονισμός]10%
- συνήθεια στο περιβάλλον\υποτροπή: 10%

ομάδα "θετικά":

υποτροπή: - μακροχρόνιος εγκλεισμός 5%
-φυλακή\σχολείο εκμάθησης προς υποτροπή 33%
-υποτροπή:11%
-οχι σωφρονισμός:39%

αποτροπή[υποτροπής]: χρόνια φυλάκισης\χάσιμο ζωής\ελευθερία του ατόμου 11%

Ομάδα " ουδέτερα"

-ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ :

- Πως θα διαμορφωθεί ο χαρακτήρας\συνθήκες φυλακής 7%
- αιτία φυλάκισης 7%
- επιρροή ποινής 7%
- χαρακτήρα ατόμου 20%
- αν σωφρονίστηκε 20%
- κοινωνική αντιμετώπιση\αποφυλάκιση 20%
- μετάνοια ειλικρινής 7%
- το ίδιο το άτομο 13%
- η φυλακή δεν σωφρονίζει 20%

ομάδα " αρνητικά"

- Ελληνικά σωφρονιστικά ιδρύματα[αποτυχία σωφρονισμού]:12%
- συγχρωτισμός με άλλους εγκληματίες [κακή επιρροή χαρακτήρας]:25%
- υποτροπή[κακές συνθήκες]:12%
- θετική λειτουργία σωφρονισμού[μεγάλο χρονικό διάστημα-μετάνοια ατόμου]:25%
- θετική λειτουργία σωφρονισμού[συγκράτηση ατόμου απο υποτροπή]25%

ομάδα "πολύ αρνητικά"

- περιβάλλον φυλακής [αποτροπή υποτροπής μέσω ασχημης εμπειρίας] 33%
- μακροχρόνιος εγκλεισμός[χάσιμο ζωής\αρνητική ψυχολογία] 33%
- δυσκολία προσαρμογής στον εξωτερικό κόσμο 33%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΑΓΟΡΙΑ

Ομάδα "πολύ θετικά"

- Αποτυχία τιμωρητικού μοντελου\σωφρονισμού: 11%
- συγχρωτισμός με άλλους 11%
- δυσκολία προσαρμογής στο εξωτερικό περιβάλλον[υποτροπή] 11%
- μακροχρόνιος εγκλεισμός [αναπλήρωση χαμένου χρόνου]:11%
- Ελληνικό Σωφρονιστικό σύστημα[υποτροπή]:11%
- παραμονή φυλακή[αρνητική επίδραση]22%
- παραμονή [αποτυχία σωφρονισμού] 22%

ομάδα "θετικά"

- αποτυχία σωφρονισμού[οχι υποτροπή] 5%
- συγχρωτισμός με άλλους εγκληματίες[υποτροπή] 33%
- προσπάθεια αναπλήρωσης χαμένου χρόνου\αποφυλάκιση 5%
- αρνητική κοινωνική αντιμετώπιση[αποφυλάκιση\υποτροπή] 17%
- αρνητική σχέση με το κοινωνικό περιβάλλον 5%
- συγχρωτισμός με άλλους εγκληματίες[εκμάθηση τεχνικών] 17%
- αρνητική σχέση με τον εαυτό του[τύψεις] 5%
- αρνητική ψυχολογία[συνθήκες φυλακής] 5%

ομάδα "ουδέτερα"

- Αδυναμία γνώσης χαρακτήρα του ανθρώπου 6%
- ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ: Αν θα παραδειγματιστεί το άτομο 25%
 - Ψυχισμό του 6%
 - Προσωπικότητα του 12%
 - Σωφρονιστική διαπαιδαγώγηση 6%
 - Πιέσεις εγκληματικών κυκλωμάτων 6%
 - Αντιμετώπιση περιβάλλοντος 12%
 - Το προγενέστερο περιβάλλον 6%

ΥΠΟΤΡΟΠΗ: 6%

- χειροτερεύει το άτομο 6%
- αδυναμία αποδοχής κοινωνικής τετοιων εγκλημάτων 6%

ομάδα "αρνητικά"

- αποτυχία σωφρονισμού 50%
- αρνητική κοινωνική αντιμετώπιση 17%
- σωφρονισμός [εμπειρία φυλακής]

ομάδα "πολύ αρνητικά"

- υποτροπή[συνθήκες φυλάκισης] 33%
- συνθήκες φυλάκισης [καλλιέργεια εγκλημάτων] 33%
- αποτυχία σωφρονισμού 33%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Ομάδα "πολύ θετικά"

- εκμάθηση εγκληματικών τεχνικών 60%
- καμμία επίδραση στους πολυότροπους 20%
- υποτροπή 20%

ομάδα "θετικά"

- αρνητική επιρροή περιβάλλοντος φυλακής 31%
- αποτυχία τιμωρητικού μοντέλου\σωφρονισμός 8%
- θετική λειτουργία[χρόνος φυλάκισης-σκέψη για το άτομο\καλύτερο] 8%
- εκμάθηση νέων τεχνικών 15%
- υποτροπή 15%

ομάδα "αρνητικά"

- σωφρονισμός[άσχημη εμπειρία φυλακής] 25%
- συγχρωτισμός [αρνητική επιρροή] 25%
- υποτροπή 25%
- αποτυχία σωφρονισμού\έλλειψη επιστημονικού προσωπικού 25%

ομάδα "πολύ αρνητικά"

- εκμάθηση εγκληματικότητας 33%
- συγχρωτισμός \αρνητική επιρροή 33%

-φυλακή\αρνητική επιρροή 33%

ομάδα "ουδέτερα"

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ : 20%

-Μελλοντικές συνθήκες 43%,εργασία 29%,κοινωνική αποδοχή 14%,οικογενειακή συμπαράσταση 14%]

ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ: 53%

-ψυχολογία ατόμου 12%
-αν έχει ξεπεράσει τα αίτια του εγκλήματος 6%
-αν έχει μετανοιώσει 6%
-το ίδιο το άτομο 22%
-χαρακτήρα του 50%
-πόσο ωρίμασε [μέσα στην φυλακή] 6%

ΦΥΛΑΚΗ : 9%

-Συνθήκες διαμονής 33%
-περιβάλλον 33%
-επιρροή φυλακής 33%

άλλα: αίτια εγκλήματος 3%

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ : 6%

-ψυχολογίας 50%
-ψυχολογία[τέλεσης εγκλήματος] 50%

ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΣΩΦΡΟΝΙΣΜΟΥ\ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΥΛΑΚΙΣΗΣ: 6%

ΒΑΡΥ ΠΟΙΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ[δυσκολία σωφρονισμού] 3%

ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΑΠΟΔΟΣΗ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ Κ.Μ."

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:

Αγόρια	κορίτσια
-παιδεία:5%	5%
-οικογένεια:21%	21%
-συναναστροφές: 8%	παρέες:12%
-οικονομικά προβλήματα:19%	13%
-κοινωνική απόρριψη:2%	κοινωνικά:8%
-χρονικότητα εκδήλωσης :2%	4%
-κοινωνικός περίγυρος:9%	0%
-χαρακτήρας:5%	ψυχολογία:9%
-ατομο :2%	8%
-περιβάλλον γενικά:2%	4%
-φυλακές:3%	4%
-χρήση ουσιών:11%	8%
-ΜΜΕ: 1%	0%
	μικροκλοπές:3%
	γενικά:1%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Αγόρια	κορίτσια
Παιδεία:6%	4%
Αξίες:5%	7%
Οικογένεια:16%	17%
Χαρακτήρας:4%	4%
-περιβάλλον : 4%	10%
ψυχολογικός:9%	11%
-κοινωνικός:15%	10%
-ατομικός:6%	4%
-φυλακή:4%	3%
-χρονικότητα εκδήλωσης:6%	8%
-οικονομικός:18%	19%
-διάφορες:1%	2%
-παρέες:7%	χρήση ναρκωτικών:1%

ΕΡΩΤΗΣΗ "ΣΤΙΓΜΑ?"

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ: ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ

- Ομάδα:ναι\επιρροή στιγματος στον αποφυλακισμένο

Αγόρια

- Υποτροπή[κυκλώματα φυλακής]:6%
- έλλειψη κοινωνικής αποδοχής: 35% από 1. περίγυρο 12%
2.στιγμα[φυλάκισης] : 23%

- Ποινικό μητρώο:12%
- ψυχολογικά προβλήματα:18%
- Ελλάδα\παραδοσιακή κοινωνία:6%
- κοινωνικές επιπτώσεις:12%
- παρελθόν\δεν ξεχνιέται:6%
- αταξινόμητα:6%

- ομάδα:οχι\επιρροή στίγματος

- μικρό έγκλημα:50%
- μικρή ποινή:25%
- βοήθεια απο κοινωνικούς θεσμούς:25%

- ομάδα:εξαρτάται\επιρροή στίγματος

- ποιότητα ατόμου:25%
- στάση κοινωνικού συνόλου:25%
- ατομική προσπάθεια:25%
- ένταξη στο κοινωνικό σύνολο:25%

- ομάδα :και ναι και οχι

- οχι πολύ αρνητική επιρροή:50%
- θα εξαλειφθεί με τον καιρό:50%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

- Ομάδα :ναι

-ιδιο περιβάλλον μετά την αποφυλάκιση:3%
-στίγμα φυλάκισης :[αρνητική επιρροή άτομο] 22%
[περίγυρος]50%
ουσιών 3%
επαγγελματικά 6%

-επιρροή σε όλη του \της ζωή:13%
-βαρύ έγκλημα:3%

- ομάδα:οχι

-οχι για όλη του την ζωή
-επαγγελματικά και κοινωνικά οχι

- ομάδα:ναι και οχι

-στην αρχή εργασιακά ,μετά οχι

- ομάδα :εξαρτάται 0%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Αγόρια

- Ομάδα :ναι

-το ίδιο το άτομο: 39%

-απο το κοινωνικό σύνολο:61%
λόγω:

καχυποψίας μεγάλη=7%
στιγματισμένο=93%

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ:

_Δυσκολία αποδοχής λόγω προκατάληψης
-ανάγκη κοινωνικής εικόνας\προφίλ σε όλους μας
-καχυποψία κόσμου
-απόρριψη
-διαφορετική αντιμετώπιση απο κοινωνικό περίγυρο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ:

-Αδικήματα βαριά
-πολλά χρόνια φυλάκισης
-χρόνια μακριά απο εξωτερικό κόσμο

-αξιόποινες πράξεις
στιγμα φυλάκισης σοβαρό

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ:

-Αρνητικό κομμάτι η φυλάκιση στην ζωή του ατόμου
-συγκεκριμένη πορεία αποφυλάκισης τέτοιων ατόμων\αρνητισμός

- ομάδα :οχι

-θετική άποψη περί κοινωνίας
-δέκτης προκαταλήψεων στην αρχή\επανένταξη\προσωπική προσπάθεια

- ομάδα : εξαρτάται

-απο το ίδιο το ατομο μαζί με την στηριξη που θα του δοθεί

- ομάδα:και ναι και οχι

-άλλοι θα το ξεχάσουν άλλοι όχι
-ανασφάλεια \καχυποψία απο τους άλλους
-άλλοι στηριξη\άλλοι οχι

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Κορίτσια

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Για όσους απάντησαν ΝΑΙ:

-ΠΟΙΝΙΚΟ:31%- Πολλά χρόνια φυλάκισης:30%
-Ποινικό μητρώο :20%
-βαρύτητα εγκλήματος :40%
-εργασία:10%

-ΑΤΟΜΙΚΟ:22% -επιβαρυσμένη ψυχολογία λόγω καταστάσεων φυλακής : 85%
-βασανίζει το στίγμα:14%

-ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ: 47% -ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑ:25%
λόγω [προκατάληψης\δυσπιστίας\φόβου\έλλειψη
εμπιστοσύνης]

-ΕΛΛΕΙΨΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ:65%
-Προκατάληψης :38%
-Απομόνωσης:8%
-Απόρριψης:15%

-διαφορετικής αντιμετώπισης απο το
Κοινωνικό Σύνολο :38%[αστυνομία καχύποπτη\λερωμένο ποινικό
μητρώο,επιπτώσεις αυτού\κοινωνικό σύνολο \υπενθύμιση του παρελθόντος
του\δεν θα το ξεχάσουν]

-ΣΤΙΓΜΑ :10%

Για όσους απάντησαν "Έξαρτάται":

- ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ:100%
-προσπάθειες ατόμου:50%
-επιθυμία αποβολής στίγματος απο το άτομο:25%
-προσωπικότητα ατόμου:25%

Για όσους απάντησαν "Και ναι και όχι":

-για κάποια χρόνια ναι,πάροδο χρόνου όχι : 50%

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ:Το σημαντικό είναι η αποδοχή της κοινωνίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ:"ΛΟΓΟΙ ΦΥΛΑΚΙΣΗΣ"

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

Αγόρια	κορίτσια
Τιμωρία:16%	9%
Παραδειγματισμός:5%	9%
Σωφρονισμός:29%	31%
Συμμόρφωση:4%	0%
Απόδοση δικαιοσύνης:2%	4%
-απειλή \προστασία συνόλου:5%	10%
-παρανομία : 31%	32%
-θέση για όλους\στιγμή:2%	0%
-αποτυχία σωφρονισμού φυλ. 3%	0%
-θύμα ο φυλακισμένος:2%	
	κακές παρέες:2%
	οικογένεια:1%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Αγόρια

κορίτσια

Τιμωρία:9%
Σωφρονισμός:22%
Ματια του κόσμου:4%
ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΝΟΜΩΝ:24%
Ικανοποίηση θύματος:4%
Προστασία κοινωνικού συνόλου:5%
Πολλοί λόγοι:2%
Οικονομικοί λόγοι:2%
Ψυχολογικοί :4%
Χρήση ουσιών:4%
Λάθος επιλογές:2%
Απόδοση δικαιοσύνης:2%
Παραδειγματισμό:9%
Θυμα ο εγκληματίας:7%

ψυχολογία[παιδικά τραύματα κ.λ.π.]:18%
κακή οικογένεια:21%
χαμηλά οικονομικά:16%
κοινωνικός παραγοντας[αδιαφορία]:11%
αξίες\έλλειψη:4%
κακές παρέες:10%
παράβαση νόμων:4%
κυκλώματα\επιρροή στο άτομο:3%
εκδίκηση:1%
έλλειψη μόρφωσης:5%
αδύναμος χαρακτήρας:5%

ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ ΦΥΛΑΚΙΣΗΣ ΣΤΟ ΑΤΟΜΟ Κ.Μ."

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια

κορίτσια

Σίγουρα:19%
Φυσικά:3%
Το πιθανότερο:3%
Ναι[απλά]:75%
67%
11%
σαφώς: 11%
αναμφισβήτητα:11%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Αγόρια

κορίτσια

Ναι:51%
Σίγουρα:20%
Σαφώς:8%
Ναι:56%
Σίγουρα:20%
αναμενόμενο:2%

Δυστυχώς:5%
Φυσικά:3%
Βεβαίως:13%

δυστυχώς:4%
φυσικά:4%
βεβαίως:8%
Απόλυτα:2%
Αναμφισβήτητα:4%

Το 40% απο το συνολικό μας δείγμα στο γυναικείο δείγμα της ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ απάντησε στην ερώτηση με βεβαιότητα για την επιρροή του στίγματος της φυλάκισης στον αποφυλακισμένο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:ΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑ επιρροής στίγματος στο άτομο

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ:

Αγόρια	κορίτσια
Έντονο 6%	μεγάλος:17%
Παραμένει 27%	33%
Για όλη την ζωή 13%	33%
Πολύ 6%	στην αρχή 17%
Θα ξεχαστεί 6%	
Μικρό 6%	
Σε ιδιαίτερες συνθήκες 6%	
Θα ενεργοποιείται	

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Αγόρια	κορίτσια
Παραμένει 6%	0%
Για όλη την ζωή 47%	22%
Πάντα 18%	17%
Υπόλοιπο ζωής 6%	0%
Εφ' όρου 6%	0%
Και μετά αποφυλάκιση 6%	κυρίως μετά 17%
Δεν θα φύγει ποτέ 6%	0%
Θα υπάρχει 6%	
	Δύσκολο να ξεχαστεί 11%
	Για πολλά χρόνια 17%
	Κάποια χρόνια [αόριστα] 6%
	Είτε λίγα είτε πολλά 6%

ΕΡΩΤΗΣΗ: "ΒΟΗΘΕΙΑ ΟΜΑΔΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ"

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

Ομάδα : ναι

Αγόρια

Κρατικοί φορείς 22%
Βοήθεια 11%
Ομάδες\βοήθεια 33%
Κοινωνική μέριμνα 22%
Δεύτερη ευκαιρία 11%

κορίτσια

κρατική κοινωνική βοήθεια 54%
κοινωνικό σύνολο 9%
έλλειψη αισθημάτων περιθωρίου 18%
προσαρμογή 9%
οικονομική στήριξη 9%

Ομάδα όχι

Αγόρια

Μη κοινωνική αποδοχή 55%
ΛΟΓΩ:αδιαφορίας 14%
Αποκλεισμός 14%
Καχυποψία 4%
Προκατάληψη 27%
Φυλακή 4%
Φόβος 9%
Διάφορα 9%
Μη αποδοχή 18%

κορίτσια

κοινωνική απομόνωση 41%
έλλειψη στηριξης 12%
οργάνωσης 10%
κοινωνικής αποδοχής 15%
υποδομών 2%
πληροφόρησης 2%
κοινωνικής μέριμνας 7%
κρατικής μέριμνας 10%

Μη-κοινωνική αποδοχή

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ[οδηγεί] 45%:

Περιθώριο 21%
Παράβαση 21%
Ατομισμός\κοινωνία 10%
Έλλειψη Κράτους πρόνοιας 5%
Οργάνωσης 31%
Ελληνικό θέμα 10%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Αγόρια:

Για όσους απάντησαν ΝΑΙ:

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

-Υπαρξη κοινοτήτων:12%
-θετικός κοινωνικός παράγοντας: 68% -κοινωνικό σύνολο:19%

- κρατικός μηχανισμός:25%
- ισότητα:12%
- προγράμματα επανένταξης:6%
- βοήθεια επανένταξης[αν υπάρχει]:6%

- Υπαρξη ατόμων μη-προκατειλημμένων:12%
- μέτριο επίπεδο βοήθειας:6%

Για όσους απάντησαν ΟΧΙ:

- Θέμα Ελλάδας: 8% -κοινωνία συντηρητική:4%
- συστημα παραγκωνισμού:4%
- Προκατάληψη:55%
- Αδιαφορία[αόριστα]:4%
- Θέμα πολιτείας:16% -αδιαφορία :4%
- κρατικό κενό:4%
- μη παροχή εργασίας απο Κράτος : 4%
- Ελλειψη κοινωνικής εκπαίδευσης: 4%
- Αποτυχία σωφρονισμού φυλακής\υποτροπή:4%

Κορίτσια

Όσοι απάντησαν : ΟΧΙ

- Στερεότυπο "μη συμμόρφωσης εγκληματία" :2%
- κοινωνία[παραμέληση 17% αδιαφορία 8% προκατάληψη 67%]
- έλλειψη βοήθειας[οχι βοήθεια:3% ελλιπής βοήθεια:12%]
- Ελλάδα[Κράτος πρόνοιας ελλiπές:25%,προκατάληψη:50%, εκπαίδευση πολιτών:25%]
- κοινωνική εκπαίδευση[2%]
- κενό πολιτείας:12%
- μη ουσιαστικός σωφρονισμός : 7%
- έλλειψη προγραμμάτων επανένταξης:7%

Όσοι απάντησαν :ΝΑΙ

- Υπαρξη προγραμμάτων ενημέρωσης κοινωνικού συνόλου:10%
- υπαρξη φορέων ειδικών\ιδρυμάτων\φιλανθρωπικών ομάδων[κρατικά και μή]:40%
- ψυχολογική στήριξη να δοθεί:20%

- ειδικοί χώροι απασχόλησης:10%
- προγράμματα επανένταξης:20%

ΕΡΩΤΗΣΗ:”ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΦΥΛΑΚΗΣ\ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΑΤΟΜΟΥ ?”

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

Όσοι απάντησαν “θετικά”

Αγόρια

- Σωφρονισμός
- Συμμόρφωση :18%
- αποτροπή\υποτροπή :9%
- σεβασμός κοινωνικού συνόλου:9%
- σεβασμός νόμων:9%

Όσοι απάντησαν “αρνητικά”

Αγόρια

- σημερινά δεδομένα 5%
- μακροχρόνιος εγκλεισμός 9%
- αρνητική επιρροή ψυχολογία ατόμου:19%[μειώνει προσωπικότητα\κλειστός\επιθετικός\αισθήματα εκδικητικότητας]
- θύμα[άδικη] 5%
- μη συμμόρφωση 14%
- Αρνητική επιρροή 47%
- [υποτροπή\χειροτερεύει\εκμάθηση εγκληματικότητας\συγχρωτισμός\χαλάρωση ηθικής[επιβίωση]]

Όσοι απάντησαν “θετικά”:

Κορίτσια

- σωφρονισμός μέσω απομόνωσης\πρόκληση μετάνοιας:20%
- Σωφρονισμός 80%

Όσοι απάντησαν “αρνητικά”:

Κορίτσια

- εξαιτίας σημερινών δεδομένων :12%
- αποτυχία σωφρονισμού:12%
- αρνητική λειτουργίας τιμωρίας:4%

- χειροτέρευση ατόμου μέσω συγχρωτισμού :4%
- χαρακτήρας ατόμου:4%
- εκμάθηση εγκληματικότητας:17%
- στέρηση ελευθερίας:4%
- υποτροπή:17%

Όσοι απάντησαν "ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ"

Αγόρια

- χρόνο φυλάκισης 25%
- περίπτωση 12%
- χαρακτήρα\άτομο 50%
- είδος εγκλήματος 12%

Κορίτσια

- Χαρακτήρα:33%
- συνθήκες φυλακής 17%
- ατομο :17%
- σωφρονιστικό σύστημα :33%

• ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ερωτήσεων 1 ,3 και 4

ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

Για όσους απάντησαν "ΑΡΝΗΤΙΚΑ"[οτι δεν θα βρεί δουλειά]:

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

ΑΓΟΡΙΑ

- Δυσκολία εύρεσης εργασίας:11%
- άνεργος:15%
- ευκαιριακή εργασία:11%
- χρησιμοποίηση μέσου:7%
- μη αποδοχή λόγω στίγματος:26%
- δουλειά[οχι επιλογή ατόμου]:11%
- ποινικό μητρώο:11%
- ψυχολογικές δυσκολίες:4%
- δυσκολία προσαρμογής:11%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

- Στίγμα φυλάκισης\επιρροή εργοδότη:20%
- στίγμα[κοινωνικό περιβάλλον]:30%
- οικογενειακό μέσο:7%
- άνεργος:20%
- δουλειά[οχι επιλογή ατόμου]:10%
- ευκαιριακή:7%
- ποινικό μητρώο:3%
- ψυχολογικές δυσκολίες:7%
- γενική ανεργία σήμερα:3%

Για όσους απάντησαν : ``Και ναι και οχι``:

- Δύσκολο αλλά όχι απίθανο:50%
- δύσκολο αν δεν έχει τα κατάλληλα προσόντα:33%
- δύσκολο ,καλύτερα με τον καιρό:17%

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

αρνητικά

ΑΓΟΡΙΑ:

- Ψυχολογικά προβλήματα λόγω φυλακής:18%
- γενικά ψυχολογικά προβλήματα:79%
- φόβος επαγγελματικής αποτυχίας:3%

και ναι και οχι

- χαρούμενος [ελευθερία]:11%
- αρνητικά[μέλλον]:66%
- μεταπτώσεις θετικές\αρνητικές:11%
- αρνητικά αρχή,καλύτερα μετά:11%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

αρνητικά

- Ανασφάλεια:9%
- μπερδεμένος:6%
- ψυχολογικά προβλήματα[φυλακή]:9%
- απομονωμένος:16%
- κατάθλιψη:6%
- αβολα:3%
- ψυχολογική στηριξη:9%
- ψυχολογική κατάσταση χαμηλή:3%
- μόνος:9%

- χαμηλή αυτοεκτίμηση:3%
- απογοήτευση:9%
- κουρασμένος:6%
- επιφυλακτικός:3%
- ψυχολογικά προβλήματα[στίγμα]:3%
- εσωστρεφές:3%

και ναι και όχι

- χαρούμενος [ελευθερία] με δυσκολίες εξω:67%
- ανυπόμονος για ελευθερία:11%
- αρνητικά στην αρχή,καλύτερα μετά:22%

• ΑΓΟΡΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

αρνητικά

- απομονωμένος απο το κοινωνικό σύνολο:28%
- κοινωνική απόρριψη:5%
- περιθωριο:5%
- στιγματισμένος απο άλλους:2%
- μειονεκτικά:8%
- άσχημη κοινωνική αντιμετώπιση:2%
- απομονωμένος:2%
- στιγματισμένος[ο ίδιος]:2%
- καμμία:5%
- ξένο σώμα:2%
- άφραγκος:2%
- μη-φυσιολογικός:2%
- καχύποπτη αντιμετώπιση:2%
- κοινωνικός αποκλεισμός:5%
- υποτροπή:5%
- προκατάληψη:5%
- απόσυρση:8%
- δύσκολη επανένταξη:5%

• ΚΟΡΙΤΣΙΑ

αρνητικά

- έλλειψη εμπιστοσύνης:
- μοναχικό:
- απομονωμένος:2%
- μοναχικό-απομονωμένο:13%
- φόβοι:2%
- δύσκολες διαπροσωπικές σχέσεις:2%
- προκατάληψη:2%
- μη αποδεκτός:13%
- καχυποπτη αντιμετώπιση:15%
- αδιοφορία συνόλου:5%
- δεν θα τον υπολογίζουν:2%
- περιθώριο:5%
- στήριξη:2%
- επιφύλαξη:8%
- δυσπιστία:2%
- διαφορετική αντιμετώπιση μετά την φυλακή:2%
- στιγματισμένος[προσωπική αίσθηση]:2%
- παράσιτο κοινωνίας:2%
- κοινωνικός αποκλεισμός:2%
- διαφορετικός:2%
- χαμηλό κοινωνικό επίπεδο:2%
- αποξενωμένος:2%
- δυσκολία προσαρμογής:10%

• ΑΓΟΡΙΑ

ΨΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ:

αρνητικά

ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Απόμακρος:6%
- φόβο:3%
- υποψία\δυσπιστία13%
- εχθρότητα:3%
- νευρικός:3%
- αγχωμένος:3%
- εσωστρεφής:6%

ΟΙ ΑΛΛΟΙ

- επιφυλακτικοί:9%
- απομονωμένος:9%
- μη αποδεκτός:9%
- καχύποπτοι:18%
- αρνητικά:9%
- ψυχρή αντιμετώπιση:9%
- έλλειψη εμπιστοσύνης:9%
- μόνοι οι δικοί του κοντά:9%

-διστακτικός:10%
-επιφυλακτικός:16%

απόρριψη:9%
φόβος:9%

-ανασφαλής:3%
-αβέβαιος:6%
-κόμπλεξ κατωτερότητας:10%
-να είναι "κάπως":6%
-ψυχρός:3%
-σκληρός:3% απομονωμένος:3%
ΣΧΕΣΕΙΣ :

-Δύσκολες 25%
-τυπικές 25%
-λίγες 50%
-μη-καλές 25%

• ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Αρνητικά:

ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

-Ενοχές:5%
-επιφυλακτικός:28%
-διστακτικός:17%
-επιφυλακτικός με ξένους:11%
-απογοήτευση:5%
-απομονωμένος:5%
-αγοραφοβία:5%
-μόνος:5%
-ανασφαλής:5%
-προσαρμογή:5%
-κλειστός:5%

ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Κήρυγμα:4%
περίεργα:4%
προκατάληψη:22%
υποτίμηση:4%
έλλειψη εμπιστοσύνης:9%
μη-έμπιστος:4%
καχυποψία:22%
επιφύλαξη:9%
περιφρονητικά:4%
αδιάφορα:9%
στεγνός εγκληματίας:4%
απόρριψη:4%

ΣΧΕΣΕΙΣ:

-Δυσκολίες:50%
-απογοητεύσεις:10%
-μη-αληθινές:10%
-άρνηση σχέσεων:10%
-φιλίες[οχι]:20%

ΕΡΓΑΣΙΑ

• ΑΓΟΡΙΑ\

αρνητικά

- Ρατσισμός:8%
- να καταβάλλει πολύ προσπάθεια:25%
- χειρωνακτικές εργασίες:16%
- οχι σύμφωνα με τις επιθυμίες του:8%
- επιφυλακτικοί εργοδότες:16%
- κοινωνική απόρριψη φυλακισμένου:8%
- ποινικό μητρώο:8%
- μόνο μέσω προγραμμάτων επανένταξης:8%

θετικά

- Θα βρεί εργασία:37%
- οχι αντίστοιχη των προσόντων του:12%
- μάλλον ναι:12%
- αν θελήσει θα βρεί:12%
- αν έχει όρεξη:12%
- αν αποδείξει οτι αξίζει :12%

και ναι και οχι:

- οχι εύκολα:50%
- οχι αξιοπρεπή εργασία:8%
- εξαρτάται απο την εντιμότητα του:8%
- εξαρτάται απο το κοινωνικό περιβάλλον:8%
- εξαρτάται απο το άτομο:8%
- βοήθεια απο γνωστούς:8%
- υποχωρήσεις:8%

• ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΕΡΓΑΣΙΑ

- Δύσκολα :44%
- πολύ προσπάθεια:8%
- χαμηλού επιπέδου δουλειές:15%
- ποινικό μητρώο:4%
- ευκαιριακή εργασία:8%
- μέσω γνωριμιών:4%
- έλλειψη εμπιστοσύνης απο εργοδότες:11%
- κοινωνική απόρριψη:4%
- Στίγμα \έλλειψη εμπιστοσύνης :4%

Για όσους απάντησαν : "Και ναι και όχι":

- Δύσκολο αλλά όχι απίθανο:50%
- δύσκολο αν δεν έχει τα κατάλληλα προσόντα:33%
- δύσκολο ,καλύτερα με τον καιρό:17%

ΕΡΩΤΗΣΗ 3:

- ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

ΑΓΟΡΙΑ

θετικά

- ηθική\ψυχολογική στήριξη:11%
- οικονομική στήριξη:3%
- προστατευτική συμπεριφορά:6%
- ίσως η οικογένεια:3%
- αγάπη:20%
- βοήθεια:32%
- επανένταξη\βοήθεια:3%
- στοργή:11%
- προσπάθεια αναπλήρωσης:3%
- φυσιολογικά:6%

- ΚΟΡΙΤΣΙΑ

- Αγάπη:20%
- τρυφερότητα:4%
- ψυχολογική \ηθική στήριξη:9%
- φροντίδα:2%
- αποδεκτός:2%
- κατανόηση:11%
- θετικότητα:2%
- βοήθεια για να μην υποτροπιάσει:2%
- βοήθεια:22%
- επανένταξη\βοήθεια:4%
- προστατευτικότητα:4%
- στοργή:9%
- συγχώρεση:4%
- φυσιολογικά:2%

ΦΙΛΟΙ\ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

• ΑΓΟΡΙΑ:

- Στήριξη:14%
- με τον καιρό ,όπως παλιά:7%
- κατανόηση:21%
- αληθινοί φίλοι:36%
- κανένα πρόβλημα:14%
- βοήθεια:7%

και ναι και όχι:

- μερικοί θετικά :60%
- θα τον βοηθήσουν άλλοι θα τον παραγκωνίσουν:20%
- πραγματικοί φίλοι,θετικά:20%

Αρνητικά:

- επιφύλαξη για σωφρονισμό:9%
- δυσφορία:9%
- επιφύλαξη:9%
- στην αρχή επιφύλαξη:9%
- τυπικές σχέσεις:9%
- φόβος για το στίγμα:9%
- απομάκρυνση απο φόβο μπλεξίματος:18%
- αποφυγή:27%

• ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Θετικά:

- συμπαράσταση:26%
- πραγματικοί φίλοι:39%
- αγάπη:4%
- κατανόηση:9%
- ψυχολογική στήριξη:9%
- βοήθεια:4%
- φυσσιολογικά: 4%
- αν χει αλλάξει:4%

και ναι και οχι:

- Λίγοι καλοί φίλοι:14%
- θα έχει χάσει κάποιους:43%
- καλοί φίλοι άλλοι κακοί:28%
- ιδιος περίγυρος:14%
- με αγάπη και δισταγμό:14%

Αρνητικά

- Αποφυγή:9%
- έλλειψη εμπιστοσύνης:9%
- καχυποψία:9%
- απόρριψη:9%
- διαφορετική αντιμετώπιση απο πριν:9%
- μόνος[θα έχουν χαθεί οι φίλοι]:55%

• ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ\ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ:

ΑΓΟΡΙΑ

Αρνητικά

- Επιφυλακτικότητα:16%
- προκατάληψη:10%
- απομάκρυνση:10%
- απομονωμένος:3%
- διστακτικά:10%
- καχυποψία:23%
- δυσπιστία:3%
- φόβο:3%
- αδιαφορία:7%
- τυπικότητα:3%
- οίκτος:3%
- περιθώριο:3%
- υποκρισία:3%

Θετικά

- Φυσιολογικά:33%
- καλοί συγγενείς:11%
- κατανόηση:33%
- στοργή:11%

-βοήθεια:11%

Εξαρτάται

- Συμπεριφορά ατόμου:20%
- σχέση μαζί τους:60%
- ποιότητα κάθε ανθρώπου:20%

και ναι και όχι:

- επιφυλακτικότητα\καχυποψία\θετικά:17%
- αποδοχή\επιφύλαξη:50%
- μπορεί να τον δεχτούν,μπορεί όχι:17%
- μικρό\μεγάλο κακό:17%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Αρνητικά:

- απομάκρυνση:5%
- επιφύλαξη:20%
- υποκρισία:5%
- απόρριψη:20%
- ντροπή:10%
- επικριτές:5%
- φόβος:5%
- ψυχρότητα:5%
- τυπικότητα:5%
- καχυποψία:15%
- δυσπιστία:5%

θετικά:

- φυσιολογικά:8%
- στήριξη:25%
- αποδοχή:8%
- επιείκεια:8%
- αγάπη:33%
- κατανόηση:17%

και ναι και όχι:

- επιφύλαξη\θετικά:28%
- άλλοι συγχώρεση άλλοι όχι:14%
- στήριξη\απομάκρυνση:28%
- κοντινοί συγγενείς ναι,μακρυνοί όχι:14%

-άλλοι καλά,άλλοι όχι:14%

ΕΡΩΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ\ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ:

ΑΓΟΡΙΑ:

αρνητικά

- Να ψάξει για κάτι καινούριο :9%
- δύσκολη επιστροφή:9%
- χωρισμός[Λόγω παρελθόντος]:9%
- προβλήματα:9%
- χωρισμός[λόγω φόβου]:18%
- χωρισμός:[διάρκεια φυλάκισης]:9%
- χωρισμός:27%
- χωρισμός[πίεση περιβάλλοντος]:9%

ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΑ:72%

Θετικά:

- ισως βοηθήσει:5%
- υποστήριξη:35%
- αγάπη:15%
- υπεπροστασία:5%
- βοήθεια επανένταξης:5%
- κανένα πρόβλημα:20%
- μοναδικό στήριγμα:5%
- ψυχολογικά θα του σταθεί:5%
- κατανόηση:5%

Εξαρτάται

- αν ανήκει στο ίδιο περιβάλλον:12%
- αν η σχέση είναι σοβαρή:25%
- αν υπάρχει αγάπη:62%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Αρνητικά:

- Χωρισμός:40%
- χωρισμός[μετα την αποφυλάκιση]:10%
- χωρισμός[αρχή φυλάκισης]:20%
- προβλήματα δημιουργίας ερωτικής σχέσης:10%
- έλλειψη εμπιστοσύνης:20%

Θετικά:

- Αγάπη:5%
- υποστήριξη:20%
- πάθος:5%
- ευαισθησία:5%
- κατανόηση:5%
- ψυχολογική στήριξη:10%
- αν είναι δυνατή σχέση:10%
- φυσιολογικά:10%
- τρυφερότητα:5%
- αν γνωρίζει τις πράξεις του\θετικά:5%
- αν δεν διαλύθηκε \θετικά:15%
- αποδεχτεί:5%
- η μοναδική σχέση:5%

Εξαρτάται

- αν είναι αγάπη πραγματική:60%
- αν είναι μόνιμη σχέση:10%
- αν είναι σοβαρή σχέση:10%
- αν γνωρίζει ή όχι τις παραβάσεις:10%
- αν ήταν πριν φυλακή ή όχι:10%

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΡΙΑ:ΣΥΝΘΗΚΗ ΠΡΩΤΗ

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ:

- Μέτρια

- Θα ζεί αξιοπρεπώς:8%
- μέτρια:58%
- μέτρια με τάση ανόδου:8%
- θα βρεί δουλειά με όχι πολλά λεφτά:17%
- αν έχει ξεπεράσει τα ναρκωτικά:8%

Καλά:

- αν έχει αποδείξει \κερδίσει εμπιστοσύνη:5%
- καλά:59%

- με κόπο:5%
- αξιοπρεπώς:18%
- αν έχει σταματήσει τα ναρκωτικά:5%
- σταθερό εισόδημα:5%
- αν έχει βρεί εργασία:9%

Ασχημα:

- σπάνιο να αποκτήσει χρήματα\υποτροπή:9%
- οχι ιδιαίτερη πρόοδο:9%
- δυσχέρεια οικονομική:27%
- άσχημα:18%
- σοβαρά οικονομικά προβλήματα:9%
- ισως ξανακλέψει:9%
- ζητιανιά:9%
- στα ναρκωτικά θα ξοδεύεται:9%

• ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

Καλά:

- κανένα:8%
- καλύτερα:44%
- φυσιολογικά:4%
- θα τα έχει ξεπεράσει:4%
- ήρεμος:4%
- αισιοδοξία:4%
- νέοι στόχοι:4%
- εμπιστοσύνη στον εαυτό του:4%
- ανεβασμένος ψυχολογικά:8%
- ισορροπία:4%
- δημιουργικά:4%
- βελτιώνεται:4%

ασχημα:

- πολύ άσχημα:6%
- ανασφαλής:12%
- πесμένος ψυχολογικά:24%
- καταπονεμένος:6%
- αपाσιόδοξος:12%
- ράκος:6%
- καταπιεσμένος:6%
- δεν θα έχει ξεπεράσει:12%
- μόνος\απομονωμένος:12%
- άχρηστος:6%

μέτρια:

Ισως καλύτερα:33%

Λίγο καλύτερα:33%

Δεν θα έχει ξεπεραστεί η εμπειρία της φυλακής:33%

Εξαρτάται:

-απο τα 5 αυτά χρόνια:20%

-αν έχει ξεπεράσει τον εγκλεισμό:20%

-αν έχει συνηθίσει τον ρατσισμό:20%

-στο ατομο:60%

Ασχημα\καλά:

Παρελθόν:60%

Δυσκολίες προσαρμογής μετά:40%

• ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

Καλά:

Καλά:22%

Αποστιγματισμένος:3%

Φυσιολογική ζωή:17%

Φτιάξει την ζωή του:17%

Εξελίσσεται:8%

Προσωπική ζωή καλή:22%

Ενταγμένος:3%

Θα τα έχει βρεί με τον ευατό του:3%

Ικανοποίηση που απεξαρτήθηκε:3%

Με κάποιο πρόβλημα:3%

Μέτρια:

Ανοιχτός σε νέες σχέσεις \διστακτικός σε μακροχρόνιες:50%

Αβέβαιος\αποπροσανατολισμένος:50%

Ασχημα:

Προβλήματα απο ξένους:10%

Προβλήματα στην εργασία:20%

Έλλειψη σιγουριάς:20%

Ασχημα:20%

Μόνος πολύ:10%

Εσωστρεφής:10%

Ανυποστήριχτος:10%
Μειονεκτικά:10%

Εξαρτάται

Εξαρτάται:50%
Άτομο:50%

ΑΓΟΡΙΑ:

➤ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ:

Καλά:

Θα στέκεται στα πόδια του:10%
Αν έχει εργασία[οχι πρόβλημα]:30%
Ικανοποιητικά για τις ανάγκες του:10%
Καλύτερα:10%
Αν έχει απεξαρτηθεί και έχει δείξει εργατικότητα:10%
Άνεση\ανταπεξέλθει στις δυσκολίες:10%
Καλά αν δεν έχει υποτροπιάσει:10%
Αν τον βοηθήσει η οικογένεια του:10%

Άσχημα:

Κατεστραμμένος\ούτε πρὸς τα ζήν:12%
Θα έχει υποτροπιάσει:12%
Μέτρια:25%
Οχι καλά:50%
Χαμηλό εισόδημα με πολύ αγώνα:12%
Θα προσπαθεί για κάτι καλό:12%

Εξαρτάται:

Συγκυρίες:
Ανάλογα με τις επιλογές εργασίας:25%
Απο πολλούς παράγοντες:25%
Ανάλογα με την ζωή που έχει τραβήξει:25%
Απο πολλούς παράγοντες:25%

Μέτρια:

Μέτριο οικονομικό επίπεδο:56%
Αν έχει βρεί εργασία:6%
Αν δεν έχει περιουσία\μέτριο:6%
Άσχημα:19%
Αν έχει επιβιώσει\χωρίς υποτροπή:6%
Στα όρια επιβίωσης:6%

➤ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

Καλά:

Καλά:21%
Οχι πρόβλημα:3%
Θα έχει ξαναβρεί τον κύκλο του:7%
Φυσιολογικά:3%
Καλύτερα:10%
Θα έχει ξεχαστεί η φυλακή:10%
Μια χαρά:3%
Βελτιωμένος:3%
Αποδεκτός:34%
Πληρή κοινωνικοποίηση:3%

Εξαρτάται:

Συμπεριφορά απόμου στους άλλους:

Άσχημα:

Στιγματισμένος:60%
Απομακρυσμένος:20%
Οχι φίλοι:20%

Μέτρια:

Ένταξη οχι ολοκληρωτική:50%
Καλύτερα\επιρροή φυλακής ακόμη:17%
Μέτρια:33%

➤ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

Καλά:

Θα ανακάμψει:3%
Φυσιολογικά:13%
Καλύτερη ψυχολογία:10%
Καλύτερα:29%
Ισορροπία:6%
Θα έχει ξεπεράσει προβλήματα:13%

Ξαναφτιάξει ζωή:3%
Ευτυχισμένος:13%
Υπερήφανος:3%
Αν έχει υποστήριξη:3%
Πιο δυνατός:3%

Ασχημα:

Απογοητευμένος:12%
Πεσμένος ψυχολογικά:37%
Ράκος:12%
Περιθώριο:12%
Εσωστρεφής:12%
Επιφυλακτικός:12%

Μέτρια:

Συμβιβασμένο με παρελθόν:17%
Καλά:17%
Ξεπεράσει εν μέρει:50%
Φόβος απόρριψης:17%

➤ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

Εξαρτάται:

Ζωή που κάνει τώρα: 25%
Χαρακτήρα του:25%
Των συντρόφων που επιλέγει:25%
Το άτομο:25%

Ασχημα:

Μοναξιά:25%
Περιθωριακές επαφές:37%
Προβλήματα οι άλλοι:12%
Δεν θα εμπιστευτείται:12%
Καχύποπτος:12%

Μέτρια:

Μέτρια:50%
Καλά:25%
Να τα έχει βρεί με τον εαυτό του:25%

Καλά:

Αυτοεκτίμηση:6%
Φυσιολογικά:10%
Θα τα έχει βρεί με τον ευατό του:10%
Άνετος:3%
Ανανεωμένος:10%
Ενταγμένος:19%
Με σχέση:6%
Βελτίωση:6%
Καλά:19%
Οικογένεια:3%
Οικονομικά λίγα:3%
Ευχαριστημένος:3%

ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

- ΕΡΩΤΗΣΗ 1:

Για όσους απάντησαν "θετικά":

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ:

ΑΓΟΡΙΑ

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Θα βρεί

χρειάζεται χρόνος προσαρμογής

Προσπάθεια να βρεί

αν έχει όρεξη,θα βρεί

Για όσους απάντησαν "αρνητικά":

ΑΓΟΡΙΑ:

Έλλειψη εμπιστοσύνης απο εργοδότες:11%
Έλλειψη προσόντων\ηλικία:14%
Γνωστοποίηση παρελθόντος\ποινικό μητρώο:16%
Αρνητικά[αδικαιολόγητα]:23%
Κατώτερο:4%
Προβλήματα εργασιακο περιβάλλον:9%
Χαμηλό εισόδημα:4%
Παράνομη επαγγελματική ζωή:4%

Ανεργος:7%
Ψυχολογικά:7%

N=44

KΟΡΙΤΣΙΑ:

Για όσους απάντησαν "αρνητικά":

Έλλειψη προσόντων\ηλικία:17%
Έλλειψη εμπιστοσύνης απο εργοδότες:7%
Γνωστοποίηση παρελθόντος:7%
Αρνητικά[αδικαιολόγητα]:38%
Κατώτερο\ανεργος:19%
Παρανομη επαγγελματική ζωή:2%
Προβλήματα εργασιακό περιβάλλον:4%
Δυσκολίες προσαρμογής:6%

N=53

• ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ:

ΑΓΟΡΙΑ

Για όσους απάντησαν αρνητικά:

Να νιώσει άσχημα σε σχέση με παρελθόν του:48%
Πιεσμένος απο τον κοινωνικό περίγυρο:6%
Αναστατωμένος\αγχωμένος για το μέλλον:6%
Άσχημα λόγω επαγγελματικής\κοινωνικής απόρριψης:3%
Ανασφαλής ως προς της προοπτική της κοιν.αντιμετώπισης:6%
Ψυχολογικό αδιέξοδο λογω 25 χρόνων "χαμένων":12%
Τρελός:3%
Χαμηλή αυτοεκτίμηση:3%
Αίσθηση αποσυντονισμού:3%
Απαισιόδοξος:3%
Ψυχρός,επικίνδυνος:6%
N=33

Για οσους απάντησαν θετικά,θετικά\αρνητικά:

Χαρούμενος για την ελευθερία,προβληματισμένος μέλλον:15%
Χαρούμενος για την ελευθερία του:15%
Δεν θα αντιμετωπίζει πρόβλημα:15%
Ικανοποιητικά:15%
Χρειάζεται υποστήριξη:8%
Χαρούμενος για ελευθερία,μίσος για κοινωνία:8%
Νέα προσπάθεια,αρχή:8%

Λίγο άγχος:15%

N=13

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Θετικά,θετικά\αρνητικά:

Οργή αν αδικήθηκε:11%

Νέα αρχή:22%

Χαρούμενος που αποφυλακίστηκε:22%

Αδυναμία προσαρμογής:22%

Χαρούμενος αλλά προβληματισμένος:11%

Χαρούμενος αλλά άσχημα απο την κοινωνική απόρριψη:11%

N=9

Αρνητικά:

Μόνος[φοβία αντιμετώπισης εξω κόσμου]:2%

Μειονεκτικά[αδυναμία να προσφέρει οικογένεια του]:2%

Μειονεκτικά:2%

Απομονωμένος[κοινωνικό σύνολο]\στιγματισμένος:8%

Ανασφάλεια:10%

Θυμωμένος και σκληρός:2%

Καταπιεσμένος:2%

Αποπροσανατολισμένος\μπερδεμένος:11%

Απογοητευμένος\απαισιόδοξος:10%

Κουρασμένος απο την φυλάκιση:3%

Δεν θα ξεπεράσει ποτέ την φυλάκιση:2%

Άσχημα:16%

άσχημα ψυχολογία πριν την φυλακή:2%

Έλλειψη προσαρμογής:3%

Άσχημη ψυχολογία λόγω ανεργίας:2%

Χαμηλό ηθικό λόγω φυλακής:2%

Αισθήματα φόβου:5%

Έλλειψη ελπίδας:2%

Αδιέξοδος:2%

Αδικήμενος:2%

Επιθετικός:2%

Πλήρης σωματική κατέρρευση:2%

Οχι καλά ιδίως αρχή:2%

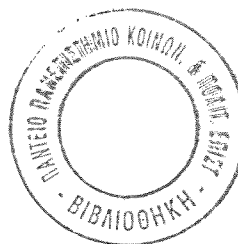
Χωρίς αυτοεκτίμηση:2%

Χωρίς αυτοπεποιήθηση:2%

Κατάθλιψη:2%

Δυσκολίες εξω πολλές:3%

N=61

• ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

ΑΓΟΡΙΑ:

Αρνητικά:

Φοβισμένος :3%
Δεν θα έχει αποκοπεί απο άτομα του παρελθόντος:6%
Καχυποψία απέναντι του:6%
Διστακτικότητα απο τους άλλους:6%
Επικρίσεις:6%
Δαχτυλοδεικτούμενος:3%
Διαπροσωπικές σχέσεις σε κρίση:6%
Απομονωμένος[κοινωνικό σύνολο]\στιγματισμένος:45%
Αποξένωση:6%
Περιθωριοποιημένος:6%
Χαμηλό[υποβαθμισμένος]:9%

N=33

Κορίτσια:

Αντικοινωνικός:2%

Δυσκολη κοινωνική προσαρμογή:7%
Δυσκολία επανένταξης:5%
Απομονωμένος[κοινωνικό σύνολο]\στιγματισμένος:42%
Ανασφάλεια:4%
Εσωστρεφής:2%
Αποξενωμένος:2%
Περιθωριοποίηση:7%
Καχυποψία απο τους άλλους:7%
Αυστηρότητα απο τους άλλους:2%
Επικρίσεις:4%
Διστακτικό[κοινωνικό σύνολο]:4%
Μαζεμένος:4%
Κατώτερο:2%
Προκατάληψη:4%
Δεν θα έχει αποκοπεί απο τα άτομα του παρελθόντος:2%
Θα προσπαθήσει να ενταχθεί:2%

N=55

• ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ

ΑΓΟΡΙΑ

Για όσους απάντησαν ``αρνητικά``:

Επιθετικότητα λόγω μακροχρόνιου εγκλεισμού:3%

Καχυποψία:5%

Απομάκρυνση[ανθρώπων]:3%

Ασυμβίβαστος:3%

Θύμα εκμετάλλευσης απο πολλούς:3%

Κρίση διαπροσωπικών σχέσεων:8%

Υποταγή προς τους άλλους:3%

Μόνο με την οικογένεια του καλές σχέσεις:3%

Δυσκολία κοινωνικής αποδοχής:19%

Επιφυλακτικός\καχύποπτος:8%

Απότομος:5%

Σχέσεις μόνο με υπόκοσμο:5%

Οχι καλές:11%

Διστακτικότητα των άλλων:11%

Συγκρατημένος\απόμακρος:8%

Εσωστρεφής:3%

N=37

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

ΑΡΝΗΤΙΚΑ:

Λίγοι θα του συμπαρασταθούν:2%

Καχύποπτα \επιφυλακτικοί θα τον βλέπουν:11%

Αδυναμία να κάνει σχέσεις:11%

Δυσκολία κοινωνικής αποδοχής:15%

Επιφυλακτικός\απόμακρος:4%

Αδιαφορία απο άτομα:2%

Υποτιμητικά:2%

Ασχημες:9%

Αίγες:2%
Εσωστρεφής:7%
Κρίση στις διαπροσωπικές σχέσεις[εγκλεισμός]:7%
Καχύποπτος:9%
Μπερδεμένος:2%
Επιθετικός:4%
Δυσκολία προσαρμογής:4%
Οχι καλές σχέσεις με οικογένεια:2%

N=45

• ΕΡΓΑΣΙΑ:

κορίτσια

ΑΡΝΗΤΙΚΑ:

Πολύ δύσκολο:49%
Υποτροπή:4%

Χειρωνακτική εργασία:8%
Έλλειψη εμπιστοσύνης στο να τον προσλάβουν:11%
Οχι ικανοποιητική εργασία:2%
Παρελθόν\στίγμα θα προκαλεί δυσκολίες:11%
Μέσω γνωστών:4%
Μέσω τρίτων:2%
Χαμηλή θέση:2%
Γνωστοποίηση παρελθόντος\απόλυση:2%
Μέσω κοινωνικής κρατικής μέριμνας:2%
Σε περιοχές που δεν τον γνωρίζουν:2%
N=47

ΑΓΟΡΙΑ:

Πολύ δύσκολο:67%
Οχι ικανοποιητική εργασία:4%
Έλλειψη εμπιστοσύνης στο να τον προσλάβουν:7%
Παρελθόν\στίγμα θα προκαλεί δυσκολίες:4%
Χαμηλή θέση:4%
Υποτροπή:8%
Μέσω γνωστών:4%
Μέσω κοινωνικής κρατικής μέριμνας:4%

N=27

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΡΙΑ:μετα απο 5 χρόνια

ΑΓΟΡΙΑ

Για όσους απάντησαν άσχημα:

Οχι οικονομική ευμάρεια:7%
Οχι καλή:23%
Χαμηλή:8%
Δύσκολα:23%
Μέτριο οικονομικό επίπεδο:8%
Παρανομία:8%
Χαμηλό μισθό:15%
Χάλια:8%

Για όσους απάντησαν καλά:

Ικανοποιητική κατάσταση:12%
Αν συνεχίζει τις παράνομες δραστηριότητες:12%
Αν έχει προσπαθήσει:12%
Αν έχει εργασία:25%
Καλύτερα:25%
Αν έχει αποταμιεύσεις απο το παρελθόν:12%

Για όσους απάντησαν μέτρια:

Μέτριο οικονομικό επίπεδο:17%
Οχι πολύ καλή:33%
Μέτρια:17%
Ικανοποιητικό:17%
Ισως προβληματικό:17%

Για όσους απάντησαν εξαρτάται:

-σε τι χώρο βρίσκεται
-αν θα βρεί εργασία\οικονομικό επίπεδο οικογένειας
-αν έχει σταθερή εργασία
-απο τις επαγγελματικές δραστηριότητες του

καλά\άσχημα:

καλύτερα|αν δεν έχει υποτροπιάσει|:1

αποκαταστημένος ή αποκομμένος:2

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Για όσους απάντησαν άσχημα:

Οχι καλή[λόγω στίγματος]:4%
Μέτριο[οχι μεγάλη εξέλιξη στην δουλειά του]:4%
Δεν θα βρεί δουλειά:4%
Οικονομικά προβλήματα:22%
Προβλήματα επιβίωσης:4%
Άσχημο:7%
Έλλειψη περιθωρίων:4%
Υποτροπή:11%
Δυσκολίες:7%
Στάσιμη ζωή:9%
Οικονομική στήριξη απο τρίτους[ακόμα και αν έχει δουλειά]:4%
Χαμηλό:4%
Ανεργος:4%
Ανεργος \σταθερότητα:4%
Βελτίωση:4%
Δουλειές απο εδώ και απο εκεί:4%

Για όσους απάντησαν καλά:

Αν έχει βρεί εργασία :42%
Αν έχει κόψει παλιές παρέες:17%
Αν στηριχτεί στο περιβάλλον:17%
Αν έχει κάνει κάποιες οικονομίες:8%
Ικανοποιητικά:8%
Καλά λόγω παράνομων κερδών:8%

Για όσους απάντησαν εξαρτάται:

Αν έχει βρεί εργασία:1
Τις προσπάθειες που θα έχει κάνει:2

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

ΑΓΟΡΙΑ:

Για όσους απάντησαν άσχημα:

Στάσιμος:4%

Λίγες διαπροσωπικές σχέσεις:4%
Περιθώριο:13%
Αποξενωμένος:4%
Δαχτυλοδεικτούμενος:4%
Απόμακρος:4%
Πιο δύσκολα:4%
Κατάλοιπα:4%
Κοινωνικός στιγματισμός:26%
Απομονωμένος:4%
Εσωστρεφής:4%
Χαμηλή αυτοεκτίμηση:4%
Στον υπόκοσμο:9%
Τοποθέτηση:4%
Μειονεκτικά:4%

Καλά:

Δεν θα έχει πρόβλημα:9%
Οχι κρίση στις διαπροσωπικές σχέσεις:9%
Καλύτερα:9%
Βελτίωση:27%
Επανενταγμένος:9%
Προσαρμοσμένος:18%
Κοινωνική αποκατάσταση:9%
Αρκετά καλά:9%

Μέτριο:

Λιγότερο περιθωριοποιημένος:25%
Ανετη ζωή:25%
Μέτριο:50%

Εξαρτάται:

Ατομική προσπάθεια:2

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Για όσους απάντησαν άσχημα:

Υποτροπή:4%
Χαμηλό:4%
Περιορισμένο:4%
Άσχημα πολύ:4%
Αποξενωμένος:4%
Μη αποδεκτός:15%
Απομονωμένος:23%

Δύσκολη επανένταξη:4%
Καμμία πρόοδο:4%
Κατώτερη τάξη:4%
Προκατάληψη:4%
Στίγμα:11%
Περιφρόνηση:4%
Φτωχός:4%
Άσχημα:11%

Καλά:

Βελτίωση:17%
Θα αρχίσει να εντάσσεται:5%
Κοινωνικά ενταγμένος με προϋπόθεση:17%
Καλά λόγω παράνομων κερδών:5%
Θα έχει προσαρμοστεί:5%
Σταδιακή αποκατάσταση με τον χρόνο:5%
Πιο προσαρμοσμένος στο κοινωνικό σύνολο:11%
Καλά:5%
Αν έχει επιτύχει επαγγελματικά:5%
Προσπάθεια για κοινωνική επανένταξη:11%
Ικανοποιητική:5%
Θα έχει κάποιο κοινωνικό περίγυρο:11%

Μέτρια:1
Εξαρτάται:1

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΓΟΡΙΑ

Για όσους απάντησαν άσχημα:

Καχυποψία περιβάλλοντος:7%
Εντονα ψυχολογικά προβλήματα:7%
Φοβος να μην υποτροπιάσει:7%
Φοβισμένος:7%
Στιγματισμένος θα νιώθει:7%
Μετέωρος:7%
Χωρίς ελπίδα:7%
Ψυχολογικά προβλήματα:15%
Καχύποπτος:7%
Δεν θα ξεπεράσει:7%
Πιεσμένος:7%
Τύψεις για πάντα:7%
Άσχημα:7%

Πολύ χάλια:7%

Καλά:

Εμπιστοσύνη στον εαυτό του:7%

Καινούρια ζωή:7%

Φυσιολογικά:7%

Καλά:14%

Καλύτερα:14%

Μιά χαρά:14%

Λίγο καλύτερα:14%

Αναπτέρωση ηθικού:14%

Προσαρμοσμένος με την εικόνα που έχουν οι άλλοι για αυτόν:14%

Θα έχει ξεπεράσει την φυλακή:14%

Σταδιακή βελτίωση:14%

Εξαρτάται:

Εξαρτάται:40%

Την κοινωνική αποδοχή:20%

Αν είναι επαγγελματικά καλά:40%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

Άσχημα:

Δυσανεστημένος απο την αντιμετώπιση:5%

Ψυχολογικά προβλήματα λόγω εγκλεισμού\φυλάκισης\παρελθόν:16%

Οχι αποδεκτός:5%

Άσχημα:5%

Χάλια:5%

Απογοητευμένος:5%

Αδιάφορος:5%

Απαθής:5%

Αδικημένος:5%

Καταρακωμένος:10%

Νευρικός:5%

Ασταθής:5%

Φοβισμένος:5%

Αναστατωμένος:5%

Καλά:

Καινούρια ζωή:8%
Ανανεωμένος:4%
Ικανοποιημένος απο την ζωή του:4%
Αν έχει φτιάξει την ζωή του:4%
Θα αναρρώνει:4%
Ενταγμένος κοινωνικά:4%
Καλή ψυχολογία απο πριν:4%
Χρόνος προσαρμογής που μεσολάβησε:4%
Καλή ψυχολογική κατάσταση:8%
Καλά:20%
Βελτίωση:20%
Καλύτερη ψυχολογία αν τα 5 χρόνια ηταν εποικοδομητικά:4%
Μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση:4%
Δυναμικός:4%

Κατάληψη:

Αρνητική στάση θα τον ενοχλεί:11%
Προσαρμογή σταδιακά:11%
Καλύτερα:11%
Δεν θα έχει ξεχάσει:11%
Βιώματα φυλακής θα τον επηρεάζουν:23%
Αρμονικά θα ζει:11%
Θα έχει ξεπεράσει:11%
Αν έχει ενταχθεί κοινωνικά,καλά:11%

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

ΑΓΟΡΙΑ:

Ασχημα

Οχι χαρούμενος:8%
Δυσκολία ανάπτυξης ερωτικής σχέσης:8%
Χάλια:17%
Οχι και πολύ καλά:8%
Υποβαθμισμένος:8%
Πανικός:8%
Άσχημη ψυχολογική κατάσταση:8%
Θα θέλει να ηρεμήσει και δεν θα μπορεί:8%
Χωρίς σύντροφο:8%
Υποτροπή[λόγω κοινωνικής απόρριψης]:8%
Θα του θυμίζουν το παρελθόν του:8%

Καλά:

Με την βοήθεια της οικογένειας:5%

Καλά με όλους:5%
Φυσιολογικά:5%
Καλύτερα:33%
Ισως μάθει και καταλάβει απο τα λάθη του:11%
Ψυχολογική ισορροπία:11%
Προσαρμοστεί:11%
Νέα ζωή\προσπάθεια:11%

Εξαρτάται:

-ατομική προσπάθεια:1
-απο την ψυχολογία του:1
-τα επαγγελματικά του:1
-τις κοινωνικές σχέσεις του:1
-σχέση με οικογένεια του:1
-σχέση ατόμου με το κοινωνικό σύνολο:1
-σχέση ατόμου με σύζυγο του

ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

άσχημα

Δύσκολα θα εμπιστευτείται άλλους:5%
Δεν θα τον αποδέχονται οι γυναίκες[λόγω εργασίας]:5%
Αποσυντονισμένος:5%
Μοναξιές:16%
Οχι ευτυχισμένος:10%
Κοινωνική απόρριψη:5%
Οχι φίλους:5%
Δεν θα ξεχάσει 25 χρόνια φυλακής:5%
Περιορισμένες σχέσεις:5%
Ψυχολογικά προβλήματα:5%
Άσχημα:10%
Άστατη ερωτική ζωή:5%
Περιστασιακές σχέσεις:5%
Δυσπιστία για τον εαυτό του:5%

Καμμία θετική εξέλιξη:5%
Χωρίς σύντροφο:5%

Εξαρτάται:

-απο διάφορους παράγοντες της ζωής του:1

μέτρια:

μέτρια:1

θα έχει κάνει κάποιες ερωτικές σχέσεις,οχι κάτι σταθερό:1

Καλά:

Μπορεί να δημιουργήσει μια ερωτική σχέση\νιώσει καλύτερα:4%

Ικανοποιημένος:4%

Θα έχει βρεί τον δρόμο του:7%

Παντρεμένος:11%

Αισιόδοξος:4%

Κοινωνικά επανενταγμένος[αν δεν υποτροπιάσει]:4%

Με σχέση:11%

Καλύτερα:7%

Καλά:18%

Καλά αν έχει βρεί την ψυχολογική του ηρεμία:4%

Ίσως έχει βρεί κάτι σταθερό:4%

Καλά αν δεν έχει υποτροπιάσει:4%

Κοινωνική σχέσεις:11%

Με οικογένεια:4%

Θα έχει δουλειά:4%

Καλύτερος άνθρωπος:4%

ΕΡΩΤΗΣΗ ΤΡΙΑ:

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ:

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ:

Για όσους απάντησαν θετικά:

Αγόρια:

Αγάπη:6%

Κατανόηση:9%

Φροντίδα:9%

Υπομονή:3%

Βοήθεια ψυχολογική:3%

Βοήθεια για επανένταξη:6%

Στοργή:12%

Συμπαράσταση:15%
Ευκαιρίες να φτιάξει την ζωή του:3%
Να επανέλθει:3%
Βοήθεια για κοινωνική προσαρμογή:3%
Σαν να μην είχε ξαναπάει φυλακή:3%
Βοήθεια για να προσαρμοστεί στην νέα του ζωή:3%
Φυσιολογικά σε σχέση με τα υπόλοιπα μέλη :3%
Με συγκατάβαση:3%
Επικοινωνία μόνο με τα στενά συγγενικά πρόσωπα:3%
Φυσιολογικά:3%
Τον\την έχουν συγχωρέσει:3%
Ευκαιρία για καινούριες σχέσεις:3%
Το μοναδικό μέσο στήριξης:3%

Για όσους απάντησαν θετικά\αρνητικά:

Αγόρια:

Εγκαρδιότητα:14%
Αγάπη:14%
Αυστηρότητα:14%
Επιφυλακτικοί:14%
Ισως στήριξη:14%
Ισως στήριξη και απόρριψη ταυτόχρονα:15%

Για όσους απάντησαν αρνητικά:

Υπο επιτήρηση:8%
Φόβος μήπως ξανακάνει τα ίδια:8%
Οι γονείς του θα έχουν πεθάνει:8%
Ο\η σύζυγος θα τον έχει αφήσει:8%
Καχυποψία:23%
Αρνητικότητα:15%
Δυσκολία αποδοχής:8%
Δύσκολο να διατηρηθεί οικογενειακή σχέση\χρόνια φυλάκισης:8%
Ρήξη σχέσεων:8%
Δεν αλλάζει τίποτα[πολλά προβλήματα και πριν και τώρα]:8%

Εξαρτάται:

-απο την σχέση του\της μαζί της πριν την φυλακή
-αν έχει διατηρήσει καλές σχέσεις

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

ΘΕΤΙΚΑ:

Δεκτός:2%

Η μητέρα αγαπάει πάντα το παιδί της:2%

Αγάπη :16%

Συμπαράσταση\στήριξη:18%

Κατανόηση:13%

Αποδοχή:4%

Θα τον βοηθήσει να αρχίσει την ζωή του\της:2%

Θετικά:7%

Δύσκολα απορρίπτει μια οικογένεια μέλος της:2%

Συμπάθεια:2%

Βοήθεια προσαρμογής:2%

Ψυχολογική στήριξη:2%

Ευχάριστα:2%

Σεβασμό:2%

Στοργή:9%

Δεν θα του δημιουργεί προβλήματα:2%

Χαρά:2%

Οι μόνοι που θα του συμπαραστέκονται:2%

Προστατευτικότητα:2%

Φόβος να μην ξαναμπλέξει:2%

Θετικά\αρνητικά:

Θα τον βοηθήσει:25%

Πάντα θα είναι ένας φυλακισμένος:25%

Θα υπάρξει ένα δύσκολο στάδιο επανασύνδεσης:25%

Με τον καιρό οι σχέσεις θα γίνουν ικανοποιητικές:25%

Αρνητικά:

Κίνδυνος να εγκλωβιστεί στο οικογενειακό περιβάλλον\απομόνωση:20%

Μειονεκτεί γενικώς:20%

Ρήξη σχέσεων:20%

Επιφυλακτικότητα:20%

Οχι αποδοχή:20%

Εξαρτάται:

-απο το είδος των σχέσεων :60%

-είδος σχέσεων πριν και μετά:20%

- σχέσεις πριν φυλακή:20%
- απο το πόσο συνδεδεμένοι ήταν κατά την φυλάκιση:20%

ΦΙΛΟΙ:

ΑΓΟΡΙΑ

Για όσους απάντησαν αρνητικά:

- Ιδιος κύκλος με αυτόν :9%
- Με φόβο:4%
- Με μίσος:4%
- Φυσιολογικά:4%
- Θα απομακρυνθούν πιθανότατα:13%
- Θα τους έχει χάσει:9%
- Μετά απο 25 χρόνια οχι φίλοι:9%
- Δύσκολα θα δημιουργήσει νέους:4%
- Περιφρόνηση:4%
- Ελάχιστοι εώς Κανένα:9%
- Καχυποψία\επιφυλακτικότητα:17%
- Διαφορετικοί:4%
- Ακόμη φυλακή θα είναι:4%

Θετικά\αρνητικά:

- Μισοί\μισοί:άλλοι θα τον απομακρύνουν,αλλοι οχι:14%
- Πολλοί θα αποστασιοποιηθούν:14%
- Μόνο πραγματικοί φίλοι:28%
- Άλλοι συμπόνοια:14%
- Άλλοι απόρριψη:14%
- Μετά απο τόσο καιρό οι σχέσεις χλιαρές:14%

Θετικά:

- Περίγυρος με ίδια χαρακτηριστικά με αυτόν\ην:8%
- Ικανοποιητικά:15%
- Αποδοχή λόγω φιλίας:8%
- Συμπαράσταση:23%
- Χαρά:8%
- Έκπληξη για τον χαρακτήρα του \εμπειρίες φυλακής:8%
- Καλά:23%
- Θα του σταθούν αλλά λιγότεροι απο όσους θα περίμενε:8%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Αρνητικά:

Επιφύλαξη:2%
Απόσταση:2%
Φίλοι απο εγκληματικό περιβάλλον:16%
Καχυποψία:8%
Επιφυλακτικότητα:16%
Υποκρισία:2%
Μπορεί να μην του έχουν μείνει:21%
Δύσκολα:5%
Απόρριψη:10%
Λίγοι οι πραγματικοί φίλοι:5%
Φόβος:5%
Αποφυγή:2%
Περίεργοι:2%

N=38

Θετικά:

Οι πραγματικοί φίλοι\στήριξη:55%
Φιλικά:11%
Συμπαράσταση:22%
Αν έχουν τις ίδιες συνθήκες:11%

Εξαρτάται:

Είτε σαν να μην έλειπε:1
Είτε επιφυλακτικά:1
Απο τη σχέση που θα έχει μαζί τους:1

ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

ΑΓΟΡΙΑ:

Θετικά:

Θετικά:17%
Στήριξη σε ανάλογο βαθμό με οικογένεια:17%
Βοήθεια για επανένταξη:17%
Βοήθεια:17%
Σαν να μην είχε πάει καθόλου φυλακή:17%
Κοντά του:17%
Κάποιοι θα τον στηρίζουν:17%

Αρνητικά:

Θα τον\την φοβούνται:8%
Αν δεν αποδείξει οτι άλλαξε\αρνητικά:4%
Τυπικότητα:4%
Αποστροφή:8%
Απόρριψη λόγω ανθρωποκτονίας:4%
Αδιαφορία\απόρριψη λόγω στίγματος:16%
Εμπάθεια:4%
Χλευασμός:4%
Αρνητικά:12%
Καχυποψία\επιφυλακτικότητα:24%
Περιφρόνηση:4%
Διστακτικότητα:4%
Αδιαφορία:4%
Κανστικοί:4%

Εξαρτάται:

Απο την ποιότητα της σχέσης με συγγενείς:1
Απο τις σχέσεις:1

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Θετικά:

Θάρρος να συνεχίσει:1
Καλά:1

Αρνητικά:

Προκατάληψη:5%
Αποφυγή:5%
Θα ντρέπονται:5%
Αδιαφορία:7%
Καχυποψία\επιφυλακτικότητα:30%
Αποτυχημένος:2%
Στιγματισμένος:5%
Έλλειψη εμπιστοσύνης:2%
Απομάκρυνση:7%
Αποστασιοποίηση:2%
Περιφρονητικά:9%
Τυπικά:7%
Κατανόηση\απομάκρυνση:2%
Απόρριψη:7%
Αρνητικά:5%
Αποξένωση:2%
Αποκηρύξει:2%

Θετικά\αρνητικά:

Ψυχρά στην αρχή:25%

Μετα αποδοχή:25%

Οχι όλοι την ίδια αντίδραση:50%

Εξαρτάται:

-Ανάλογα με το που μένει:επαρχία\πόλη:25%

-Ανάλογα τον δεσμό που έχει με κάθε συγγενή:25%

-τι σχέσεις είχε με εκείνους:25%

-απο την σχέση:25%

ΕΡΩΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ:

ΑΓΟΡΙΑ:

Για όσους απάντησαν θετικά:

Θετικά,αν έχει στηριχτεί κατά την διάρκεια της φυλάκισης:7%

Η δύναμη της αγάπης:16%

Η σχέση παραμένει:31%

Θα στηρίζει η σχέση τις δύσκολες στιγμές:7%

Θα προσπαθήσει να τον κάνει να ξεχάσει:7%

Παθιασμένα:7%

Αν την έχει μετά απο 25 χρόνια,θα τον στηρίζει:23%

Θα είναι η πρώτη που θα βοηθήσει:7%

Κατανόηση:7%

Αρνητικά:

Με επιφυλακτικότητα:17%

Η ερωτική σχέση θα είναι με κάποιο άτομο της νύχτας:4%

Μεγάλη περιφρόνηση:4%

Απο τον δικό του κύκλο:4%

Περιστασιακές σχέσεις:4%

Μετα απο τόσα χρόνια,οχι:26%

Δεν θα υπάρξει:22%

Χωρισμός:9%

Καχυποψία απο το άλλο φύλο:4%

Οχι σε καλές βάσεις:4%

Εξαρτάται:

-απο την ποιότητα της σχέσης:60%

-αν υπάρχει επικοινωνία:25%

- αν υπάρχει εμπιστοσύνη:25%
- απο την αγάπη της συντρόφου:25%

ΚΟΡΙΤΣΙΑ:

Θετικά:

- Τρυφερότητα,αν νοιάζεται:5%
- Αν είναι του ίδιου επιπέδου:5%
- Αν προϋπήρχε της φυλακής:5%
- Θα του σταθεί περισσότερο απο όλους:5%
- Αν αγάπη πραγματική:10%
- Σεβασμό:5%
- Ζεστασιά:5%
- Σχέδια για το μέλλον:5%
- Χρόνος χρειάζεται:5%
- Στήριξη:5%
- Αν άντεξε 25 χρόνια,θα αντέξει:10%
- Κανένα πρόβλημα\φυσιολογικά:10%
- Ειλικρίνεια:5%
- Κατανόηση:5%
- Χαρά:5%

Αρνητικά:

- Χωρισμός:8%
- Αδιάφορα:3%
- Οχι αληθινή:3%
- Αποκλείεται\πιθανότατα να μην έχει:25%
- Απόρριψη:5%
- Επιφυλακτικά:11%
- Οχι τις καλύτερες ευκαιρίες:3%
- Με δισταγμό:6%
- Συνθήκες φυλακής\αλλαγή συνηθειών:3%
- Περιστασιακές:3%
- Δεν θα μπορέσει να διατηρήσει μια:6%
- Έλλειψη εμπιστοσύνης απο σύντροφο:3%
- Κρίση καθημερινή στην σχέση:3%
- Εγκλεισμός\εντάσεις στην σχέση:3%
- Ψέμματα απο την πλευρά του πιθανώς σχετικά με εγκλήματα:3%
- Χωρισμός[φόβο της κοπέλας]:3%
- Θα τον αποδέχεται μόνο σεξουαλικά:3%
- Εκτόνωση του ατόμου Κ.Μ.στην σχέση:3%
- Στήριξη ψυχολογικά στην αρχή:3%

Αρνητικά\θετικά:

Συμπαράσταση:25%

Επιφυλακτικότητα:25%

Αν αγάπη δυνατή ,θα αντέξει:25%

Στην αρχή δυσκολίες:25%

Μετά θα συνηθίσει ο ένας τον άλλον:25%

• ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Απο την αναφορά των παραπάνω στατιστικών αποτελεσμάτων σε ένα γενικότερο , συνολικό επίπεδο βασικό αποτέλεσμα αυτής της εργασίας είναι η επιβεβαίωση των αρχικών μας υποθέσεων και συγκεκριμένα της θεωρίας του στιγματισμού απο τον Λεμέρτ. Τα υποκείμενα μας τόσο στη ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ [μικρή βαρύτητα εγκλήματος, μικρή ποινή, έλλειψη υποτροπής] και στην ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΘΗΚΗ [μεγάλη βαρύτητα, μεγάλη ποινή, υποτροπή] τοποθετούνται ΑΡΝΗΤΙΚΑ εώς ΠΟΛΥ ΑΡΝΗΤΙΚΑ απέναντι στο υποθετικό άτομο Κ.Μ. των κειμένων έρευνας σε θέματα εργασιακής αποκατάστασης, σχέσεων με συγγενείς, ερωτικό σύντροφο , σε οικονομικό – κοινωνικό-ψυχολογικό –προσωπικό επίπεδο, όπως και στην πιθανότητα υποτροπής μετά απο ορισμένο χρονικό διάστημα [5 ετών]. Το ίδιο έντονα αρνητικοί είναι και σε θέματα ικανοποίησης του ατόμου απο τον ευατό του σε διάστημα έλευσης 5 ετών απο την αποφυλάκιση του, κοινωνικής αποδοχής και αντιμετώπισης προβλημάτων λόγω στιγματισμού, όπως και παραμονής το στίγματος για μεγάλο χρονικό διάστημα στην ζωή του ατόμου. Τα υποκείμενα μας αδυνατούν σε μεγάλο βαθμό να προτείνουν κάποιο τρόπο αντιμετώπισης\πρόβλεψης της εγκληματικότητας σε ένα γενικό επίπεδο πέρα απο αυτήν της ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ και της ενεργοποίησης των ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ και συγκεκριμένα ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ως γνωστική άμυνα στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας του Κ.Μ μετά την αποφυλάκιση. Η πίστη απέναντι στην προοπτική βοήθειας κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων απο το κοινωνικό και στις δυο συνθήκες εμφανίζεται μειωμένη, πράγμα το οποίο ερμηνεύεται ως

χαμηλή προσδοκία του δείγματος αναφορικά με την δυνατότητα κοινωνικής βοήθειας σε άτομα σαν το άτομο των κειμένων μας. Αυτή η ερώτηση ,ετσι οπως τέθηκε πέρα απο το ότι μελετάει την θετική κοινωνική υποστήριξη απέναντι σε μειονοτικές ομάδες ,εχει και ενα βαθύτερο υπόβαθρο ,αυτό της κοινωνικής αποδοχής του αποφυλακισμένου ατόμου απο το κοινωνικό σύνολο,της κοινωνικής επανένταξης του.Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΟΠΟΙΗΣΗ επίσης ενεργοποιείται και στην απόδοση των αιτιών της παραβατικής συμπεριφοράς και στους λόγους φυλάκισης του Κ.Μ.Επίσης σε ερωτήσεις του ερωτηματολογίου,που αποσκοπούν στην συγκεκριμενοποίηση της φύσης της επιρροής [θετική\αρνητική\ουδέτερη] της φυλακής σε ένα άτομο και σε θέμα υποτροπής και μη δηλ.αποτροπής απο την τέλεση νέας παραβατικής πράξης μετά την φυλακή[σωφρονιστική επιτυχία\αποτυχία] οι πεποιηθήσεις των υποκειμένων και στις δύο συνθήκες και πάλι ειναι μειωμένης πίστης στην θετική επιρροή του σωφρονιστικού συστήματος,ετσι οπως έχει εως τώρα,στην προσωπικότητα και στην αποφυγή απο το άτομο νέας παράβασης.Προτείνονται τρόποι σωφρονιστικής αντιμετώπισης του φυλακισμένου απο το δείγμα μας ,οπως και οι αναλυτικοί λόγοι για τους οποίους κάποιος εγκληματεί,φυλακίζεται και αρνητικής επίδρασης της φυλακής σε ενα ένα γενικότερο επίπεδο ,πάνω στο φυλακισμένο άτομο.Αυτό γίνεται για όλες τις ερωτήσεις,οι οποίες εκτός κάποιων,επεξεργαστήκαν σε ενα πρωτογενές και σε ενα δευτερογενές επίπεδο:στην δευτερογενή ανάλυση εντοπίζονται στοιχεία της έρευνας αυτής,που εμπλουτίζουν την πρωτογενή ανάλυση και ουσιαστικότερα την αναδεικνύουν ακόμα πιο πολύ.Πρωτογενή και δευτερογενή ανάλυση αλληλοσυμπληρώνουν η μία την άλλη στους βασικούς παράγοντες που επιβεβαιώνουν τις αρχικές μας υποθέσεις.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ:

Μετά την αποφυλάκιση του το άτομο της συνθήκης Α για το 87% του αντρικού δείγματος και το 94% του γυναικείου, το άτομο της συνθήκης θα είναι σε αρνητική κατάσταση. Στην δεύτερη συνθήκη τα ποσοστά στο αντρικό δείγμα μεγαλώνουν προς αρνητική κατεύθυνση με το 96% του δείγματος να προβλέπει ως αρνητική την επαγγελματική κατάσταση του ατόμου. Σε επίπεδο ψυχολογίας το 67% του αντρικού δείγματος και το 69% του γυναικείου στην πρώτη συνθήκη απαντά ότι η ψυχολογία του ατόμου μετά την αποφυλάκιση θα είναι αρνητική. Η μόνη διαφοροποίηση μεταξύ των δυο δειγμάτων είναι ότι στο γυναικείο δείγμα το 24% απαντά ότι η ψυχολογία του ατόμου θα είναι εν μέρει θετική εν μέρει αρνητική δεδομένου ότι θα χαίρεται για την αποφυλάκιση του, όμως θα αντιμετωπίσει δυσκολίες στο μέλλον. Στην δεύτερη συνθήκη το γυναικείο ποσοστό μεγαλώνει στατιστικά σημαντικά με 83% [69% της πρώτης συνθήκης] ενώ το αντρικό ποσοστό παραμένει στα ίδια ποσοστά με την πρώτη συνθήκη. Σε κοινωνικό επίπεδο το μεγαλύτερο ποσοστό και στις δυο συνθήκες τοποθετείται αρνητικά [93% γυναίκες, 87% άντρες : πρώτη συνθήκη, 89% άντρες, 93% κορίτσια]. Το ίδιο συμβαίνει και σε επίπεδο σχέσεων με το 83% του αντρικού δείγματος της πρώτης συνθήκης να τοποθετείται αρνητικά και το 78% του γυναικείου. Μόνο το 9% και εξίσου το 15% των κοριτσιών τοποθετείται θετικά. Στην δεύτερη συνθήκη τα πράγματα δεν καλυτερεύουν αφού το 75% του αντρικού δείγματος απαντά αρνητικά και το 90% του γυναικείου. Τα γυναικεία ποσοστά είναι μεγαλύτερα από τα αντρικά σε επίπεδα σχέσεων. Τέλος σε επίπεδο εργασίας στην πρώτη συνθήκη το 54% των αντρών και το 57% των γυναικών είναι αρνητικά διακείμενο απέναντι στο άτομο Κ.Μ. Μόνο το 17% στους άντρες και το 15% στις γυναίκες είναι θετικά τοποθετημένο. Το 19% και το 29% στις

γυναίκες είναι θετικά και αρνητικά τοποθετειμένο. Στην συνθήκη 2 τα ποσοστά ανεβαίνουν στατιστικά σημαντικά συγκριτικά με την συνθήκη 1 ,με 87% του αντρικού δείγματος και το 90% του γυναικείου. Μόνο το 9% και το 5 % αντίστοιχα στις γυναίκες είναι θετικά τοποθετειμένο.

Στην ερώτηση τρία ``πως πιστεύετε ότι θα αντιμετωπιστεί το άτομο αυτό απο :`` 1]την οικογένεια του 2]φίλους 3]ερωτική σχέση 4]συγγενείς η οικογένεια φαίνεται στατιστικά να ξεχωρίζει με το 65% του αντρικού δείγματος και το 66% του γυναικείου να θεωρεί ότι θα στηρίξει το άτομο. Το ίδιο ισχύει περίπου και στην δεύτερη συνθήκη με μια ελάχιστη διαφορά ότι τα ποσοστά υποστήριξης μειώνονται κάπως. Αυτό οφείλεται προφανώς στις συνθήκες της δεύτερης περίπτωσης[μεγάλη εγκληματικότητα, πολυπότροπος και μεγάλη ποινή]. Οι φίλοι εμφανίζονται και αυτοί ως μια σημαντική ομάδα κοινωνικής στήριξης του αποφυλακισμένου ,αρκεί να είναι ``πραγματικοί `` σύμφωνα με το δείγμα μας, όπως και στην ερωτική σχέση ισχύει η ίδια προϋπόθεση δηλ. να είναι σχέση δυνατή ,με βάσεις. Μόνο το 26% και το 22% του γυναικείου δείγματος απαντά αρνητικά στην ερωτική σχέση. Στην δεύτερη συνθήκη όμως το ποσοστό της αρνητικής στάσης εκ μέρους του ερωτικού συντρόφου μεγαλώνει με το 55% των αντρών να τοποθετείται αρνητικά και το 58% των γυναικών. Οι συγγενείς εμφανίζονται και στις 2 συνθήκες ως μια μη-ικανοποιητική ομάδα στήριξης για το αποφυλακισμένο άτομο και αυτό δικαιολογείται απο το δείγμα μας εν μέρει λόγω της `` μακρυνής συγγένειας`` και όχι της τόσο στενής ,όσο είναι η οικογένεια. Τα ποσοστά αρνητικότητας και πάλι ανεβαίνουν στην δεύτερη συνθήκη.

Στην ερώτηση 4 ``πως θα είναι μετά απο 5 χρόνια`` ,αναφορικά με την πρώτη συνθήκη το δείγμα τοποθετείται θετικά για το άτομο K.M. σε κοινωνικό

επίπεδο,σε προσωπικό και σε ψυχολογικό μόνο τα αγόρια[74%] ενώ στα κορίτσια το 44%[31% αρνητικά].Η διαφορά εδώ είναι ότι ενώ το 20% των αντρών ψυχολογικά βλέπει το άτομο άσχημα έως μέτρια,στις γυναίκες της πρώτης συνθήκης το ποσοστό είναι 36%.Σε οικονομικό επίπεδο άσχημα έως μέτρια βλέπει το άτομο το 53% των αντρών και 39% των γυναικών ενώ καλά το 26% και το 50% στις γυναίκες.Και εδώ το ποσοστό θετικότητας είναι διπλάσιο στις γυναίκες συγκριτικά με τους άντρες.

Στην δεύτερη συνθήκη τα ποσοστά αρνητικότητας μεγαλώνουν σε όλα τα επίπεδα και αυτό οφείλεται στις διαφορετική διακύμανση των μεταβλητών που διαφοροποιούν τις δυο συνθήκες των κειμένων.Ενώ στην πρώτη συνθήκη το άτομο δεν αντιμετωπίζει προβλήματα μετά από 5 χρόνια σε κοινωνικό-προσωπικό-ψυχολογικό επίπεδο,στην δεύτερη συνθήκη αντιμετωπίζει!Μόνο σε οικονομικό επίπεδο το 22% των αντρών και το 29% των γυναικών απαντούν ότι το άτομο θα είναι καλά. Το 65% των γυναικών και το 53% των αντρών τοποθετείται για το άτομο Κ.Μ. από άσχημα έως μέτρια.Ωστόσο τα ποσοστά θετικότητας σε προσωπικό επίπεδο και σε κοινωνικό δεν είναι τόσο αρνητικά για το άτομο ,απλά είναι διαφορετικά,πιο μειωμένα σε σχέση με την πρώτη.

Η επίδραση της φυλακής στο άτομο στην πρώτη συνθήκη είναι για το 62% του αντρικού δείγματος αρνητική και για το 75% ενώ στην δεύτερη 71% και 72% αντιστοίχως.Δεν υπάρχει διαφοροποίηση.Η φυλακή σταθερά και στις δυο συνθήκες είναι αρνητικά κατηγοριοποιημένη στο γνωστικό υπόβαθρο των ατόμων.

Στην ερώτηση αν μετά από 5 χρόνια το άτομο θα έχει ξαναμπεί φυλακή,η επίδραση των μεταβλητών :μεγάλη εγκληματικότητα,μεγάλη ποινή,υποτροπή σε σχέση με τις μεταβλητές:μικρή εγκληματικότητα,μικρή ποινή και έλλειψη

υποτροπής είναι προφανής. Τα ποσοστά θετικής απάντησης δηλ. ότι θα έχει ξαναμπεί φυλακή διπλασιάζονται σχεδόν στην δεύτερη συνθήκη με το 71% να υποστηρίζει ότι το άτομο θα έχει ξαναμπεί φυλακή και από τις γυναίκες το 60%. Μόνο το 17% του αντρικού δείγματος της δεύτερης συνθήκης απαντά όχι και το 15% στις γυναίκες σε σχέση με το 37% της πρώτης συνθήκης και το 42% στις γυναίκες που απαντά όχι στην υποτροπή μετά από 5 χρόνια.

Στον ίδιο άξονα ερώτησης, στην ενότητα "αν είναι θα είναι ικανοποιημένο το άτομο από τον εαυτό του" μετά από 5 χρόνια έχουμε μια διαφοροποίηση μεταξύ των 2 συνθηκών και η οποία είναι η εξής: στην πρώτη συνθήκη το αντρικό δείγμα απαντά σε ποσοστό 48% ότι ναι, το άτομο θα είναι ικανοποιημένο από τον εαυτό του και 48% το ίδιο από τις γυναίκες. Στην δεύτερη συνθήκη όμως τα ποσοστά ικανοποίησης μειώνονται με το 30% του αντρικού δείγματος αυτήν την φορά να απαντά ναι στην ικανοποίηση εαυτού και το 14% [σε σχέση με το 48% της πρώτης συνθήκης!] στις γυναίκες. Και πάλι η διαφοροποίηση οφείλεται στην διακύμανση των ανεξάρτητων μεταβλητών. Στην ερώτηση "θα έχει την αποδοχή του κοινωνικού συνόλου;" στην πρώτη συνθήκη τα ποσοστά θετικότητας είναι σαφώς μεγαλύτερα [59%, 50%] σε σχέση με τα ποσοστά θετικότητας στην δεύτερη συνθήκη, όπου υπάρχει αισθητή μείωση [31%, 12%]. Αντίστοιχα στην δεύτερη συνθήκη αυξάνονται τα ποσοστά αρνητικότητας δηλ. κοινωνικής απόρριψης του ατόμου [63%, 72%]. Τα ποσοστά είναι μεγαλύτερα ελαφρώς στο γυναικείο δείγμα της δεύτερης συνθήκης σε σχέση με το αντρικό δείγμα ενώ στην πρώτη συνθήκη δεν υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ αντρικού και γυναικείου δείγματος τόσο στην κοινωνική αποδοχή όσο και στην κοινωνική απόρριψη.

Στην ερώτηση "θα αντιμετωπίζει προβλήματα?" το 84% του αντρικού δείγματος και το 82% του γυναικείου απαντάει ναι, θα αντιμετωπίζει και μόνο το 5% απαντά όχι, από τα αγόρια και το 2% από τα κορίτσια.

Στην ερώτηση "υπάρχει βοήθεια από κοινωνικές ομάδες\κοινωνική σε θέματα μειονοτήτων?" στην πρώτη συνθήκη το 56% απαντά ναι από το αντρικό δείγμα και το 61% των γυναικών. ΟΧΙ απαντά το 35% και στα δύο φύλα. Μόνο το 9% στους άντρες απαντά ότι αυτό εξαρτάται. Στην δεύτερη συνθήκη τα ποσοστά θετικότητας πάλι μειώνονται, κυρίως στο αντρικό δείγμα με το 43% αυτή την φορά να απαντά πως οι μειονότητες δέχονται βοήθεια κοινωνική. Στο γυναικείο η διαφοροποίηση συγκριτικά με την πρώτη συνθήκη είναι αμυδρή αφού στην πρώτη συνθήκη το 61% απαντά "δέχονται βοήθεια κοινωνική" και στην δεύτερη το 58%. Αντίστοιχα, τα ποσοστά αρνητικότητας αυξάνονται πάλι για το αντρικό δείγμα στην δεύτερη συνθήκη και από 35% ανεβαίνουν στο 43% ενώ στις γυναίκες υπάρχει μια μείωση, δηλ. 22%.

Στην ερώτηση σχετικά με την ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ του ατόμου ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗ υπάρχει η διάκριση μεταξύ αυτών που πιστεύουν ότι μπορεί να γίνει πρόβλεψη και αυτοί που πιστεύουν πως όχι. Το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος πιστεύει πως η πρόβλεψη είναι δυνατή. Για όσους πιστεύουν πως είναι δυνατή η πρόβλεψη, οι παράγοντες που αναδύθηκαν ως σημαντικότεροι είναι οι εξής: για το αντρικό δείγμα είναι η παρακολούθηση [60%], η παροχή κοινωνικής βοήθειας [12%], τα στερεότυπα [δείκτες υποτροπής, 28%]. Ως βασική υποκατηγορία του παράγοντα της παρακολούθησης είναι η υποκατηγορία των ειδικών [55%], οι οποίοι είτε μελετούν την συμπεριφορά μέσα είτε έξω από την φυλακή. Στο γυναικείο δείγμα ο παράγοντας της παρακολούθησης είναι επίσης κυρίαρχος με το 50% του δείγματος να τον

τοποθετεί ως μέσο πρόβλεψης της εγκληματικότητας του ατόμου μετά την έξοδο του από την φυλακή. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες για το γυναικείο δείγμα είναι η βοήθεια από κρατικούς φορείς 40%, οι συνθήκες στην φυλακή 10%. Για όσους απάντησαν ΟΧΙ στην πρόβλεψη μετά την έξοδο από την φυλακή, στο αντρικό δείγμα ο βασικός παράγοντας ήταν η απροβλεπτότητα της συμπεριφοράς 46% στους άντρες και το 45% στις γυναίκες. Τα ποσοστά εδώ είναι παρεμφερή. Άλλος παράγοντας είναι και η ξεχωριστή υπόσταση που έχει το κάθε άτομο. Το 31% στους άντρες συμφωνεί με αυτό και το 29% στις γυναίκες.

Στην δεύτερη συνθήκη για όσους απάντησαν θετικά στην δυνατότητα πρόβλεψης της εγκληματικότητας μετά την έξοδο από την φυλακή, ο βασικός παράγοντας είναι η υποτροπή [28%] για το αντρικό δείγμα και 23% για τις γυναίκες. Άλλοι σημαντικοί παράγοντες είναι: η παρακολούθηση 20% για τους άντρες και η παρακολούθηση από ειδικούς για τις γυναίκες [8%], η στήριξη, 22% στο αντρικό δείγμα και 8% για τις γυναίκες, ο δείκτης προκατάληψης για τους άντρες 17% και τα ψυχολογικά τεστ για τις γυναίκες 8%, όπως και η πολυπαραγοντική αιτιολόγηση 15%. Για όσους απάντησαν όχι, οι βασικοί παράγοντες και πάλι και για τα δύο φύλα είναι η απροβλεπτότητα του χαρακτήρα [άντρες: 12%, γυναίκες: 43% αδυναμία γνώσης του χαρακτήρα], η έλλειψη κοινωνικής αποδοχής [25%, 5%] και γενικότερα η αδυναμία πρόβλεψης της εγκληματικότητας, ως παράγοντας που αναδείχτηκε μόνο από το γυναικείο δείγμα σε ποσοστό 21%.

Στην ερώτηση που αφορά την ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ γενικότερα, για όσους απάντησαν ναι, η πρόβλεψη μπορεί να γίνει μέσα από: στην πρώτη συνθήκη για το αντρικό δείγμα αυτή μπορεί να γίνει μέσα από τους επιστήμονες [41%], από την μελέτη του περιβάλλοντος του ατόμου [33%], από την

παροχή βοήθειας απο το Κράτος\κοινωνία[12%] και απο τα στερεότυπα\υποτροπή[12%].Για το γυναικείο δείγμα αντίστοιχα : ο βαθμός επανένταξης του ατόμου[22%],οι ειδικοί[39%] και η μελέτη του περιβάλλοντος του ατόμου[39%].Για όσους απάντησαν ΟΧΙ,οι βασικοί παράγοντες είναι για το αντρικό δείγμα : τα στερεότυπα 6%,η απροβλεπτότητα της συμπεριφοράς \χαρακτήρα 50%, και η ξεχωριστή ατόμικη υπόσταση 6%.Για το γυναικείο δείγμα :το στερεότυπο\υποτροπή 20%,η απροβλεπτότητα ψυχισμού\χαρακτήρα 54%,η έλλειψη γνώσης παραγόντων 13%.

Στην δεύτερη συνθήκη ,για όσους απάντησαν ΝΑΙ, οι βασικότεροι παράγοντες είναι : για το αντρικό δείγμα είναι η μελέτη της συμπεριφοράς του ατόμου 54%,η πρωτογενής πρόληψη 40% ενώ για το γυναικείο δείγμα το περιβάλλον του ατόμου σε ποσοστό 6%,η εργασία 3%,καθώς και η μελέτη της συμπεριφοράς του ατόμου 45% και η πρόληψη 38%.Τα ποσοστά μεταξύ αντρικού και γυναικείου δείγματος με ελάχιστες διαφοροποιήσεις,είναι σχεδόν στα ίδια επίπεδα.Για όσους απάντησαν οχι στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας η έλλειψη συγκεκριμένου τρόπου μέτρησης[50% άντρες,34% γυναίκες] και η έλλειψη συγκεκριμένου τρόπου πρόβλεψης [32% άντρες,25% γυναίκες] είναι οι δύο βασικοί παράγοντες.

Μεταξύ των δυο συνθηκών παρατηρούμε οτι στην δεύτερη συνθήκη αναδύεται ο παράγοντας της πρόληψης ,που δεν αναδύεται στην πρώτη συνθήκη και ότι και στις δυο συνθήκες η απροβλεπτότητα του χαρακτήρα\συμπεριφοράς ή ψυχισμού ως εμπόδιο στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας είναι ενα κοινό στοιχείο,οπως και η παρακολούθηση του ατόμου μέσα και έξω απο την φυλακή,είτε στο περιβάλλον του είτε απο ειδικούς.Η έννοια της

παρακολούθησης θυμίζει το Πανοπτικό του Μπένθαμ, παραπέμπει στον έλεγχο, στην χειραγωγή και σαφώς σε συνθήκες εγκλεισμού.

Στην ερώτηση "αν το στίγμα της φυλάκισης θα επηρεάζει την ζωή του ατόμου μετά την αποφυλάκιση", και στις δυο πειραματικές συνθήκες το δείγμα, γυναικείο και αντρικό απαντά σε συντριπτικό ποσοστό [πάνω από 75, ότι θα υπάρχει ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ στην ζωή του ατόμου. Πιο συγκεκριμένα στην πρώτη συνθήκη το 80% του αντρικού δείγματος και το 77% του γυναικείου, απαντούν ότι θα υπάρχει επιρροή του στίγματος προς αρνητική κατεύθυνση. Μόνο το 6% απαντά προς θετική κατεύθυνση και στα δύο φύλα της πρώτης συνθήκης. Στην δεύτερη συνθήκη τα ποσοστά ΑΡΝΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ του στίγματος ανεβαίνουν ακόμα περισσότερο με το 86% του αντρικού και γυναικείου δείγματος να συμφωνεί. Μόνο το 5% διαφωνεί, 2% στους άντρες απαντά πως η επιρροή του στίγματος εξαρτάται και 6% στις γυναίκες.

Στην αιτιολόγηση του στίγματος φυλάκισης, για όσους απάντησαν ότι το στίγμα θα επηρεάζει αρνητικά την ζωή του ατόμου η αιτιολόγηση αυτή γίνεται στην πρώτη συνθήκη από τα δύο φύλα ως εξής: στο αντρικό δείγμα το στίγμα της φυλακής θα επηρεάζει αρνητικά την ζωή του ατόμου και μετά την αποφυλάκιση διότι θα υπάρχει έλλειψη κοινωνικής αποδοχής 35% [από τον περίγυρο 12%, στίγμα φυλακής: 23%], διότι το ποινικό μητρώο είναι βεβαρυμένο 12%, διότι το άτομο θα έχει ψυχολογικά προβλήματα 18% και διότι θα υπάρχουν γενικότερες κοινωνικές επιπτώσεις στο άτομο 12%. Στο γυναικείο δείγμα η αρνητική επιρροή του στίγματος μετά την φυλακή εξηγείται από την ίδια την φύση [αρνητική] του στίγματος φυλάκισης 22%, από την χρονικότητα της επιρροής [σε όλη του\της ζωή] 13%. Αυτοί είναι οι 2 βασικότεροι λόγοι

αιτιολόγησης απο το γυναικείο δείγμα της πρώτης συνθήκης.Αναφορικά με την δεύτερη οι άντρες διακρίνουν καχυποψία απο το κοινωνικό σύνολο 7% και το στιγματισμό επίσης απο το κοινωνικό σύνολο 93% ως τους 2 και μόνο παράγοντες αιτιολόγησης του στίγματος.Με όρους ατομικού και κοινωνικού,τα ποσοστά αυτά μετατρέπονται σε 61% [αιτιολόγηση απο κοινωνικό σύνολο] και απο το άτομο 39%.Τα κορίτσια διακρίνουν τον ποινικό παράγοντα 31%,τον ατομικό 22% και το κοινωνικό σύνολο 47%.Αναφορικά με την επεξήγηση του τι περιέχει αυτή η κατηγορία του "κοινωνικού συνόλου",περιέχει:25% επιφυλακτικότητα,65% έλλειψη κοινωνικής αποδοχής και 10% στίγμα φυλακής.Και στις δύο συνθήκες η έλλειψη κοινωνικής αποδοχής και ο στιγματισμός είναι κεντρικοί παράγοντες αιτιολόγησης με ακόμη μεγαλύτερη ποσοστιαία συχνότητα στην δεύτερη συνθήκη,οπου οι ανεξαρτητες μεταβλητές είναι βαρύτερες εγκληματικά.

Στην ερώτηση "πως θα είναι στην εργασία του?", το μεγαλύτερο ποσοστό του αντρικού δείγματος της πρώτης συνθήκης απαντά πως θα νιώθει φόβο και θα είναι υποτακτικός [48%] και το 64% στις γυναίκες.Φυσιολογική συμπεριφορά αποδίδει στο άτομο το 28% του αντρικού δείγματος και το 4% στις γυναίκες.Προβληματική συμπεριφορά στην εργασία δίνει το 11% των αντρών της πρώτης συνθήκης και το 8% του γυναικείου.Επίσης το 23% του γυναικείου δείγματος δίνει άλλη απάντηση[αναφέρεται] συνθήκη το 40% του αντρικού δείγματος και το 35% του γυναικείου απαντά ότι θα είναι υποτακτικός\η στην εργασία,φυσιολογικός\η το 11% των αντρών και το 2% στις γυναίκες,ενώ ότι θα δημιουργεί προβλήματα στην εργασία του\της το 26% των αντρών και το 45% στις γυναίκες.Το 20% στους άντρες και το 17% στις γυναίκες δίνει άλλη

απάντηση από τις κλειστές απαντήσεις του ερωτηματολογίου, οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά στα αποτελέσματα.

Στην ερώτηση αναφορικά με την επίδραση της φυλακής σε επίπεδο παραμονής στην φυλακή για 10 χρόνια το 43% του αντρικού δείγματος θεωρεί ότι θα είναι θετική και το 55% στα κορίτσια. Ουδέτερη επίδραση πιστεύει ότι θα έχει το 23% και στα δύο φύλα, ενώ αρνητική το 31% στα αγόρια και το 20% στις γυναίκες. Υπάρχουν κάποιες αυξομειώσεις στα ποσοστά τα γυναικεία και τα ανδρικά αλλά δεν είναι στατικά σημαντικής τάξεως.

Αναφορικά με την απόδοση των αιτιών της παραβατικής συμπεριφοράς του/της Κ.Μ. στην πρώτη συνθήκη οι παράγοντες που αναδείχτηκαν στο αντρικό δείγμα είναι: οικογένεια 21%, οικονομικά προβλήματα 19%, χρήση ουσιών 11%, συναναστροφές 8%, κοινωνικές αιτίες 11%. Στο γυναικείο δείγμα αντίστοιχα είναι: οικογένεια 21%, παρέες 12%, οικονομικά αίτια 19%, κοινωνικές αιτίες 8%, ψυχολογικές 9%. Όπως παρατηρούμε η οικογένεια κατέχει κεντρική θέση ως αίτιο παράβασης του Κ.Μ. μαζί με τα οικονομικά προβλήματα.

Στην δεύτερη συνθήκη στο αντρικό δείγμα οι αιτίες παράβασης που ξεχώρισαν είναι η παιδεία 6%, οι αξίες 5%, η οικογένεια 16%, το περιβάλλον 4%, ψυχολογία 9%, κοινωνικές αιτίες 15%, οικονομικά προβλήματα 18%, ατομικός παράγοντας 6%. Αντίστοιχα στις γυναίκες είναι: η παιδεία 4%, οι αξίες 7%, η οικογένεια 17%, το περιβάλλον 10%, η ψυχολογία 11%, οι κοινωνικές αιτίες 10%, τα οικονομικά προβλήματα 19%, ατομικός παράγοντας 4%. Παρατηρούμε ότι και στην δεύτερη συνθήκη η οικογένεια μαζί με τα οικονομικά προβλήματα είναι από τους κεντρικότερους παράγοντες πρόκλησης παραβατικής συμπεριφοράς από το άτομο.

Στην ερώτηση "ποιοί είναι οι λόγοι φυλάκισης ενός ατόμου", στην πρώτη συνθήκη αναδείχθηκαν :η τιμωρία[άντρες:16% γυναίκες :9%],ο παραδειγματισμός [5%, 9%],ο σωφρονισμός [29%,31%],η απόδοση δικαιοσύνης [2%,4%],η απειλή\προστασία του κοινωνικού συνόλου [5%,10%],η παρανομία[31%,32%].Τα ποσοστά ανα φύλο δεν εμφανίζουν μεγάλες στατιστικές διαφορές .Ο σωφρονισμός και η τιμωρία είναι οι κεντρικότεροι παράγοντες που αναδείχθηκαν σε αυτήν την κατηγορία.Στην δεύτερη συνθήκη αντιστοίχως έχουμε τα εξής ποσοστά:τιμωρία[άντρες:9%,γυναίκες0%]σωφρονισμός 22%[άντρες],παράβαση νόμων 24%[άντρες],ικανοποίηση θύματος 4%[άντρες],προστασία κοινωνικού συνόλου 5%[άντρες],παραδειγματισμός 9%[άντρες], ψυχολογία[παιδικά τραύματα-ηλικία:γυναίκες] 18%,κακή οικογενειακή κατάσταση 21%[γυναίκες],οικονομικά προβλήματα 16%[γυναίκες],κοινωνικές αιτίες 11%[γυναίκες] και κακές παρέες 10%[γυναίκες].Παρατηρούμε ότι στην δεύτερη συνθήκη το γυναικείο δείγμα δίνει διαφορετικούς λόγους φυλάκισης απο ότι το αντρικό.

Στη ερώτηση αναφορικά με το στίγμα ,ξεχωρίσαμε μια άλλη κατηγορία ποιτικών δεδομένων ,αυτή της ΧΡΟΝΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ: στην πρώτη συνθήκη μόνο το 6% μας απαντά ότι το στίγμα θα είναι μικρό και θα ξεχαστεί[6%],όπως και το ότι θα ενεργοποιείται σε ιδιαίτερες συνθήκες [6%].Αυτά τα ποσοστά αφορούν το αντρικό δείγμα της πρώτης συνθήκης,όμως το ίδιο ισχύει και για το γυναικείο δείγμα αφού 66% πιστεύει ότι το στίγμα θα μείνει για όλη του\της ζωή\παραμένει 66%.Στην δεύτερη συνθήκη το 71% του αντρικού δείγματος θεωρεί ότι θα είναι μεγάλη η χρονικότητα του στίγματος ,όπως και το 39% του γυναικείου.Και στις 2 συνθήκες η χρονικότητα επιρροής του στίγματος είναι μεγάλη.

Μια άλλη διάσταση είναι επίσης και αυτή της ΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΤΟΥ ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ: και στις δυο συνθήκες είναι μεγάλη .

Τέλος στην ερώτηση που αναφέρεται στο πώς θα είναι το άτομο μετά την αποφυλάκιση του εργασιακά ,οπώς αναφέραμε τα ποσοστά είναι αρνητικότερα τόσο στην πρώτη συνθήκη όσο και στην δεύτερη.Θέλαμε να αναλύσουμε αυτήν την αρνητικότητα και να δούμε σε ποιούς λόγους κατά το δείγμα μας αυτή οφείλεται:στην πρώτη συνθήκη το άτομο θα δυσκολευτεί εργασιακά σύμφωνα με το αντρικό δείγμα γιατί το στίγμα θα δημιουργεί έλλειψη κοινωνικής αποδοχής 26%% εργοδότες,το ποινικό μητρώο θα δημιουργεί προβλήματα 11%,θα βρίσκει δουλειές που δεν θα είναι επιλογή του\της 11%,θα έχει δυσκολίες προσαρμογής 11%,οι δουλειές θα είναι ευκαιριακές 11% και 7% με μέσο.Στο γυναικείο δείγμα τα ποσοστά είναι: 50% έλλειψη κοινωνικής αποδοχής [20% εργοδότες,30%κοιν.περιβάλλον],ποινικό μητρώο 3%,μέσο 7%,ευκαιριακές εργασίες 7%,δουλειές που δεν είναι επιλογή του ατόμου 10%.

Στην δεύτερη συνθήκη η έλλειψη εμπιστοσύνης απο εργοδότες είναι στο 11% για το αντρικό δείγμα,η έλλειψη προσόντων\ηλικία στο 14%,το ποινικό μητρώο 16%,το εργασιακό επίπεδο κατώτερο\άνεργος 11% και αρνητικά\αδιακιολόγητα 23%.Στις γυναίκες η έλλειψη εμπιστοσύνης απο εργοδότες είναι στο 7%,η έλλειψη προσόντων \ηλικία στο 17%,το εργασιακό επίπεδο κατώτερο\άνεργος στο 19% και αρνητικά αδικαιολόγητα στο 38%.Προφανώς ο νέος παράγοντας που εμφανίζεται στην δεύτερη συνθήκη και που δεν εμφανίζεται στην πρώτη και που οφείλεται στις ανεξάρτητες μεταβλητές της 2ης συνθήκης είναι ο παράγοντας έλλειψη προσόντων\ηλικία και αυτό διότι στην 2η συνθήκη το άτομο περιγράφεται να έχει εκτίσει 25 χρόνια φυλάκιση πράγμα που το κάνει να αποφυλακίζεται σε ώριμη ηλικία.Επομένως στα τρία

χρόνια φυλάκισης[πρώτη συνθήκη] το δείγμα δεν θεωρεί ότι η εύρεση εργασίας δυσκολεύει για το άτομο λόγω έλλειψης προσόντων διότι ο χρόνος εγκλεισμού είναι μικρότερος από ότι στα 25 χρόνια[συνθήκες δεύτερου κειμένου].Αποδεικνύεται δηλ. ότι το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα φυλάκισης κάνει το αποφυλακισμένο άτομο ίσως να φαντάζει ελλιπές από άποψη εργασιακών προσόντων συγκριτικά με κάποιο άτομο αποφυλακισμένο, που έχει εκτίσει μικρό χρονικό διάστημα φυλάκισης.Επαναλαμβάνουμε και πάλι ότι ο παράγοντας έλλειψη προσόντων ηλικία δεν εμφανίζεται στην πρώτη πειραματική συνθήκη,όπου το χρονικό διάστημα έκτισης της ποινής είναι τριετές και το έγκλημα ποινικά ελαφρύτερο.

Συμπερασματικά και σε γενικότερο επίπεδο,στις περισσότερες ερωτήσεις μας,μείον κάποιων εξαιρέσεων,η δεύτερη συνθήκη[μεγαλύτερη εγκληματικότητα,υποτροπή,μεγαλύτερη ποινή] επηρεάζει το δείγμα μας,τόσο το αντρικό όσο και το γυναικείο ,στο να προσλάβουν το αποφυλακισμένο άτομο αρνητικά.Απο αυτήν οπτική γωνία οι υποθέσεις εργασίας που κάναμε αρχικά στην φάση σχεδιασμού της έρευνας ,ΕΠΑΛΗΘΕΥΤΗΚΑΝ.

- ✓ [Τα αποτελέσματα της εργασίας αυτής γενικεύονται σε πληθυσμό που εμφανίζει τα ίδια δημογραφικά χαρακτηριστικά,που εμφανίζει το δείγμα μας και που αναφέρονται αναλυτικότερα στην ενότητα των περιοχομένων].

• ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ως μια τελική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτής της έρευνας θα θέλαμε να αναφέρουμε ότι η έρευνα αυτή επιβεβαίωσε τις αρχικές της υποθέσεις:δηλ.την

θεωρία της περιθωριοποίησης[κοινωνικός αποκλεισμός] που υφίσταται το στιγματισμένο άτομο,στην περίπτωση μας το "αποφυλακισμένο άτομο"[στίγμα φυλάκισης] δηλ.την θεωρία του στιγματισμού έτσι όπως αρχικά αναπτύχθηκε μέσα στους θεωρητικούς κύκλους της κοινωνικής αντίδρασης του εγκλήματος και στην συνέχεια εμβαθύνθηκε από τον ΛΕΜΕΡΤ.

Η βασική κριτική που θα μπορούσαμε να ασκήσουμε στην έρευνα αυτή είναι σχετικά με την αξιοπιστία των δεδομένων δηλ. κατά πόσο το ερωτηματολόγιο μοιράστηκε στα άτομα που υποτίθεται ότι μελετάει αναφορικά με το ηλικιακό πλέγμα,την κοινωνικό-οικονομική τάξη και το εισόδημα.Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε από αποψη δειγματοληψίας στα πλαίσια φοιτητών κοινωνιολογίας του Παντείου Παν/μίου ,οι οποίοι ήταν υπεύθυνοι για την χορήγηση του ερωτηματολογίου στο δείγμα που τους ζητήθηκε και το οποίο περιγράψαμε στην ενότητα της μεθοδολογίας.Κατά την επιστροφή των ερωτηματολογίων διαπιστώθηκε ότι ενώ είχε ζητηθεί από το δείγμα να μην μοιραστεί το ερωτηματολόγιο σε φοιτητές κοινωνικών επιστημών δεδομένου ότι θα είναι πιο ευαισθητοποιημένοι σε τέτοια θέματα,επομένως και λιγότερο αντικειμενικοί λόγω γνώσης,το 40% σχεδόν του ερωτηματολογίου και στις δύο συνθήκες είναι χορηγημένο σε φοιτητές Πανεπιστημίου.Δεν διευκρινίζεται αν είναι φοιτητές Κοινωνικών επιστημών αλλά έχουμε τις επιφυλάξεις μας για το αν είναι ή δεν είναι.

Μία δεύτερη κριτική αυτής της έρευνας είναι ότι ουσιαστικά ,λόγω αμφισβήτησης της αξιοπιστίας των δεδομένων[το ερωτηματολόγιο δεν συμπληρώθηκε μπροστά στον ερευνητή αλλά παραδόθηκε μετά από ένα μήνα,ούτε υπήρχαν στοιχεία ελέγχου των ερωτώμενων,αν όντως ερωτήθηκαν ή συμπληρώθηκαν από τους ίδιους τους φοιτητές]είναι αυτή της μειωμένης

γενικευσιμότητας των αποτελεσμάτων σε μεγαλύτερο ηλικιακό πληθυσμός: οι ηλικίες που λήφθηκαν υπόψη ήταν από 20 έως 26, επομένως οι ηλικιακές ομάδες: 27-35, 35-45, 46-55, 55-65 και 65 + δεν έχουν μελετηθεί. Στο σημείο αυτό θα μπορούσαμε να προτείνουμε την επανάληψη της έρευνας σε όλα τα ηλικιακά στρώματα με ένα δείγμα $n=80$ ατόμων για κάθε ηλικιακή κατηγορία. Και με ένα συνδυασμό ποσοτικής και ποιοτικής λήψης δεδομένων, όπως είναι αυτό της ανοιχτής και κλειστής συνέντευξης αλλά και του ερωτηματολογίου. Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ένα μελλοντικό επίπεδο ωστόσο.

Μια τελευταία κριτική είναι αυτή της στατιστικής επεξεργασίας των δεδομένων. Σε αυτή την εργασία κινήθηκα σε ένα απλοϊκό επίπεδο στατιστικής ανάλυσης, που δεν χρησιμοποιεί δείκτες συσχέτισης μεταξύ της εξαρτημένης και ανεξάρτητης μεταβλητής αλλά που κινήθηκε σε ένα περιγραφικό επίπεδο [περιγραφική στατιστική]. Για πιο λεπτομερειακή επεξεργασία των δεδομένων συνίσταται η πολυδιάστατη στατιστική που μελετάει τις μεταβλητές συνολικά σε ταυτόχρονη αλληλεπίδραση μεταξύ τους και αναδεικνύει τα πολλαπλά σημεία αλληλεπίδρασης τους.

Ως μια συνολική εκτίμηση της έρευνας αυτής είμαστε ικανοποιημένοι από άποψη δόμησης του ερωτηματολογίου και περιεκτικότητας των υποθέσεων που μελετάει, του συγκεκριμένου θεωρητικού υποβάθρου πάνω στο οποίο στηρίζονται αυτές οι υποθέσεις [θεωρία Λεμέρτ] και από άποψη τελικών αποτελεσμάτων [επιβεβαίωση των υποθέσεων].

Τα αποτελέσματα έδειξαν με σαφήνεια και καθαρότητα την αρνητική στάση του δείγματος, πέρα από δημογραφικά χαρακτηριστικά, απέναντι στον πρώην φυλακισμένο. Ιδιαίτερα σε εργασιακό επίπεδο, η επανένταξη είναι δύσκολη για το δείγμα μας ενώ σε επίπεδο σχέσεων, αυτό διαφοροποιείται ανάλογα με την

ποιότητα της σχέσης του ατόμου με τον άλλον και απο τον βαθμό συγγένειας ή συναισθηματικής οικειότητας.Υπήρξε μια διαβάθμιση της οικειότητας στο ερωτηματολόγιο ,ρωτώντας τα υποκείμενα σχετικά με την αποδοχή του ατόμου Κ.μ. από 4 ομάδες προσωπικών σχέσεων:1]οικογένεια 2]συγγενείς 3]φίλους και 4]ερωτικό σύντροφο. Απο όλες αυτές τις ομάδες η οικογένεια και οι φίλοι με προϋπόθεση[πραγματικοί φίλοι] αποδείχτηκαν απο το δείγμα μας ως οι πιο "πρόθυμοι" να στηρίξουν το άτομο Κ.Μ. μετά την φυλακή είτε ψυχολογικά είτε οικονομικά είτε κοινωνικά είτε συνθετικά όλων των προηγούμενων.

Η έρευνα αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο στάδιο της πιλοτικής έρευνας ως μια βάση που θα προσφέρει κατευθύνσεις για μια καλύτερη εμβάθυνση πάνω στην θεωρία των κοινωνικών διαδικασιών περιθωριοποίησης ,χρήσης στερεοτύπων ,αρνητικών προκαταλήψεων και γενικότερα,επίδρασης του στίγματος στην προσωπική και κοινωνική ζωή των μειονοτικά κοινωνικά ομάδων.Αυτή η έρευνα δεν είναι καθαρά εγκληματολογικού πεδίου αλλά κοινωνιοψυχολογικού χαρακτήρα,δεδομένου οτι χρησιμοποίησε ως παράδειγμα το "αποφυλακισμένο " άτομο μαζί με το στίγμα της φυλακής που του αποδίδουν κοινωνικά είτε μέσω πολιτείας[λερωμένο μητρώο ποινικό] είτε μέσω κοινωνικής απόρριψης[εργασιακής,κοινωνικού συνόλου,προσωπικών σχέσεων] ,για να εξακριβώσει πόσο δυνατή και πραγματική είναι η ΕΠΙΡΡΟΗ του ΣΤΙΓΜΑΤΟΣ στην προσπάθεια κοινωνικής επανάνταξης του στιγματισμένου ατόμου ακόμα και αν αυτή αφορά ένα φανταστικό πρόσωπο [το Κ.Μ.] και όχι ένα πραγματικό.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής έδειξαν την αρνητική στάση του δείγματος των 2 συνθηκών απέναντι στην προοπτική της επιτυχημένης κοινωνικής αποκατάστασης του αποφυλακισμένου ατόμου με μεγάλη και μικρή

παραβατικότητα,με υποτροπή και μή,με μεγάλη ποινή και μικρή.Αν η απόρριψη είναι τόσο εντονη σε ενα καθαρά φαντασιακό επίπεδο δεδομένου οτι το δείγμα μας απαντάει σε θέματα στάσεων και όχι πράξεων που έχουν συμβεί ήδη,δεν είναι παράτολμο να υποθέσουμε ότι σε πραγματικό επίπεδο ο κοινωνικός ρατσισμός θα είναι ακόμα μεγαλύτερος δεδομένου οτι η αναπαράσταση ενός θέματος στο μυαλό του ατόμου είναι ενα γνωστικό σχήμα που το βοηθάει να συλλαμβάνει την γνωστική πληροφορία,να την επαξεργάζεται και μέσω κατηγοριοποίησης σταδιακά να την οικειοποιείται.Πολύ περισσότερο,σύμφωνα με την θεωρία των κοινωνικών αναπαράστασεων,η αναπαράσταση βοηθά το άτομο όχι μόνο να οικειοποιηθεί την πραγματικότητα αλλά και να μεταβεί στην πράξη,στην δράση.Επομένως,αν τα άτομα είναι τόσο αρνητικά προκατειλημένα απέναντι στο αποφυλακισμένο άτομο στα κείμενα μας,σε επίπεδο εκδραμάτισης των πεποιηθήσεων ή των απόψεων τους πάνω στο συγκεκριμένο θέμα,ο βαθμός απόρριψης θα είναι επίσης έντονος και μεγάλος,οπως και σε φαντασιακό επίπεδο.

Όλα τα παραπάνω,αποτελέσματα και θεωρητικό υπόβαθρο,μας αφήνουν με ενα βασικό ερώτημα:ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΟΜΟΥΝΤΑΙ ΠΑΝΩ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥ ΜΕ ΤΟ ΑΤΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ Η ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΧΕΙ ΑΦΗΣΕΙ ΤΑ ΙΧΝΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ.....

• BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BIBΛΙΑ

-Stephen Pfohl: "Images of deviance and social control, A sociological history", second edition, Mc Graw –Hill, Inc, 1994 ,pages 345-390

-Δήμου .Η.: "Απόκλιση,στιγματισμός",εκδόσεις Γκούντεμπεργκ,Αθήνα,1996

-Zavalloni Marisa,Christiane Louis-Guerin : "Κοινωνική ταυτότητα και συνείδηση,Εισαγωγή στην εγω-οικολογία",Τρίτη έκδοση,Ελληνικά Γράμματα,Αθήνα 1996

-Goffman Erving : " Stigma,notes on the management of spoiled identity ",Pelican books,1968

-Βέλτσος Γιώργος: "Οι απροσδιόριστοι παράγοντες,δοκίμιο δομικής κοινωνικής ψυχολογίας",Εκδόσεις Παπαζήση,Αθήνα 1981

-Τσαλίκογλου Φωτεινή : ``Ψυχολογία της καθημερινής ζωής ,η κουκτούρα του εφήμερου`` ,Εκδόσεις Καστανιώτη,Αθήνα,1999 σελ 264-268

-Becker Howard : ``Οι περιθωριοποιημένοι`` ,Νομική Βιβλιοθήκη,Αθήνα 2000

-Williams Simon: ``Emotion and Social theory`` ,Sage Publications,2001,pages 56-75

-Παπαστάμου Σ.: ``Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΡΡΟΗ`` ,Σύγχρονες έρευνες στην κοινωνική ψυχολογία,Εκδόσεις Οδυσσέας,Αθήνα 1989, σελ.579-763

-Σακαλάκη Μαρία: ``κοινωνικές ιεραρχίες και σύστημα αξιών`` ,εκδόσεις Κέδρος,Αθήνα 1984,σελ. 126-140, 61-81

-Παρασκευόπουλος Ι.:``Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας`` ,τόμος 1+2,Αθήνα 1993

-Κοινωνιολογία Γ΄ Λυκείου 1992 , 240-280 σελ.

-Παπαστάμου . Σ.:``Διομαδικές σχέσεις`` ,Οδυσσέας,Αθήνα,-1989,σελ.327-510

-Παπαστάμου .Σ.:``Εγχειρίδιο Κοινωνικής ψυχολογίας `` ,Οδυσσέας ,Αθήνα,1989

-Παπαστάμου . Σ.:`` Ψυχολογιοποίηση`` ,Εκδόσεις Οδυσσέας,Αθήνα 1989

-Ιωαννίδου Αμαλία: "Προκατάληψη,ποιός εγώ?Η δυναμική ανάμεσα στην προκατάληψη και στην ψυχολογική ωριμότητα",Ελληνικά Γράμματα, 1998

-Goffman Erving : "Συναντήσεις : δύο μελέτες στην κοινωνιολογία της αλληλεπίδρασης ",1^η Εκδόση ,Αθήνα,Αλεξάνδρεια 1996

-Φαρσεδάκης .Ι.: "Η κοινωνική αντίδραση στο έγκλημα και τα όρια της",Νομική βιβλιοθήκη

-Φαρσεδάκης .Ι.: "Η εγκληματολογική σκέψη απο την αρχαιότητα ως τις μέρες μας ",Νομική Βιβλιοθήκη,Αθήνα 1990

-Φαρσεδάκης .Ι. : "Στοιχεία εγκληματολογίας",Εκδόσεις Νομική βιβλιοθήκη,Αθήνα 1996,σελ. 204

-Goffman Erving : "Ασυλα:δοκίμια για την κοινωνική κατάσταση των ασθενών του ψυχιατρείου και άλλων τροφίμων ",Αθήνα,Ευρύαλος,1994

-LEMERT : "Human deviance ,social problems and social control "

-Rupert Brown : "Prejudice,its social psychology",Oxford,Blackwell publisher,1995-2000 print

-Stangor Charles :''stereotypes and prejudice,essential reading'',Phychology Press 2000

-Young Elisabeth-Bruehl :''The anatomy of prejudices'',Cambridge,Mass: Harrard University Press,1996

-Αλεξίου Αθανάσιος :''Περιθωριοποίηση και ενσωμάτωση'',2^η έκδοση,Εκδόσεις παπαζήσης,Αθήνα 1999

-Marger Martin .N. :''Social inequality patterns and process'',Mountain View,California Mayfield publications,1999

ΑΡΘΡΑ:

-Μαγγανάς Αντώνης ,[1999] ''Μέθοδος πρόληψης της νεανικής παραβατικότητας.Η Καναδική εμπειρία'', ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ,[ετος 2^ο ,4],392-399

-Πανούσης Γιάννης,[2000],''Εγκληματολογικοί αναστοχασμοί:το έγκλημα,ο εγκληματίας,η τιμωρία'',ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[Ετος 3^ο ,2] .182-184

-Μαγγανάς Αντώνης,[2000] ''Η επένορθωτική δικαιοσύνη ως μέσον επίτευξης της κοινωνικής ειρήνης ''',ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ,[Ετος 3^ο 5] ,555-560

-Μαγγανάς Αντώνης ,[2000] “Προβλεπόμενες ποινές και βραχείες ποινές”,ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ,[Έτος 3^ο,5],307-313

-Μαγγανάς Αντώνης[1999] ,”Το πρόβλημα της αποτίμησης του κινδύνου τέλεσης νέων εγκληματικών πράξεων”,ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[Έτος 2^ο, 10],1008-1016

-Μαγγανάς Αντώνης και Παπαμιχαήλ Στέλλα,[1999], “ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΟΙΝΩΝ”,[Έτος 2^ο,7],757-759

-Λάζος Γρηγόρης,[1993-95],”Αποφυλακισθέντες και οικογένειες αποφυλακισθέντων:κώδικες εκτίμησης εγκληματικότητας και επικινδυνότητας”, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ,τεύχος 11-16,183-338

